

ਸਲੀਮ ਪਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ
ਆਖਰੀ ਸਫ਼ੇ 'ਤੇ

ਨਵਾਂ ਸਮਾਨਾ

ਐਤਵਾਰਤਾ

ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਲੁੱਟ
ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਕਤਲੇਆਮ
ਕਿੰਨੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ
ਹੈ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ
- ਜਗਵਿੰਦਰ ਜੋਧਾ

Regd. No : Pb/JL-123/2021-2023, (R.N.I.)-00068/57

ਜਲੰਧਰ : ਐਤਵਾਰ, 2 ਅਕਤੂਬਰ 2022

www.nawanzamana.in

ਕੀਮਤ 5.00 ਰੁਪਏ

ਸਮਕਾਲੀ ਚਿੰਤਨ ਕਮਰੇਡ ਜਗਰੂਪ

ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਦਵੰਦਵਾਦ ਦੇ ਨੇਮ ਤੇ ਸੱਤਾ-2

ਸਾਂਝੇ ਘੱਲ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਸਾਂਝੀ ਹੋਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਇਹ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਦਾ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਮਸੌਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਸੌਦੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਪਰ ਅਗਰ ਕੋਈ ਸਾਂਝੀ ਸਰਗਰਮੀ ਅਰੰਭ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਬਿਖਰ ਜਾਣ ਦਾ ਡਰ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਹਿੰਦੋਵਾਂ ਆਜ਼ਾਦ ਸੋਚ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਿੰਸਾ ਬਣਦੇ ਹਨ, ਉਦੋਂ ਹੀ ਆਜ਼ਾਦ ਸੋਚ ਆਧਾਰ ਤੇ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕ ਵੀ ਵਰਤਨ ਯੋਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ 'ਇਮਾਨਦਾਰ ਮੌਕਾਪ੍ਰਸਤੀ' ਦੀ ਭਾਰੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। (ਏਨਾ ਕਹਿਣਾ ਹੀ ਕਾਫੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, 'ਇਹ ਸਾਡੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ') 'ਇਮਾਨਦਾਰ ਮੌਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਸਭ ਤੋਂ ਖਤਰਨਾਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ' (ਸੱਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਮਾਰਕਸ ਦਾ ਇਹ ਕਥਨ ਵਡਮੁੱਲਾ ਹੈ) ਇਹ ਵਰਤਮਾਨ ਲਾਭ ਲਈ ਭਵਿੱਖ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

'ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਪੈਦਾਵਾਰੀ ਢੰਗ' ਦੇ ਪੱਕ ਜਾਣ ਦੇ ਸਬੂਤ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਦੂਜੀ ਗੱਦੇ ਦੇ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਮੁੱਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਢੰਗ (ਜਗਰੂਪ ਅਤੇ ਗੁਲਾਮਦਾਰੀ) ਬਿਲਕੁਲ ਅਲੱਪ ਹੋ ਗਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਭਾਰੂ ਸੰਬੰਧ ਸਰਮਾਏ ਦੀ ਪੌਸ ਹੋਣ ਹਨ। ਪੱਕ ਚੁੱਕੇ ਸੰਬੰਧ :

1. ਇਹ ਸਰਮਾਏ ਦੇ ਇਕੱਤਰੀਕਰਨ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀਕਰਨ ਨਾਲ ਵੀ ਨਵੇਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਆਧੁਨਿਕ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਘੱਟ ਕਿਰਤੀਆਂ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿੰਨਾ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੁਰਾਣੇ ਉਦਯੋਗ ਨੀਤੀ ਦੇ ਅਮਲ ਨੂੰ ਤੋੜ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਤਾਰੂ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਵਿਆਪੀ 2020-21 'ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ' ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਦੇ ਤਕਰਾਰ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਹੈ।

3. ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਖੇਤਰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਹੱਥ ਖੜੇ ਕਰ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਜਟਿਲ ਵਰਤਾਰਾ ਹੈ। ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਬਲਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ; ਕੌਮੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਿੱਜੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕੌਮੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ। ਮਾਲਕ, ਨਿੱਜੀ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ (ਕਿਰਤ ਦੀ ਲੁੱਟ ਕਰਕੇ ਜੋੜੀ ਰਾਸ਼ੀ ਵਿੱਚ) ਸਹੂਲਤ, ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵੀ ਨੇਮ ਅਧੀਨ ਮੁਢਲੇ (ਪੈਦਾਵਾਰੀ) ਸੈਕਟਰ ਦੇ ਕਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਧਦੀਆਂ/ ਘਟਦੀਆਂ ਹਨ। ਤਕਨੀਕੀ ਇਨਕਲਾਬ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਨੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਝਟਕਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਵੱਟ ਦਾ 18 ਸਾਲ ਉਮਰ ਤੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੱਕ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਚੋਣਾਂ ਵੇਲੇ ਇਹ ਪਰਤਾਂ 'ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਆਗ-ਆਗ ਦੇਵੇਗੀ' (ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੀ ਐੱਮ ਨੇ ਹੁਣ 'ਰਿਓਟੀਆਂ ਵੰਡਣਾ' ਦਾ ਨਾਂਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਵਿਦਵਾਨ ਇਸ ਨੂੰ 'ਸਿਆਸੀ ਮਜਬੂਰੀ' ਵੀ ਲਿਖ ਰਹੇ ਹਨ।) ਇਸ 'ਰਿਓਟੀਆਂ ਵੰਡਣਾ' ਦੇ ਹੱਕ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਬਹਿਸ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਹੁਣ ਸਮਾਜ ਅੰਦਰ ਹਕੀਕੀ ਵੰਡ ਵੀ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡ ਕੇ ਰੱਖਣ ਦੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਦੇ ਚਮਤਕਾਰ ਹਨ। ਇਹ ਵੰਡ ਦਾ ਨਵਾਂ ਬੀਜ ਹੈ। ਹਕੀਕਤ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ; ਕਿਰਤ ਮੁੱਲ ਸਿਰਜਦੀ ਹੈ ! ਇਹ ਜੋ ਵੰਡਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਇਹ ਕਿੱਥੋਂ ਆਉਣਾ ਹੈ?

ਅਜਿਹੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਣੀ ਸਾਂਝੀ ਸਰਗਰਮੀ ਦੇ ਖਿਲਰ ਜਾਣ ਦੇ ਬੀਜ ਮੁੱਢ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸੱਤਾ ਲਈ ਇਕ ਧਿਰ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਅਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਲਹਿਰ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤਣਾਅ ਵਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਸਾਂਝੇ ਆਧਾਰ ਵਾਲੀ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਵੀ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਗਿਆਨ ਦਾ ਇਹ ਤੱਥ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਸਰਬ-ਸਾਂਝੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ' ਨੂੰ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਬਗੈਰ ਜਦੋਂ ਅੰਸ਼ਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਰਬ-ਸਾਂਝੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਦਾ ਰਾਹ ਵੀ ਰੋਕ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਗਿਆਨ ਦਾ ਇਹ ਤੱਥ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਸਰਬ-ਸਾਂਝੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ' ਨੂੰ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਬਗੈਰ ਜਦੋਂ ਅੰਸ਼ਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਰਬ-ਸਾਂਝੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਦਾ ਰਾਹ ਵੀ ਰੋਕ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਪਰਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਕ ਫੀਸਦੀ ਅਮੀਰਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਵੋਟ ਲੈਣ ਲਈ ਲੁਭਾਉਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਤੇ ਸਬਰ ਮੁੱਕ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਜਿੱਥੇ ਪੁੱਜ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਜਮਾਤੀ (ਰਾਜਸੀ) ਬਦਲਾਅ ਬਗੈਰ ਕਿਸੇ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਉ ਪਰਲੀਆਂ ਜਮਾਤੀ

ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਕੰਮ, ਕਿਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਖੋਹ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਸ ਉਤੇ ਕੰਮ ਬੋਝ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਜਰਤ ਡੇਰੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ 'ਬੱਚਤ' ਦੀਆਂ (ਨਵੀਂ) ਸਰਕਾਰ ਰਿਓਟੀਆਂ ਵੇਚੇਗੀ, ਵੰਡੇਗੀ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬੜੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਾਲ 'ਕੰਮ ਦਿਹਾੜੀ ਸਮਾਂ' 8 ਘੰਟੇ ਤੋਂ 12 ਘੰਟੇ ਕਰਨ ਦਾ ਰਾਹ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਿਰਤੀ ਮਾਲਕ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਉਜਰਤ ਤਹਿ ਕਰੇਗਾ। ਹੁਣ ਤੇ ਕੰਮ ਦਿਨ ਚਾਰ ਹੋਣਗੇ, ਹੁਣ ਤੇ ਕੰਮ ਘੰਟੇ 48 ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹੁਣ 12 ਘੰਟੇ ਦੀ ਕੰਮ ਦਿਹਾੜੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਫੈਕਟਰੀ ਤਾਂ ਸੱਤ ਦਿਨ ਦੀ ਚੱਲੇਗੀ। ਬਾਕੀ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਵੀ ਉਸ ਲਈ 12 ਘੰਟੇ ਲੰਮੀ ਕੰਮ ਦਿਹਾੜੀ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮਜਬੂਰ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਘਰ ਦੇ ਖਰਚੇ ਪੂਰੇ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਉਜਰਤਾਂ ਵੀ ਘਟ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਕੰਮ ਦਿਹਾੜੀ ਸਮਾਂ ਵੀ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ। 'ਲੁੱਪਣ ਲੀਡਰ' ਵਰਤਾਰਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਤਰਕਸੰਗਤ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇਵੇਗੀ ਕਿ 'ਵਰਕਰ ਖੁਦ ਵੱਧ ਘੰਟੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ' ਲੁੱਟ ਕਿੰਨੀ ਫੀਸਦੀ ਵਧ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਮਾਰਗ ਦੀ ਤਾਂ ਗੱਲ ਹੀ ਛੱਡੋ। ਸੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਕਿਰਤੀ ਤੋਂ ਖੋਹ ਕੇ ਹੀ ਰਿਓਟੀਆਂ ਵੰਡਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਕੋਲੋਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਮੁੱਢ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਮਾਰਗ ਕਿੱਥੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇ? ਇਹ ਸਹੀ ਤਾਂ ਬੋਨਣਾ ਹੈ, ਜੋ 'ਵਿਲੱਸ਼ਣ ਤੇ ਸੰਸਲੋਲਣ ਦੀ ਏਕਤਾ' ਉੱਤੇ ਪੂਰਾ ਉਤਰੇ। ਮਤਲਬ ਇਹ ਸਾਰੇ 'ਲੋਕਾਂ' (90 ਫੀਸਦੀ) ਦੀ ਏਕਤਾ, ਭਾਵ ਹਿੱਤ ਪੂਰਤੀ ਕਰੋ, ਇਹ 'ਜਮਾਤੀ-ਸੁਝ' ਬਗੈਰ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ। ਕਿਸਾਨ ਵੀ ਕਿਰਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਅੱਗੇ ਢੇਰਾਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹਨ, ਕਿੰਨੀ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

‘ਇਮਾਨਦਾਰ ਮੌਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਸਭ ਤੋਂ ਖਤਰਨਾਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ’

‘ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਕਿਰਤੀ ਤੋਂ ਖੋਹ ਕੇ ਹੀ ਰਿਓਟੀਆਂ ਵੰਡਦਾ ਹੈ।

‘ਮਾਮਲਾ ਤਰਕ ਦਾ ਹੈ, ਜਵਾਬ ਤਰਸ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਰਤ ਹੈ 'ਆਰਥਕ ਮੰਗਾਂ' ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦਾ ਵੀ 'ਜਮਾਤੀ-ਘੱਲ' (ਰਾਜਸੀ ਘੱਲ) ਹੋਵੇ। ਇਹ ਸਮਾਜਦਾਰੀ ਵੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣੀ ਹੋਵੇਗੀ : 'ਹਰ ਜਮਾਤੀ ਘੱਲ ਰਾਜਸੀ ਘੱਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਰਾਜਸੀ-ਘੱਲ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨਾਂਅ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਘੱਲ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਉਦੋਂ ਕੇਵਲ ਤੇ ਕੇਵਲ ਦੀ ਵਿਗਿਆਨਿਕਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਆਰਥਕ-ਘੱਲ ਦਾ ਗਾਹੜਾ ਰੂਪ ਹੈ। ਇਸ (ਜਮਾਤੀ-ਰਾਜਸੀ) ਘੱਲ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਆਰਥਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਵੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਕ ਉਤਪਾਦਨ ਢੰਗ ਆਪਣੀ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਪੁੱਜ (ਪੱਕ) ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਉਚੇਰੇ, ਨਵੇਂ-ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਈ ਖਾਣੀ ਪਾਲੀ ਕਰਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਦੋਂ ਕੇਵਲ ਤੇ ਕੇਵਲ ਸਭ ਤੋਂ ਹੇਠਲੀ ਜਮਾਤ (ਪਰੋਲਤਾਰੀ) (ਨੀਚਾ ਅੰਦਰ ਨੀਚ) ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਤੋਂ ਹੀ ਲਿਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਜਮਾਤਾਂ ਤੋਂ ਕੇਵਲ ਕੁਝ ਗਿਆਇਆਂ ਹੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲੇ, ਜੋ ਕਿ ਪਰੋਲਤਾਰੀ ਪੱਛੇ ਤੋਂ ਇਸ (ਜਮਾਤੀ ਘੱਲ) ਨਾਲ ਸਭ ਆਰਥਕ ਮੰਗਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਆਰਥਕ ਘੱਲ ਅਕਸਰ ਅੰਸ਼ਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। 'ਜਮਾਤੀ ਘੱਲ' ਵਿਗਿਆਨਕ, ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਸਭ ਕਿਰਤੀਆਂ ਦੇ ਆਰਥਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਘੱਲ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਰਥਚਾਰੇ ਦੀ ਖਾਸੀਅਤ ਹੈ ਕਿ ਇਹ

ਬੰਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਬਦਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਪਹਿਲੇ ਕਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਦਾ ਰਸਤਾ ਦਿਖਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਨਤੀਜਨ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਪੱਕ ਵਰਤਾਰਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 'ਵਾਧੂ ਵਜੋਂ' ਦਾ ਝਲਕਾਰਾ ਬਣਨ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਹੋਣਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਰਗੇ ਤਿੰਨ ਕਰੋੜ ਦੀ ਵਸੋਂ ਵਾਲੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ (ਖੇਤੀ ਵੀ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਢੰਗ ਦੀ ਹੈ) ਇਕ ਕਰੋੜ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਹਨ। ਉਹ ਕੌਮੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਪਾ ਰਹੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਪਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ, ਪਰ ਉਹ ਸਮਾਜਕ ਉਪ ਵਿੱਚੋਂ ਖਾਂਦੇ-ਵਰਤਦੇ ਤਾਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਾਧਾ (ਗਰੇਥ ਹੇਟ) ਡਿੱਗਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਰੇ ਸੈਕਟਰਾਂ ਦਾ ਸੈਕਟ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਹੱਲ ਬਗੈਰ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਰਾਹ ਨਹੀਂ।

2. ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿੱਚ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਢੰਗ ਦੀ ਖੇਤੀ (ਜਿਸਨੂੰ ਪੈਦਾਵਾਰ) ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰ (ਸਵੈ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ) ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਛੋਟੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਵੰਡੀਆਂ, ਉਸ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਪਰਵਾਰ ਦੀਆਂ ਲੋੜ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਯੋਗ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ। ਉਸ ਦੇ ਲਾਗਤੀ ਖਰਚੇ ਵਧੇਰੇ ਹਨ, ਉਹ ਘਾਟੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਲਈ ਇਕਸਾਰਾ 'ਐਮ ਐੱਸ ਪੀ' ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਰ ਸਾਲ ਲੱਖਾਂ ਕਿਸਾਨ ਖੇਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੁਢਲੇ ਤੇ ਅਧਿਕ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਤਰਜੀਹੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਥਿਆਉਣ ਲਈ ਕਾਹਲ ਹੈ। ਸੱਤਾ (ਸਰਕਾਰ) ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਢੰਗ ਦੀ ਫਾਰਮ ਰੂਪੀ ਖੇਤੀ

ਲਈ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ-ਆਪਣੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ, ਇਹ (ਆਰਥਕ ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਘੱਲ) ਜਮਾਤੀ ਘੱਲ ਦੀ ਲੋੜ ਉਭਾਰਦੇ ਹਨ, ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਇਹ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਜਮਾਤੀ-ਘੱਲ ਲਈ ਹਾਲਾਤ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਅੰਦਰੂਨੀ ਤੇ ਬਾਹਰੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਪੱਕ ਜਾਣ ਤੱਕ ਇਤਿਜ਼ਾਰ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸਾਡੀ ਆਰਥਕ-ਸਮਾਜਕ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਬਣਤਰ ਦੇ ਅੰਤਰ ਵਿਰੋਧ ਕੀ ਹਨ? ਵਰਤਾਰੇ ਦੇ ਅੰਤਰ-ਵਿਰੋਧੀ ਬਲ ਤੇ ਰੁਝਾਨ ਕੀ ਹਨ? 'ਵਿਲੱਸ਼ਣ ਤੇ ਸੰਸਲੋਲਣ ਦੀ ਏਕਤਾ' ਕੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ? ਆਰਥਕ-ਸਮਾਜਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਉੱਪਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। 'ਫਿਰਕੂ ਬਣਤਰ' ਅਤੇ 'ਆਰਥਕ ਬਣਤਰ' ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਸੱਚ ਉਜਾਗਰ ਹੁੰਦੇ (ਹੋਣੇ) ਹਨ। 'ਰਾਜਨੀਤਕ ਬਣਤਰ' ਦੀ ਖਰੀ ਤਸਵੀਰ ਲੁਕੀ ਹੋਈ ਹੈ। 'ਰਾਜਨੀਤੀ ਮੁੱਢੋਂ ਹੀ ਜਮਾਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਰਹੀਗੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜਮਾਤਾਂ ਭਾਵ ਸਟੇਟ ਰਹੇਗਾ, ਰਾਜ ਇਕ ਜਮਾਤ ਦਾ ਦੂਜੀ 'ਤੇ ਹੁਕਮ ਚਲਦਾ ਹੈ। ਜਮਾਤਾਂ ਰਾਜ-ਸੱਤਾ ਲਈ ਘੁਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਮੁਨਕਰ ਹੋਣਾ ਸਚਾਈ ਤੋਂ ਮੁਨਕਰ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਲੋਮ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕਿਰਤੀ, ਕਿਸਾਨ, ਮਿਹਨਤਕਸ਼ ਰਾਜਸੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚੋਂ ਮਨੀ ਹੋਈ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੱਤਾ ਲਈ ਘੱਲ ਇਕੋ ਜਮਾਤ, ਜਾਇਦਾਦ-ਮਾਲਕ ਜਮਾਤ ਦੀਆਂ ਉਪਰਲੀਆਂ

ਪਰਤਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕ-ਪੱਖੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। 'ਲੋਕਾਂ' ਤੋਂ ਮੁਰਾਦ ਹੈ, 'ਲੁੱਟੇਰਿਆਂ' ਭਾਵ ਸਰਮਾਏਦਾਰਾਂ, ਵਿੱਤੀ ਸਰਮਾਏਦਾਰਾਂ, ਜਗੀਰਦਾਰਾਂ, ਜਿੰਦਾ ਕਿਰਤ ਦਾ ਲਗੂ ਪੀਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਜੋ ਬਚਦਾ ਹੈ, ਉਹ 'ਲੋਕ' ਹਨ। ਜਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ 'ਲੁੱਟ' ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਉਤਲੀਆਂ ਪਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕ ਫੀਸਦੀ ਅਮੀਰ ਅਤੇ ਨੌ ਫੀਸਦੀ ਮੱਧ ਵਰਗ, ਕੁੱਲ ਦਸ ਫੀਸਦੀ ਹਨ। ਉਪਰਲੀਆਂ ਪਰਤਾਂ ਦਾ ਵਰਤਾਰਾ-ਰੁਝਾਨ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਥਕਤਾ ਉਪਰਲੇ ਇਕ ਫੀਸਦੀ ਵੱਲ ਉਲਾਰ ਹੋਣੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। 2014 ਵਿਚ ਇਕ ਫੀਸਦੀ ਅਮੀਰਾਂ ਕੋਲ ਆਮਦਨ ਦਾ 53 ਫੀਸਦੀ ਸੀ, ਜੋ 2018 ਵਿੱਚ ਇਕ ਫੀਸਦੀ ਅਮੀਰਾਂ ਕੋਲ ਆਮਦਨ ਦਾ 73 ਫੀਸਦੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਹ (9 ਫੀਸਦੀ) ਮੱਧ ਵਰਗ ਤੋਂ ਵੀ ਖੋਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਕੋਲ 2014 ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ ਦਾ 23 ਫੀਸਦੀ ਸੀ, ਜੋ 2018 ਵਿੱਚ ਘਟ ਕੇ 15 ਫੀਸਦੀ ਉੱਪਰ ਆ ਗਿਆ, ਇਹ 8 ਫੀਸਦੀ ਉੱਡ ਕੇ ਅਮੀਰਾਂ ਦੀ ਢੇਰੀ 'ਚ ਜਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੱਧੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਚਾਰ ਸਾਲ ਦਾ 'ਚਮਤਕਾਰ' ਸੀ। ਹੁਣ 2018 ਤੋਂ 2022 ਦੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਸੱਚ ਲਵੇ, ਕਿੰਨਾ ਹੋਰ ਉੱਡ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਰੀਬ ਖਾਣੇ ਦੇ 90 ਫੀਸਦੀ ਸੱਦਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਕੁ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਸਕੀਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜੀਵਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਏਕ ਭਾਰਤ, ਸ਼੍ਰੇਸ਼ਠ ਭਾਰਤ-3 ਕਮਲਜੀਤ ਬਾਬਲਕੇ

ਲੱਕੜੀ ਦੇ ਖਿਡੌਣਿਆਂ ਵਾਲਾ ਕੱਡਾਪੱਲੀ

ਅਗਲੇ ਪੜਾਅ ਲਈ ਜਾਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਤੇ ਸਾਰੇ ਬੱਸ 'ਚ ਸਵਾਰ ਹੋ ਗਏ। ਬੱਸ ਨੇ ਹਰੀਬਾ ਕੋਨਟਰ ਰਿਜ਼ੇਰਵ, ਡਿੱਡੀ ਪਿੰਡ ਵੱਲ ਨੂੰ ਰੁਖ ਕਰ ਲਿਆ। ਮਹਾਂਨਗਰ ਦੀ ਚਮਕ-ਦਮਕ ਤੋਂ ਦੂਰ ਡਿੱਡੀ ਗੋਦਾਵਰੀ ਨਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਬੱਸ ਆਪਣੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨਾਲ ਚਲਦੀ ਹੋਏ ਸੜਕ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਲੋਕ ਉਚੇ-ਉਚੇ ਨਾਰੀਅਲ ਦੇ ਦਰੱਖਤਾਂ, ਹਰੇ-ਭਰੇ ਬਨੇ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡਦੇ ਹੋਏ ਦੌੜ ਰਹੀ ਸੀ। ਚਾਰ ਪਹਿਲੀ ਨਾਰੀਅਲ ਦੀ ਮੱਠੀ-ਮੱਠੀ ਖੁਸ਼ਬੂ ਆ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਪਿੰਡ ਦੀ ਹਰਿਆਲੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੰਤਰ-ਮੁਗਧ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜਦ ਹੱਟਲ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਗਾੜ ਦੇ 2 ਵੱਜ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਵੇਸੇ ਤਾਂ ਲੱਗਭੱਗ ਸਭ ਨੇ ਕੁਝ ਕੁ ਨੀਂਦ ਤਾਂ ਬੱਸ 'ਚ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲਈ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਸਾਰੇ ਅੱਪ-ਸੁੱਤੇ ਆਪਣੇ ਕਮਰਿਆਂ 'ਚ ਜਾ ਕੇ ਘੁਕ ਸੇ ਗਏ ਤੇ ਸਵੇਰੇ 10 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਉੱਠਿਆ। ਜਦ ਮੈਂ ਸਵੇਰੇ ਉਠ ਕੇ ਬਾਹਰ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਨਾਰੀਅਲ ਦੇ ਦਰੱਖਤਾਂ ਵਿਚਦੀ ਦੂਰ ਤੱਕ ਪਾਣੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਲੱਗਾ ਸਮੁੰਦਰ, ਫਿਰ ਜਦ ਹੱਟਲ ਦੇ ਕਮਰ 'ਚ ਬਾਹਰ ਜਾ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ ਕਿ ਇਹ ਗੋਦਾਵਰੀ ਨਦੀ ਹੈ। ਗੋਦਾਵਰੀ ਨੂੰ ਦੱਖਣ ਭਾਰਤ ਦੀ ਗੰਗਾ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੰਗਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਦੀ ਦੂਜੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਨਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਲੰਬਾਈ 1465 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੈ। ਨਦੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਚਾਰ ਸੂਬਿਆਂ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਤੇਲੰਗਾਨਾ, ਛੱਤੀਸਗੜ ਅਤੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ 'ਚ ਵਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਗੋਦਾਵਰੀ ਦਾ ਜਨਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਨਾਸਿਕ ਦੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ 'ਚ ਵਸੇ ਤ੍ਰਿਯੰਬਕ ਪਿੰਡ 'ਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਖਾੜੀ 'ਚ ਸਮਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਨਦੀ ਦੇਲੇਸ਼ਵਰਮ ਕੋਲ ਛੋਟੀਆਂ-ਛੋਟੀਆਂ ਧਰਾਵਾਂ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਸਮੁੰਦਰ 'ਚ ਸਮਾਅ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਗੋਦਾਵਰੀ ਨਦੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਨਦੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ 'ਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਡੈਲਟਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ-ਗੋਦਾਵਰੀ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਨਾਸਤਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਵਿਕਾਸ ਨਿਗਮ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਜੇਵਾੜਾ ਚਲੇ ਗਏ। ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਜੇਵਾੜਾ ਤੋਂ ਲੱਗਭੱਗ 20 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਕੱਡਾਪੱਲੀ 'ਚ ਸੱਤਵੀਂ ਸ਼ਤਾਬਦੀ 'ਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿਲ੍ਹਾ ਵੀ ਦੇਖਣਯੋਗ ਹੈ। ਵਿਜੇਵਾੜਾ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਜਿਲ੍ਹੇ 'ਚ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਨਦੀ ਕਿਨਾਰੇ ਵਸਿਆ

ਹੋਇਆ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ। ਵਿਜੇਵਾੜਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਹੀ ਅਰਥ ਹੈ, ਵਿਜੇ ਮਤਲਬ 'ਜਿੱਤ', 'ਵਾੜਾ' ਮਤਲਬ ਭੂਮੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ 'ਜਿੱਤ ਦੀ ਭੂਮੀ'। ਇਸ ਦਾ ਨਾਂਅ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਦੋਵੀ ਕਨਕ ਦੁਰਗਾ ਦੇ ਨਾਂਅ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਜੇ ਦੇ ਨਾਂਅ ਨਾਲ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਏ ਪੀ ਲਜ਼ੀਜ ਖਾਣੇ ਨਾਲ ਟੀਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਸੁਆਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਲਾਜਵੰਤੀ ਨਾਇਡੂ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 41 ਬੀਚ, 40 ਮਹਾਤਮਾ ਬੁੱਧ ਦੇ ਦੇਖਣਯੋਗ ਸਥਾਨ, 20 ਕਿਲ੍ਹੇ, 3 ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਾਰਕ, 3 ਪਹਾੜੀ ਸਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ 70 ਦਿਲਖਿਚਵੇਂ ਮੰਦਰ ਹਨ, ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਲਈ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਆਂਧਰਾ ਦਾ ਸਮੁੰਦਰੀ ਤੱਟ 974 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਮਾ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਚ 41 ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਬੀਚ ਹਨ। ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਦੀ ਇਕ ਟੀਮ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ 21 ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਕੇ ਨੌ ਨੂੰ ਬਲਿਊ ਫਲੋਗ ਬੀਚ ਦਾ ਟੈਗ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਬਲਿਊ ਫਲੋਗ ਬੀਚ ਦਾ ਟੈਗ 33 ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਨਕਾਂ 'ਤੇ ਖਰਾ ਉਤਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਾਫ਼ ਤੱਟਾਂ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਵਿਸਾਖਾਪਟਨਮ ਤੇ ਰਿਸ਼ੀਕੋਂਡਾ ਬੀਚ ਨੂੰ ਹੀ ਇਹ ਟੈਗ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬੱਸ ਰਾਹੀਂ ਲਾਜਵੰਤੀ ਨਾਇਡੂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੰਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੱਗਭੱਗ 200 ਪਰਵਾਰ ਇਸ ਕਲਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਕੱਡਾਪੱਲੀ ਦੇ ਖਿਡੌਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ 'ਚ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਅਤੇ ਨਰਾਤਿਆਂ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਿੱਸਾ ਹੋਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਖਿਡੌਣੇ ਆਪਣੇ ਚਮਕੀਲੇ ਰੰਗਾਂ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹਨ। ਇਹ

ਕੱਡਾਪੱਲੀ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਲੱਕੜੀ ਦੇ ਖਿਡੌਣੇ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਦ ਤੁਸੀਂ ਪਿੰਡ ਦੀ ਮੁੱਖ ਸੜਕ ਤੋਂ ਲੰਘਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਘਰਾਂ 'ਚ ਚੁਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀ ਛੋਟੀਆਂ-ਛੋਟੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ 'ਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਖੱਟ-ਖੱਟ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਤੁਹਾਡੇ ਕੰਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੱਗਭੱਗ 200 ਪਰਵਾਰ ਇਸ ਕਲਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਕੱਡਾਪੱਲੀ ਦੇ ਖਿਡੌਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ 'ਚ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਅਤੇ ਨਰਾਤਿਆਂ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਿੱਸਾ ਹੋਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਖਿਡੌਣੇ ਆਪਣੇ ਚਮਕੀਲੇ ਰੰਗਾਂ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹਨ। ਇਹ

ਕੱਡਾਪੱਲੀ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਲੱਕੜੀ ਦੇ ਖਿਡੌਣੇ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਦ ਤੁਸੀਂ ਪਿੰਡ ਦੀ ਮੁੱਖ ਸੜਕ ਤੋਂ ਲੰਘਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਘਰਾਂ 'ਚ ਚੁਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀ ਛੋਟੀਆਂ-ਛੋਟੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ 'ਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਖੱਟ-ਖੱਟ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਤੁਹਾਡੇ ਕੰਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੱਗਭੱਗ 200 ਪਰਵਾਰ ਇਸ ਕਲਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਕੱਡਾਪੱਲੀ ਦੇ ਖਿਡੌਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ 'ਚ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਅਤੇ ਨਰਾਤਿਆਂ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਿੱਸਾ ਹੋਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਖਿਡੌਣੇ ਆਪਣੇ ਚਮਕੀਲੇ ਰੰਗਾਂ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹਨ। ਇਹ

ਕੱਡਾਪੱਲੀ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਲੱਕੜੀ ਦੇ ਖਿਡੌਣੇ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਦ ਤੁਸੀਂ ਪਿੰਡ ਦੀ ਮੁੱਖ ਸੜਕ ਤੋਂ ਲੰਘਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਘਰਾਂ 'ਚ ਚੁਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀ ਛੋਟੀਆਂ-ਛੋਟੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ 'ਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਖੱਟ-ਖੱਟ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਤੁਹਾਡੇ ਕੰਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੱਗਭੱਗ 200 ਪਰਵਾਰ ਇਸ ਕਲਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਕੱਡਾਪੱਲੀ ਦੇ ਖਿਡੌਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ 'ਚ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਅਤੇ ਨਰਾਤਿਆਂ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਿੱਸਾ ਹੋਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਖਿਡੌਣੇ ਆਪਣੇ ਚਮਕੀਲੇ ਰੰਗਾਂ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹਨ। ਇਹ

ਕੱਡਾਪੱਲੀ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਲੱਕੜੀ ਦੇ ਖਿਡੌਣੇ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਦ ਤੁਸੀਂ ਪਿੰਡ ਦੀ ਮੁੱਖ ਸੜਕ ਤੋਂ ਲੰਘਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਘਰਾਂ 'ਚ ਚੁਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀ ਛੋਟੀਆਂ-ਛੋਟੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ 'ਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਖੱਟ-ਖੱਟ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਤੁਹਾਡੇ ਕੰਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੱਗਭੱਗ 200 ਪਰਵਾਰ ਇਸ ਕਲਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਕੱਡਾਪੱਲੀ ਦੇ ਖਿਡੌਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ 'ਚ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਅਤੇ ਨਰਾਤਿਆਂ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਿੱਸਾ ਹੋਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਖਿਡੌਣੇ ਆਪਣੇ ਚਮਕੀਲੇ ਰੰਗਾਂ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹਨ। ਇਹ

ਲੜਾਈ ਤਾਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਕੰਮ ਸੁਖਾਲਾ ਨਹੀਂ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਗੁੱਟਿਆਂ ਅਟਲ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਰਾਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਗੱਲ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਖੱਬੇ ਬਣ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਖੱਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇਵਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਪੰਜਾਬ ਬਾਰੇ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੱਦ ਬਾਹਰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਫਸਿਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਇੱਠ ਪ੍ਰੋਟਿਆਂ ਚੋਰ ਨਿਕਣ ਵਾਲਾ ਮੁਹਾਵਰਾ ਵੀ ਏਥੇ ਖੋਲ੍ਹਾ ਹੈ ਗਿਆ ਹੈ। ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇੰਟੈਂਟ ਉਹਨੇ ਲੁਕੇ ਨਹੀਂ, ਹਰ ਗਲੀ ਵਿੱਚ ਹਰ ਮੌਕੇ ਉੱਤੇ ਖੜੋਤੇ ਜਾਂ ਘੁਮੇਟੇ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਗੁਜ਼ਾਰ ਚੁੱਕੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਸੁਖ-ਸੁਖੀਲੀ ਗੁਜ਼ਾਰਨ ਦੇ ਸੁਫਲੇ ਲੋਚੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰਹਿਣ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ, ਪਰ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਉਹ ਸਿਰੇ ਚਾੜ੍ਹ ਸਕੇਗੀ, ਇਸ ਦਾ ਯਕੀਨ ਕਰਨਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅੱਖਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਜ਼ਾਦੀ ਮਿਲਦੇ ਸਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬੇਅੰਤ ਸਿੱਖ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਕਤ ਇਸ ਨੇ ਸਪੀਡ ਤੇਜ਼ ਕੀਤੀ ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਹਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਨੋਬਤ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਏਵਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਥਾਂ ਜਾ ਕੇ ਜਾਂਚ ਕਰੋਤੋਂ ਵੀ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲੱਗਦੇ ਹਨ ਕਿ 'ਕਿੰਨਿਆਂ ਕੁ ਨੂੰ ਫੜੀ ਜਾਵੇਗੀ!'

ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਕਿੱਸਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜੰਗਲਾਤ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆ ਸੀ। ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਕਤ ਦਾ ਜੰਗਲਾਤ ਮੰਤਰੀ ਫਸਿਆ, ਫਿਰ ਅਗਲੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਕਤ ਦਾ ਜੰਗਲਾਤ ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਹੋਣ ਆ ਗਿਆ। ਇੱਕ ਨੂੰ ਅਗੇਤੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਮਿਲ ਗਈ ਤੇ ਦੂਜਾ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਕੱਟਣ ਮਗਰੋਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਕਰਵਾ ਕੇ ਬਾਹਰ ਆ ਗਿਆ। ਜਾਂਚ ਅੱਜ ਤੱਕ ਚੱਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜੰਗਲਾਤ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਇੰਚਾਰਜ ਸੈਕਟਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਅਫਸਰ ਫੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਮਗਰੋਂ ਕਈ ਫਰਮਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵੀ ਫਸਦੇ ਆਉਂਦੇ

ਹਨ ਤੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਈ ਛੋਟੇ ਜੱਤੇ ਵੱਡੇ ਅਫਸਰ ਵੀ ਤੇ ਏਵੇਂ ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਕੁ ਲੋਕ ਤਾਂ ਏਸੇ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਫਸ ਜਾਣਗੇ। ਪਹਾਲੀ ਸੰਭਾਲਣ ਵਾਸਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਰਕਮ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਾਸਤੇ ਪਹਿਲੇਆਂ ਗਈਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਫਸਦੇ ਸੁਣੀਏ ਹਨ, ਕਈ ਡੀਲਰ ਅਤੇ ਏਵੇਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਕਿਸਾਨ ਵੀ ਇਸ ਵਿੱਚ 'ਕਾਏ ਕੀਤੇ' ਨਿਕਲੇ ਹਨ, ਜਦ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪਿਛਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖੇਤੀ ਮਹਿਕਮੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਵਾਲਾ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀ ਵੀ ਫਸ ਸਕਦੇ ਸਨ।

ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਮਾਮਲਾ ਖੁਰਾਕ ਤੇ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜੱਤੇ ਵਾਰੀਬਾਰੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਲੁਪਿਆ ਵਿੱਚ ਲੋਧਰ ਦਾ ਨੇਕਾ ਦਿਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਕਮਾਉ-ਪੁੱਤ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਲੁਪਿਆਏ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਨੇਕੇ ਓਸੇ ਕੋਲ ਚੱਲੇ ਗਏ ਤੇ ਫਿਰ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਦੇ ਨੇਕੇ ਓਸੇ ਨੂੰ ਮਿਲ ਗਏ। ਸਿਰਫ ਬਠਿੰਡਾ ਜਿਲ੍ਹਾ ਉਸ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਹੋਣ ਲੱਗੀ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਮੰਡੀਆਂ ਤੋਂ ਫਸਲ ਦੀ ਚੁਕਾਈ ਵਾਸਤੇ ਜਿਹੜੇ ਟਰੱਕ ਵਰਤੇ ਦੱਸੇ ਸਨ, ਉਹ ਜਾਅਲੀ ਨਿਕਲੇ ਸਨ। ਬਿੱਲੀ ਨੌਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਘਪਲੇ ਦੀ ਬਾਕੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਜਾਅਲੀ ਨੋਬਤਾਂ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝ ਗਏ। ਜਦੋਂ ਸਾਰੇ ਟਰੱਕਾਂ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਫੜੇ ਗਏ, ਜੋ ਉਹ ਸਾਰੇ ਸੰਚਮੁੱਚ ਫੜੇ ਗਏ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਏਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਅਦਾਲਤਾਂ 'ਚ ਪੜ ਕਰਨੇ ਹੋਰ ਅੱਖੇ ਹੋਣਗੇ। ਓਹਰ ਇਹ ਖਬਰ ਵੀ ਆ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਘਪਲੇ ਦੀਆਂ ਵਾਰੀਆਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਖੁਰਾਕ ਤੇ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਜਿਸ ਖਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਓਥੇ ਉਹ ਗਾਇਬ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸਮਝ ਲਵੋ ਕਿ ਕੇਸ ਦਾ ਅੱਧਾ ਭੱਟਾ ਬੋਨ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਵਿਜ਼ੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਕੁਝ ਸਰਕਾਰੀ ਲੋਕ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤੀ ਦੁਰਵਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਵਕਤ ਉਸ ਦੀ ਠਿਕਾਠੀਗਠੀ ਕਰ ਕੇ ਨਵੇਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਟਅੱਧ ਨੇਬਰ ਉੱਤੇ ਪੋਸਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਭ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚਰ ਦੇਖੇ। ਇੱਕ ਪਾਣੀ ਵਾਲਾ, ਦੂਜਾ ਲੋਕਾਂ ਵਾਲਾ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹੁਕੂ ਦਿਖ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਯਾਤਰਾ ਕਰਦੇ ਵੀ ਮਾੜੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਜਿੱਥੇ ਪੰਚਲ ਯਾਤਰਾ ਸਰੀਰ, ਸਿਹਤ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਉਹ ਯਾਤਰਾ, ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮਕਸਦ ਦਾ ਵੀ ਪੂਰਾ-ਪੂਰਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਉਦਾਹਰਣ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਕਿ ਲੋਮੀ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਮਕਸਦ ਵਾਲੀ ਯਾਤਰਾ ਨੇ ਵਲ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ। ਜਿਹੜੇ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਇਸ ਭਾਰਤ ਜੋੜੇ ਯਾਤਰਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਖੜੇ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਉਸ ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਹਵਾ 'ਚ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਸ ਜੇਕਰ ਸੋਚਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਭਾਜਪਾ ਵੀ ਅਫਵਾਨੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਫਿਰਕੂ ਦਾ ਕਾਰਜ ਸਾਫ ਕਰ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਇਹ ਯਾਤਰਾ ਹਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਰਾਹ-ਦਸਰਾ ਬਣੇਗੇ।

ਅਗਲੀ ਗੱਲ, ਸਭ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਵੀ ਸੋ ਚਵੀ ਵਿੱਚ ਰਲ ਕੇ ਹੱਲਾ ਮਾਰਨ ਜਾਂ ਨਾ, ਪਰ ਸਭ ਸਾਡੇ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਵਕਤ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਲੋਕ ਜੋ ਸਰਕਾਰੀ ਰਾਜ-ਭਾਗ ਦੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੁਰਜੇ ਵੇਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਾਸ ਅਸਲ 'ਚ ਭਾਰਤ ਗਠਿਏ ਹੈ, ਸ਼ਰੀਦ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਤਾਂ ਗ਼ਰੀਬ ਹੋਰ ਗ਼ਰੀਬ ਅਤੇ ਅਮੀਰ ਹੋਰ ਅਮੀਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੋ ਇੱਕ ਹਫਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਚੰਬੇ ਨੇਬਰ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਗਲੇ ਹਫਤੇ ਤੀਜੇ ਤੇ ਫਿਰ ਦੂਜੇ ਨੇਬਰ 'ਤੇ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਕਰਕੇ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕਾਂਗਰਸ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਪੁੱਧ ਵਾਂਗ ਚਿੱਟਾ ਸੋਚ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਵਗੇਰ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਪਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਤਕਰੀਬਨ ਸਭ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਭ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਕਰ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਖੱਬੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਮੱਤਭੇਦ ਭੁਲਾ ਕੇ ਇਕੱਠੇ ਕੇ ਕੇ ਮਿਸਾਲ ਕਾਇਮ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬੀ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲੈਣ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇੱਕ ਹੋਰੀ ਖੱਬੀ ਪਿਰ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧੀ ਸਾਂਝੇ ਮੋਰਚੇ 'ਚ ਅਗਵਾਈ ਲੈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਜਿਹੜੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੀ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਅੱਗੇ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਬੂਲੀ ਜਾਵੇ। ਜੋ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ "ਹਮ ਅਕੇਲੋ ਚਲੇਗੇ" ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਿੱਲ ਕੇ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਕਿਸੇ ਸੰਘਰਸ਼ੀ ਆਗੂ ਨੂੰ, ਘੱਟ ਨਾ ਨਾਮਿਆ ਜਾਵੇ। ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਗਰ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵੀ ਸੋ ਚਵੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਹੱਲਾ ਮਾਰਨਗੇ ਤਾਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਹੱਲਾ ਮਾਰਨ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ ਕਰ ਸਕਣਗੇ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਭ ਥੀ ਜੋ ਪੀ ਦੇ ਪੱਟੀ ਬੈਠਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਗੇ। ਫਿਰ ਰਾਜ ਕਦੀ ਪਾਰਟੀ ਸੰਚਮੁੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਥਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਚੁਣ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਮਿਤਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਗਾਹਕ ਰਿਹਾ ਕਰੇਗੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਇਆ ਸਰਕਾਰ ਉਹ ਗੱਦੀਆਂ 'ਤੇ ਬੈਠਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਫਿਰ ਦੋ ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਵੇਚਦੇ ਹਨ, ਦੋ ਜਦੋਂ ਖਰੀਦਦੇ ਹਨ। ਬਾਕੀ ਸਭ ਦੇਖਦੇ ਹਨ। ਤਾਂ ਹੀ ਚੁਣੇ ਤਾਂ ਉਹ ਗਾਹਕੀ ਸੰਮਤੀ ਵੇਚ ਕੇ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਅਖਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਦੇਸ਼ ਵੇਚ ਕੇ ਦੇਸ਼-ਭਗਤ ਅਖਵਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਪਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸੋਚੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕਮਾਈ ਦਾ ਰਾਹ ਕੱਢਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੀ ਇੱਕ ਮਿਸਾਲ ਇਸ ਹਫਤੇ ਓਦੋਂ ਮਿਲੀ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੜਾਉਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਓਸੇ ਕੇਸ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਪੁਲਸ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਉੱਤੇ ਗਿਫਤਾਰ ਮੰਗਦਾ ਕਾਬੂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਈ ਕੇਸ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਘਰ ਕੇ ਜਾਂਚ ਦੇ

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਜਤਿੰਦਰ ਪਨੂੰ

ਨਾਂਅ ਉੱਤੇ ਤੰਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਮੋਟੀ ਰਕਮ ਖਪਟੀ ਗਈ। ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਇੱਕ ਪੁਲਸ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਏਵਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜਸਥਾਨ ਤੋਂ ਫੜ ਕੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਏਵਾਂ ਕਮਾਈ ਹੋਈ ਰਕਮ ਉਸ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਉੱਤੇ ਉਸ ਦੇ ਗਿਫਤਾਰਦਾਰਾਂ ਦੇ ਘਰੋਂ ਕਢਵਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਏਵਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਉਹ ਇੱਕਾ-ਦੁੱਕਾ ਨਹੀਂ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹੋਰ ਵੀ ਸੁਣੀਏ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਵਿੱਚ ਫੇਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਹਰਿਆਣੇ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਦੋਂ ਬੁਢਾਪਾ, ਵਿਧਵਾ ਅਤੇ ਅੰਗਰੀਏ ਪੈਨਸ਼ਨ ਓਦੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਰ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਾਰਸ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਥੰਦੇ ਅਤੇ ਬੈਕ ਮੈਨੇਜਰ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਕਢਵਾਈ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਮਰੇ ਹੋਏ ਲਿਖ ਦਿੱਤੇ ਗਏ, ਜਿਹੜੇ ਬੁਢਾਪਾ ਹੋਏ ਹਰ ਸਨ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਏਵਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਨਾਮੀ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਜ਼ ਹੱਕ ਬਣਦੇ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਦੇਂਦਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸਿਵਾਬਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਉਹ ਗਿਫਤਾਰ ਵੀ ਦੇਣ ਜੋਗੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਪਰ ਸਿਆਸੀ ਪਹੁੰਚ ਵਾਲੇ ਪਰਵਾਰਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ

ਵਾਸਤੇ ਜਵਾਨੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬੁਢਾਪਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਦੇਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾ ਲਈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਇਕਾਨਵੇਂ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿੱਚ ਜਿਹੇ ਕੱਸ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਪਰ ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ ਚੱਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਏਵਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਫੜੇ-ਫੜਾਈ ਹੋਈ ਤਾਂ ਏਨੇ ਲੋਕ ਫੜਨੇ ਪੈਣਗੇ ਕਿ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਜੋਗੀ ਥਾਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਣੀ।

ਜਿਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਤੰਗ ਅੜਿੱਕਾਂ ਪਈਆਂ ਹੋ, ਉਹ ਇਹ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਚਲਾਉਣੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ, ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਬੰਦੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੋ, ਉਸ ਦਾ ਲਿਹਾਜ਼ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇਵੇ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੇਂਦਰ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪਿਲਾਫ ਖੁਚ-ਸੋਰ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਵੱਡੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰੀ ਹਨ, ਪਹਿਲੀ ਪਾਰਟੀ ਫੜ ਕੇ ਭਾਜਪਾ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਔਥ ਭੁਲਾ ਕੇ ਕੇਸ ਠੱਪ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਆਧਰਾ ਪੁਦੇਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਾਲੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਕਿੱਸਾ ਸਭ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਤੇਲਗੁ ਦੇਸ਼ਮ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸਨ ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਬੁਲਾਰੇ ਜੀ ਵੀ ਔਲ ਨਰਸਿਮਹਾ ਰਾਓ ਨੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਜਿਤਾੜਾ ਉੱਪ ਗਾਠਣਗੇਤੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖ ਕੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦੇ ਫਰਾਡ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਈ ਜਾਣ ਲੱਗੀ ਤਾਂ ਏਵੇਂ ਜਦੋਂ ਦਿੱਲੀ ਆਏ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ, ਉਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਵਾਲੀ ਠੱਪ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਨਰਸਿਮਹਾ ਰਾਓ ਓਸੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ' ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬੈਠਾ ਦਿਖਾਈ ਦੇਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਮ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕੁਝ ਲੋਕ ਵੀ ਏਵਾਂ ਦੀ ਨੋੜਤਾ ਦਾ ਲਾਹਾ ਲੈਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ ਤਾਂ ਲੋਕ ਇਸ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਣਗੇ। ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਢਾਈ ਅਠ-ਫੇਲ ਵਗਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਜਿਹੜੇ ਰੁੱਖ ਨਾਲ ਚੰਬੜ ਜਾਵੇ, ਹੋਲੀ-ਹੋਲੀ ਉਹ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜਕੜ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਕੇਂਦਰ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ, ਏਵਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਔਲਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ, ਅਮਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੁਝ ਇਜ਼ਤ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰ ਕੇ ਵਿਖਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਤੋਂ ਫੁਟਾਰਾ ਮਿਲਣ ਦੀ ਅਸ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਦਿਸੇ। ਬਦਨਾਮੀਆਂ ਨਾਲ ਅੱਜ ਤੱਕ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਭਰੋਸਾ ਹੋ ਸਕਣ ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਔਲਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਬਹੁਤ ਹੈ, ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ। ਅਖੀਰੀਲੋਂ ਲੋਕ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੈ

ਕਿ ਉਹ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਅਪਾਰਧੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਸੁਖਾਵਾਂ ਬਣਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਆਮੀ ਉੱਤੇ ਕੇਸ ਬਣ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮਿਹਨਤ ਦੀ ਕਮਾਈ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀਆਂ ਵੀਸਾਂ ਵੀ ਦੇਣੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੰਦੇ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨਾ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਸੈਲਨ ਕੇਂਦਰ, ਫਿਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੇ ਲੋੜ ਪਵੇ ਤਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਜਾ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ। ਆਮ ਲੋਕ ਇਹ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪੱਖੀ ਦੀ ਫੀਸ ਪੱਖੀ ਲੱਖ ਤੱਕ ਜਾ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤੇ ਜੋ ਕਿਸੇ ਸਧਾਰਨ ਨਾਗਰਿਕ ਨੇ ਮੱਧ ਦਰਜੇ ਦਾ ਵਕੀਲ ਵੀ ਓਥੇ ਜਾ ਕੇ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇੱਕ ਪੱਖੀ ਦੇ ਦਸ-ਬਾਰ ਲੱਖ ਦੇਣੇ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ। ਏਨੀਆਂ ਵੀਸਾਂ ਆਮ ਆਮੀ ਨਹੀਂ ਭਰ ਸਕਦਾ, ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਿਖਰੀ ਪੱਖੀ ਤੱਕ ਪੁੱਜਣਾ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਸੌਖਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨੱਟ ਕਮਾਏ ਵੀ ਬਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਖਰਚ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਵੀ ਉਹ 'ਮਾਲ-ਇ-ਮੁਫਤ, ਦਿਲ-ਇ-ਬੇਰਹਿਮ' ਦੇ ਫਾਰਮੂਲੇ ਮੁਤਾਬਕ ਕੋਈ ਇਜ਼ਕ ਵਿਖਾਏ ਬਿਨਾਂ ਚੱਲਣ ਦੀ ਸੁਰਅੰਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਅੱਜ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧੀਆ ਰਾਜ-ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅੱਜ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਿਆਸੀ ਅਗੇਤ ਲਈ ਏਥੀਆਂ ਨਾਲ ਲਿਹਾਜ਼ ਦਾ ਅਮਲ ਇਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਕਲੋਕਤ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਚੰਗੇ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਆਦਰ ਵੀ ਵੱਧੇ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਚੋਣ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਗੇਤ ਵਾਸਤੇ ਦੋਹ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਟੱਕਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਵਾਲੇ ਧਾਰਨੀਕ ਆਦਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀ ਨਾਲ ਲਾਉਣ ਤੋਂ ਸ਼ਰਮ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਖੇਡ ਨੇ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀਆਂ ਚੱਲਦੀਆਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਵਾਲੇ ਧਾਰਨੀਕ ਆਦਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰੀਆਂ ਦਾ ਹੁਕੂ ਲਿਆ ਛੱਡਿਆ ਹੈ। ਆਮ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਥਾਂ ਓਥੇ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਜਾਣੇ-ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਭੁੱਲ ਬਖਸ਼ਿਆ ਜਾਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀ ਲਾਗ ਜਦੋਂ ਚੱਲੀ ਤਾਂ ਏਵਾਂ ਵੀ ਪੁੱਜਣ ਲੱਗ ਪਈ ਤਾਂ ਆਮ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਕਿੱਠੇ ਰੱਖਣਗੇ। ਏਵਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਵੇਖੋ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਦੀ, ਏਲਾ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੇ ਖੰਡਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਵਾਂਗ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਉਲੀਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਹੀਂ, ਮੁੱਖ ਮਿੱਤਰ

ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਗੱਠਾ ਭਾਸ਼ਨ ਦਿੰਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਅਸੀਂ ਮੁੱਖ ਮਿੱਤਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ, ਬਲਕਿ ਮੁੱਖ ਮਿੱਤਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ" ਭਾਵ ਉਹ ਮੁੱਖ ਮਿੱਤਰ ਜੋ ਬਨਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਮਨਮਾਨੀਆਂ ਕਰਦਾ ਜਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਦਕਾ ਅੱਜ ਇੱਕ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੈ ਅਮੀਰ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੈ ਗ਼ਰੀਬ ਭਾਰਤ। ਜਿਸ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਆਵਾਜ਼ਾਈ ਅਤੇ ਰਾਜ-ਮਾਰਗ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਿਤਿਨ ਗਡਕਰੀ ਨੇ ਵੀ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। (ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਪੰਜਵੀਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਅਰਥ-ਵਿਵਸਥਾ ਬਣਨ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਦੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਗ਼ਰੀਬੀ, ਭੁੱਖਮਰੀ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਜਾਤੀਵਾਦ, ਛੂਤ-ਛਾਤ ਅਤੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਵਰਗੇ ਦੌੜ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਅਮੀਰੀ ਅਤੇ ਗ਼ਰੀਬੀ ਦਾ ਪਾੜਾ ਬਹੁਤ ਡੂੰਘਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਜੋ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਹੋਰ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮੋਦੀ ਜੀ ਪੇਸ਼ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਮਹਿੰਗਾਈ ਤੋਂ ਮਹਿੰਗਾਈ ਰੋਲੀਆਂ ਕਰਕੇ ਗ਼ਰੀਬ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਪਾਪਣ ਦਿਖਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਸ ਅਮੀਰੀ-ਗ਼ਰੀਬੀ ਦੇ ਪਾਪਣ ਨੂੰ ਸਭ ਆਪੋ-ਆਪਣੀ ਜਗ੍ਹਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਸਭ ਅੱਜ ਉਹਨਾਂ ਕਬੂਤਰਾਂ ਦੇ ਭੁੰਡ ਵਾਂਗ ਇਕੱਠੇ ਉੱਡ ਕੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਨੇ ਜਾਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ੀਲਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੇਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਉਪਰਾਲੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਭ ਹੋਰ ਨੇੜੇ ਕਦੇ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਆਉਣਗੇ, ਇਹ ਸਭ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਗੁੱਠ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਭ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਜਥ ਤੱਕ ਸਮੁੱਚੀ ਦੁਖੀ, ਭੁੱਖੀ, ਦੁਖਿਅਕੀ ਜਨਤਾ ਸਮੇਤ ਸਭ ਵਿਰੋਧੀ ਪਿਰ ਇੱਕ ਆਵਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਮੋਦੀ ਸਾਹਿਬ ਜਨਤਾ ਦਾ ਧਿਆਨ ਭਟਕਾਉਣ ਲਈ ਉਹ ਸ਼ੇਰ ਖਰੀਦਦੇ ਰਹਿਣਗੇ, ਜਿਹੜੇ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਚਿੜਾਉਣ ਲਈ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਮਹਿੰਗਾਈ, ਗ਼ਰੀਬੀ, ਭੁੱਖਮਰੀ, ਸੋਪਰਾਇਕਤਾ, ਨਫਰਤ, ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਦਮਨ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ।

ਅੱਜ ਤੱਕ ਗੋਦੀ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਹਿੰਦੂ-ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਰਕੇ, ਉਚ-ਨੀਚ ਕਰਕੇ, ਸਾਡੇ-ਪਾੜੇ ਵਿੱਚ ਪਾੜਾ ਪਾ ਕੇ ਔਸਾ ਭਰਦਾ ਰਹਿਆ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਇੱਕ ਇਨਸਾਨ ਆਪਣੀਆਂ ਵੀ ਫੇਲੇ ਦੀ ਨਿਗ੍ਹਾ ਨਾਲ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣ ਲਈ ਪਰਵਾਰਵਾਦ ਦਾ ਰੋਲਾ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਪਰਵਾਰ ਬਾਰੇ ਬਿਆਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਨਾ ਯੂ ਪੀ ਦੇ ਦੀ ਜਿੱਤ ਸਮੇਂ ਲਾਲਚ ਦਿਖਾਇਆ, ਨਾ ਹੁਣ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਦੀ ਚੋਣ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ। ਉਸ ਵੀ ਹੁਣ ਸਭ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ 2024 'ਤੇ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਵੀਹ ਸੌ ਚੋਣੀ ਏਨੀ ਜਲਦੀ ਆਉਣਾ ਦਿਸ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਵਿਚਾਰਕਾ ਵੀਹ ਸੌ ਤੋਈ ਹੋਵੇ ਹੀ ਨਾ। ਇਸ ਦਾ ਮੂਲ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੁਖੀ ਪਾਪਣ ਵੀਹ ਸੌ ਚਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਨਿਜ਼ਾਤ ਪਾਉਣ ਲਈ ਉਤਾਵਲੀ ਹੈ, ਤਾਹੀ ਉੱਤੇ ਤਾਂ ਜਦ ਮੋਦੀ ਜਾਪਾਨ ਤੋਂ ਅਫਸੋਸ ਨਾਲ ਮੁੜਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿਆ ਆਪਣੇ ਸੂਬੇ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਇਸ ਕਰਕੇ ਵੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਭਾਜਪਾ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕੱਟੜ ਸਮੇਂਬਧ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੱਪੂ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਉਸ ਨੇ ਅਚਾਨਕ ਆਪਣਾ ਚੌਲਾ ਬਦਲ ਕੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਅਜਿਹੀ ਸੁਰਾਖਤ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਭਾਜਪਾ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਗਿਣਤੀਆਂ-ਮਿਣਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤੀ। ਉਹ ਇੱਕਦਮ ਜਨਤਾ ਦਾ ਧਿਆਨ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚੇਗਾ, ਤਦੋਂ ਕਿਸੇ ਸੋਚਿਆ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਦ ਹੱਥਲਾ ਪਰਦਾ ਤੁਰਾਡੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਮਲ ਪੇਸ਼ ਨਾਲ ਤੁਰਦਿਆਂ ਤਕਰੀਬਨ ਪੇਸ਼ਾਂ ਦਿਨ 'ਚ ਚੁੱਕੇ ਹੋਣਗੇ। ਲੋਕ ਕਿਵੇਂ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ-ਕਿਵੇਂ ਜੁੜ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਹ ਸਭ ਲਈ ਅਰੰਭ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਜਦ ਇਹ ਨਵੇਂ ਅਵਤਾਰ ਵਿੱਚ ਰਾਹੁਲ ਤਾਲਮਿ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਰਲਾ ਵਿੱਚ ਤੁਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ

ਸੁਲਘਦੇ ਸਵਾਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੁਗਲੀ

ਸਭੇ ਸਭ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚਰ ਦੇਖੇ। ਇੱਕ ਪਾਣੀ ਵਾਲਾ, ਦੂਜਾ ਲੋਕਾਂ ਵਾਲਾ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹੁਕੂ ਦਿਖ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਯਾਤਰਾ ਕਰਦੇ ਵੀ ਮਾੜੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਜਿੱਥੇ ਪੰਚਲ ਯਾਤਰਾ ਸਰੀਰ, ਸਿਹਤ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਉਹ ਯਾਤਰਾ, ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮਕਸਦ ਦਾ ਵੀ ਪੂਰਾ-ਪੂਰਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਉਦਾਹਰਣ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਕਿ ਲੋਮੀ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਮਕਸਦ ਵਾਲੀ ਯਾਤਰਾ ਨੇ ਵਲ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ। ਜਿਹੜੇ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਇਸ ਭਾਰਤ ਜੋੜੇ ਯਾਤਰਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਖੜੇ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਉਸ ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਹਵਾ 'ਚ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਸ ਜੇਕਰ ਸੋਚਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਭਾਜਪਾ ਵੀ ਅਫਵਾਨੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਫਿਰਕੂ ਦਾ ਕਾਰਜ ਸਾਫ ਕਰ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਇਹ ਯਾਤਰਾ ਹਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਰਾਹ-ਦਸਰਾ ਬਣੇਗੇ।

ਅਗਲੀ ਗੱਲ, ਸਭ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਵੀ ਸੋ ਚਵੀ ਵਿੱਚ ਰਲ ਕੇ ਹੱਲਾ ਮਾਰਨ ਜਾਂ ਨਾ, ਪਰ ਸਭ ਸਾਡੇ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਵਕਤ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਲੋਕ ਜੋ ਸਰਕਾਰੀ ਰਾਜ-ਭਾਗ ਦੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੁਰਜੇ ਵੇਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਾਸ ਅਸਲ 'ਚ ਭਾਰਤ ਗਠਿਏ ਹੈ, ਸ਼ਰੀਦ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਤਾਂ ਗ਼ਰੀਬ ਹੋਰ ਗ਼ਰੀਬ ਅਤੇ ਅਮੀਰ ਹੋਰ ਅਮੀਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੋ ਇੱਕ ਹਫਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਚੰਬੇ ਨੇਬਰ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਗਲੇ ਹਫਤੇ ਤੀਜੇ ਤੇ ਫਿਰ ਦੂਜੇ ਨੇਬਰ 'ਤੇ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਕਰਕੇ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕਾਂਗਰਸ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਪੁੱਧ ਵਾਂਗ ਚਿੱਟਾ ਸੋਚ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਵਗੇਰ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਪਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਤਕਰੀਬਨ ਸਭ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਭ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਕਰ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਖੱਬੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਮੱਤਭੇਦ ਭੁਲਾ ਕੇ ਇਕੱਠੇ ਕੇ ਕੇ ਮਿਸਾਲ ਕਾਇਮ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬੀ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲੈਣ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇੱਕ ਹੋਰੀ ਖੱਬੀ ਪਿਰ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧੀ ਸਾਂਝੇ ਮੋਰਚੇ 'ਚ ਅਗਵਾਈ ਲੈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਜਿਹੜੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੀ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਅੱਗੇ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਬੂਲੀ ਜਾਵੇ। ਜੋ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ "ਹਮ ਅਕੇਲੋ ਚਲੇਗੇ" ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਿੱਲ ਕੇ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਕਿਸੇ ਸੰਘਰਸ਼ੀ ਆਗੂ ਨੂੰ, ਘੱਟ ਨਾ ਨਾਮਿਆ ਜਾਵੇ। ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਗਰ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵੀ ਸੋ ਚਵੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਹੱਲਾ ਮਾਰਨਗੇ ਤਾਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਹੱਲਾ ਮਾਰਨ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ

ਤੀਸਰੀ ਖਿੜਕੀ

ਨਿਰੰਜਣ ਬੋਹਾ (ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ) ਪੰਨੇ-133, ਮੁੱਲ-250 ਰੁਪਏ ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ

‘ਤੀਸਰੀ ਖਿੜਕੀ’ ਨਿਰੰਜਣ ਬੋਹਾ ਦਾ ਨਵ-ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿਚ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਬਾਰਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਗਿਣਤਾ-ਨਾਤਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਪਰਤਾਂ ਨੂੰ ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ ਵਿਧੀ ਨਾਲ ਪਰਤ-ਦਰ-ਪਰਤ ਬੋਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਪਾਤਰ ਜਿਉਂਦੇ-ਜਾਗਦੇ ਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਤਲਮ-ਹਕੀਕਤਾਂ ਨਾਲ ਦੋ-ਚਾਰ ਹੁੰਦੇ ਸਧਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਪਾਤਰ ਜਦੋਂ ਗਿਣਤਾ-ਨਾਤਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਦੋਹਾਂ ਵਰਤਾਰਿਆਂ (ਯੁਨ ਦੇ ਗਿਣਤ ਤੇ ਸਮਾਜਕ ਗਿਣਤ) ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਦਮ ਘਟਦਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਤੀਸਰੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਗਿਣਤਿਆਂ ਦੇ ਵਰਤਾਰੇ ਦੀ ਖਿੜਕੀ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਆਸ ਵਿਚ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਲਈ ਅਗਰਸਰ ਹੁੰਦੇ ਦਿਸਦੇ ਹਨ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਰੂਹ ਨਾਲ ਜਿਉਣ ਲਈ ਗਿਣਤਿਆਂ ਦੇ ਨਵੇਂ ਵਰਤਾਰੇ ਦੀ ਖਿੜਕੀ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਆਸ ਦੀ ਤੰਦ ਨਾ ਛੱਡਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਇਹਨਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਸਾਰਥਕਤਾ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਵਿਧੀ ਦੀਆਂ ਪਾਰਨੀ ਇਹ ਕਹਾਣੀਆਂ ਜਿਥੇ ਜਟਿਲ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ ਨੂੰ ਆਤਮਸਾਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਥੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਤੇ ਪੌਸ਼ਟਿਕਤਾ ਦੀ ਨਵੀਨਤਾ ਕਰਕੇ ਸਮਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਜਗਤ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਨਿਵੇਕਲੀ ਤੇ ਅਰਥਪੂਰਨ ਪਛਾਣ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਦਮ ਵਧਾਉਂਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਸ ਕਹਾਣੀ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਹਾਣੀ ‘ਉਹ ਮੇਰਾ ਵੀ ਕੁਝ ਲੱਗਦੇ’ ਪੰਜਾਬੀ ਸਮਾਜ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀਆਂ ਕਈ ਮਹੀਨੇ ਪਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪਰਤ-ਦਰ-ਪਰਤ ਖੋਲ੍ਹਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਾਣੀ ‘ਮੈਂ’ ਪਾਤਰ ਬਣਕੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਵਾਪਰੀਆਂ ਅਤਿ-ਦੁਖਾਂਤਿਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗਿਣਤਾ-ਨਾਤਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਚ ਨਿੱਜੀ ਮੁਢਾਵਾਂ ਲਈ ਜੋੜੇ ਤੇ ਤੋੜੇ ਜਾਂਦੇ ਗਿਣਤਿਆਂ ਦੀ ਵਿਆਕਰਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਵਿਚਲੇ ਕਥਾ-ਗਿਣਤਾਂ ਤਾਂ ਜ਼ਾਹਰ ਹਨ ਪਰ ਕਿ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਮੁੱਖ ਪਾਤਰ ਬਣਕੇ ਅਜਿਹੀ ਨਾਰੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਰ ਜੋਧਨ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਵਿਆਹ ਹੋਣ ‘ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸਹੁਰਾ ਪਰਵਾਰ ਘਰੋਂ ਦੁਰਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਪੇਕਾ ਪਰਵਾਰ ਉਸ ਦੇ ਢਿੱਡ ਦੀ ਆਂਦਰ ਨੂੰ (ਬੇਟੇ) ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖ ਕੇ ਕਿਸੇ ਬਾਲ-ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਰੂਰ ਸਥਿਤੀਆਂ/ਪਰਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿਚ ਉਲਝੀ ‘ਮੈਂ’ ਪਾਤਰ ਦੇ ਜੀਵਨ-ਯਥਾਰਥ ਗੱਲਾਂ ਕਹਾਣੀ ਜਿਥੇ ਨਾਰੀ ਦੀ ਵੱਡੀ ਹੋਂਦ ਹੋਣ ਨੂੰ ਮਾਰਗ ਰੂਪ ਵਿਚ ਚਿਤਰਦੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਮਾਂ-ਵਿਹੁਣੇ ਮਾਸੂਮ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਦੁਸ਼ਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੋਈ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਪਰਿਪੱਖ ਵਿਚ ਗੁਹਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੋਝੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੀ ਦੂਜੀ ਕਹਾਣੀ ‘ਉਹ ਰਾਤ’ ਵੀ ਪਹਿਲੀ ਕਹਾਣੀ ਵਾਂਗ ਇਕ ਵਿਦਵਾ ਅੰਤਰ ਦੇ ਜੀਵਨ-ਸੰਕਟਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ/ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਸਮਝਣ ਲਈ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਮੁੱਖ ਪਾਤਰ ਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਤਰ ਸਮੇਤ ਉਸ ਦੇ ਦਿਉਰ ਦੇ ਘਰ ਥਿਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸੰਕਟ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦਿਉਰ ਪਛਿੱਲੀ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੁੜੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਤੇ ਵਾਅਦਾ ਪੂਰਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਉਹ ਸ਼ਰਾਬੀ ਬਣਿਆ ਭਰਜਾਈ ਤੋਂ ਘਰਵਾਲੀ ਬਣੀ ‘ਮੈਂ’ ਪਾਤਰ ‘ਤੇ ਤੌੜਦੇ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਉਂ ਕਹਾਣੀ ਜਿਥੇ ਅਣਜੋੜ ਵਿਆਹ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਥੀਮ ਵਜੋਂ ਗੁਹਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਤਿਕੋਣੇ ਗਿਣਤਿਆਂ ਵਿਚਲੇ ਅੰਤਰ-ਦਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਿਸਾਨੀ ਪਰਵਾਰ ਵਿਚ ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਅਕਸਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਹਰ ਵੰਡ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਕਾਦਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਲੋਕ-ਮਹਿਕਾਵਾ ਤਹਿਤ ਕਰੋੜਾਂ ਜਾਂ ਚਾਰਦ ਪਾਉਣ ਵਰਗੇ ਵਿਆਹ-ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਵਿਚੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੇ ਵਿਆਹ ਬਹੁਤੀ ਵਾਰ

ਦਮ-ਘੋਟੂ ਰਿਸ਼ਤਾ-ਨਾਤਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਕਥਾ ਬਿਰਤਾਂਤ

ਔਰਤ-ਮਰਦ ਦੋਵਾਂ ਲਈ ਸੰਕਟਸ਼ੀਲ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਸਿਰਜਕ ਹੋ ਨਿਬੜਦੇ ਹਨ। ਕਹਾਣੀ ਜਿੱਥੇ ਨੂੰ-ਸੌਂਸ ਦੇ ਰਵਾਇਤੀ ਗਿਣਤਾਂ ਵਿਚਲੀਆਂ ਗਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮੁਖ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਪਿਤਰੀ ਸੱਤਾ ਵਾਲੇ ਸਮਾਜਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਚ ਨਾਰੀ ਹੋਂਦ ਅਤੇ ਹੋਣੀ ਵਿਚਲੀ ਸਦੀਵੀ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਵੀ ਬਾਪੁਥੀ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਪਾਤਰ ਬੋਧੇ (ਸੋਸ) ਵੱਲੋਂ ਉਚਾਰੇ ਇਹ ਬੋਲ ਧਿਆਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ- ‘ਧੀਏ ਆਪਾਂ ਦੋਹੇਂ ਹੀ ਧੁਰ ਦਰਗਾਹੋਂ ਮਾੜੇ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਕੇ ਆਈਆਂ ਹਾਂ।’ (ਪੰਨਾ-20)

ਕਹਾਣੀ ‘ਕੋਈ ਤਾਂ ਹੈ’ ਸੰਤੋਖ ਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਕੋਡ ਪਾਤਰ ਦੇ ਜੀਵਨ-ਯਥਾਰਥ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਥੀਮ ਵਜੋਂ ਗੁਹਿਤ ਕਰਦੀ ਹੋਈ ਅਜਿਹੇ ਇਮਾਨਦਾਰ ਵਰਕਾਰ ਦੀ ਖੋਜ-ਖੋਜ ਨੂੰ ਹੋਂਦੀ ਪਰਵਾਰਕ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸਿਰਜਦੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਦੇ ਲੱਖੋ ਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਕਹਾਣੀ ਵਿਚਲੇ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਵੇਰਵਿਆਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਸੋਚ ਦੇ ਹਾਮੀ ਬਣ ਕੇ ਇਨਕਲਾਬ ਦੇ ਰਾਹਾਂ ‘ਤੇ ਤੁਰੇ ਔਰਤ-ਮਰਦ ਭਾਵਤਾ ਵੱਸ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੇ ਆਪਾਰ ‘ਤੇ ਉਸਾਰੀ ਵਰਗਾਂ ਵਿਚਲੀ ਵਿੱਥ ਨੂੰ ਇਕ ਵਾਰ ਅੱਖੋਂ ਉਹਲੇ ਕਰਕੇ ਵਿਆਹ-ਬੰਧਨ ਵਿਚ ਬੋਝ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਵਜੋਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਤਾਂ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਪਰੰਤੂ ਨਵ-ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਵਰਤਾਰੇ ਦੀ ਜਕੜ ਵਿਚ ਆਏ ਨਿੱਜੀ-ਮੁਢਾਵਾਂ ਅਤੇ ਦੋਹੀ ਅਕਾਊਂਟਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਹਿੱਤ ਇਸ ਗਿਣਤ ਨੂੰ ਰੂਹ ਤੋਂ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੇ ਜਜ਼ਬੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਉਂ ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਕੇਵਲ ਸਮਾਜਕ ਦਿਖਾਵੇ ਵਜੋਂ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦੇ ਗਿਣਤ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਨਾਇਕੀ ਦਿਖਾਵੇ ਦਾ ਬਹੁ-ਅਧਮੀ ਯਥਾਰਥਕ ਚਿਤਰਣ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੀ ਅਗਲੀ ਕਹਾਣੀ ‘ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਹੁਣ’ ਯਮ-ਜਮਾਤੀ ਰੋਹ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦੇ ਅਜਿਹੇ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਗਿਣਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲੋਂ ਸਦਾ ਲਈ ਨਾਤਾ ਤੋੜ ਕੇ ਦੇ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਨਰਾਜ਼ਗੀ ਸੰਤੋਖ ਕੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਅੰਤਰ-ਜਾਤੀ ਪਿਆਰ-ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਵੇਰਵਿਆਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਤਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀਆਂ ਜਗੀਦਾਰੀ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਉੱਚ-ਜਾਤੀ ਹੋਕੜ ਕਰਕੇ ਨਾ-ਕੇਵਲ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਮੁੱਖ ਪਾਤਰ ‘ਪ੍ਰੀਤੀ’ ਦਾ ਪਿਤਾ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਸਦਾ ਲਈ ਨਾਤਾ ਤੋੜ ਕੇ ਦੇ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ ਵੀ ਆਪਣੀ ਮਰਦਾਣੀ ਹੋਕੜ ਤਹਿਤ ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਜੋਲੀ ਨੌਕਰੀ ‘ਤੇ ਹੀ ਰੱਖਣਾ ਲੱਚਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦੀ ‘ਪ੍ਰੀਤੀ’ ਆਪਣੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਆਰਥਿਕਤਾ ਕਰਕੇ ਨਾ-ਕੇਵਲ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਬੈਲੈਂਸ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਪਿਰ ਹੋਣ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਖੁਸ਼ਮੂਹਤੀ ਨਵੀਂ ਪੜ੍ਹੀ-ਲਿਖੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜੀਏ-ਬੀਏ, ਔਰਤ-ਮਰਦ ਦੇ ਤੇ ਬਰਾਬਰ ਦੀਆਂ ਪਿਰਾਂ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਾਤ ਤੇ ਜਮਾਤ

ਨਿਰੰਜਣ ਬੋਹਾ

ਕਿਤਾਬ ਦੀ

ਪਰਖ ਪੜਚੋਲ ਡਾ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਰਹਿਤ ਕਰਦੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕਰਨ ਹਿੱਤ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਪਰਵਾਰਕ ਵਾਤਾਵੇਂ ਵਿਚ ਪੈਸਾ-ਮੁਖੀ ਕਰਾਰ-ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਦਲਦਲ ਵਿਚ ਫੌਸ ਮੱਧ-ਵਰਗੀ ਪਰਵਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਤਿ-ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਗਿਣਤਿਆਂ ਨੂੰ ਹੋਂਦਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਨਿੱਜੀ ਸਵਾਰਥ ਲਈ ਗਿਣਤਿਆਂ ਦੇ ਬੰਡੇ ਜਾਂਦੇ ਆਮ ਅਤੇ ਸਵਾਰਥੀ ਮੱਤਵਾਂ ਨੂੰ ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ ਵਿਧੀ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਕਹਾਣੀ ‘ਇਕ ਦਾਮ ਹੋਣਾ’ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਸੰਚਾਰਕ ਹੈ ਕਿ ਵਧਦੀ ਪਰਵਾਰਕ ਬਹੁਲਤਾ ਅਤੇ ਘਟਦੀ ਮਨੁੱਖੀ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਨੇ ਪਰਵਾਰ ਗਿਣਤਾਂ ਵਿਚ ਤਣਾਅ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਖ਼ੁਸ਼ਨਾਮਾ ਦਿਸਣ ਵਾਲੇ ਪਰਵਾਰਕ ਗਿਣਤਾਂ ਅੰਦਰੋਂ ਬਾਂਸ ਦੇ ਹੋਰ ਬਾਂਸ ਖੋਖਲੇ ਹੋਏ ਬਨਵਾਸੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਭਾਗੀ ਬਣਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਹੀ ਬਨਵਾਸੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਤੋਂ ਨਜ਼ਾਤ ਪਾਉਣ ਲਈ ਅਜਨਬੀ ਗਿਣਤਿਆਂ ‘ਚੋਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਸਮਾਈ ਨਵੇਂ ਰਾਹਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਜਿਹੇ ਪਰਵਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹੁਲਤਾ ਵਾਲੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਸੁੱਖਾਂ ਤੇ ਪਦਾਰਥਕ ਭੁੱਖਾਂ ਦੇ ਮੱਕੜਸ਼ਾਇਕ ਵਿਚ ਫੌਸ ਤੇ ਪੈਸੇ ਦੇ ਪੁੱਤ ਬਣੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਸੋਚਕਾਰਾਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਮਿਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਕਹਾਣੀ ‘ਹੋਰ ਵੱਡ ਨਹੀਂ’ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਪਰਵਾਰਕ ਗਿਣਤਿਆਂ ਵਿਚ ਪੁੱਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਿਤਾ ਦੀ ਜ਼ਾਲੀਆਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਛੋੜੀ ਤੇ ਛੋੜੀ ਵੰਡ ਕੇ ਉਸ ‘ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਦੋੜ ਦੋਹਾਨ ਪਰਵਾਰਕ ਗਿਣਤਿਆਂ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਘਾਣ ਨੂੰ ਸਮੱਗਰ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਵਿਚੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਪੈਸੇ ਦੇ ਪੁੱਤ ਆਪਣੇ ਪਿਉ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਜਿਉਂਦੇ ਜੀਓ ਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਸ਼ਰੀਕਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਲਗਦੇ ਹਨ, ਪਰੰਤੂ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮਾਜਕ ਰੋਲ ਹੋਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਖਾਵੇ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਸਮਾਜਕ ਭੋਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਭ੍ਰਾਤੀਆਂ ਸਿਰਜਦੇ ਹਨ। ‘ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਿਕਾਣਾ’ ਕਹਾਣੀ ਸਮਾਜਕ-ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਕਰੂਰ ਯਥਾਰਥ ਦੀ ਚੀਰਵਾੜ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਨਾ-ਕੇਵਲ ਮਰਦ, ਸਗੋਂ ਔਰਤ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਅਕਾਊਂਟਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਹਿੱਤ ਅਜਿਹੇ ਗੋਧਲੇ ਸਮਾਜਕ-ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਸਿਰਜ ਰਹੀ

ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਮਾਸੂਮ ਤੇ ਅਣਭੋਲ ਬੱਚੀਆਂ ਨਾ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿਚ ਮਹਿਫੂਜ਼ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਰੱਬ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਕਟਸ਼ੀਲ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਲਈ ਉਹ ਬੱਚੀਆਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਿਕਾਣੇ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਲਈ ਬਿਰਤਾਂਤਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ‘ਮੈਂ’ ਪਾਤਰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੀ ਆਪਣੇ ਮਤਰੇਈ ਬਾਪ ਦੀ ਰਵਾਜ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਕਠੋਰਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਾਂ, ਧੀ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਰਕਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ (ਪ੍ਰੀਤੀ) ਦੀ ਪਿਰ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਘਰ ਵਿਚਲੇ ਕੰਜਰਖਾਨੇ ਤੇ ਮਤਰੇਈ ਪਿਉ ਰੂਪੀ ਭੇਡੀਏ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ‘ਮੈਂ’ ਪਾਤਰ ਸਾਥੀ ‘ਗੀਤੂ ਮਾਂ’ ਦੇ ਆਸ਼ਰਮ ਵਿਚ ਸ਼ਰਨ ਲੈਂਦੀ ਹੈ, ਪਰੰਤੂ ਉਸ ਆਸ਼ਰਮ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਕਰਦੀ ਉਸ ਦੀ ਸਹੇਲੀ ਪੁੰਮਲਤਾ ਨਾਲ ਆਸ਼ਰਮ ਦਾ ਮੁਨੀ (ਸਾਧੂ) ਛੇੜਖਾਨੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਆਸ਼ਰਮ ਦੀ ਸਾਥੀ ‘ਗੀਤੂ ਮਾਂ’ ਪੁੰਮਲਤਾ ਦੀ ਬਜਾਏ ਮੁਨੀ (ਸਾਧੂ) ਦੀ ਪਿਰ ਬਣ ਕੇ ਖੜਦੀ ਹੈ ਤੇ ਪੁੰਮਲਤਾ ਨੂੰ ਚੁੱਪ ਰਹਿਣ ਦੀ ਨੀਅਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਕਟਗਸਤ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿਚ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ‘ਮੈਂ’ ਪਾਤਰ ਦੇ ਇਹ ਕਰਨਾਮੀ ਬੋਲ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਥੀਮ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਅਰਥਵਾਨ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ- ‘ਕਿਹਾ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਔਰਤ ਨਾ ਆਪਣੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋ ਤੇ ਨਾ ਰੱਬ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ, ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਿਕਾਣਾ ਲੱਭਣਾ ਪਵੇਗਾ।’ (ਪੰਨਾ-90)

ਅਜਿਹੇ ਰਾਜਸੀ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਪਰਵਾਰਕ ਗਿਣਤਿਆਂ ਵਿਚਲੇ ਖੋਖਲੇਪਣ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ‘ਖਲਾਅ ਵਿਚ ਭਟਕਦੇ ਗਿਣਤ’ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਮਹਿਕਾਵਾ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਦੋਰ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਬਹੁਜਗਤੀ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿਚਲੇ ਨੌਕੇਦਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਸਿੱਖਿਆ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਪਰਵਾਰਕ ਗਿਣਤਿਆਂ ਵਿਚਲੇ ਖੋਖਲੇਪਣ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ‘ਖਲਾਅ ਵਿਚ ਭਟਕਦੇ ਗਿਣਤ’ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਮਹਿਕਾਵਾ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਦੋਰ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਬਹੁਜਗਤੀ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿਚਲੇ ਨੌਕੇਦਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਸਿੱਖਿਆ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਪਰਵਾਰਕ ਗਿਣਤਿਆਂ ਵਿਚਲੇ ਖੋਖਲੇਪਣ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ‘ਖਲਾਅ ਵਿਚ ਭਟਕਦੇ ਗਿਣਤ’ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਮਹਿਕਾਵਾ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਦੋਰ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਬਹੁਜਗਤੀ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿਚਲੇ ਨੌਕੇਦਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਸਿੱਖਿਆ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਪਰਵਾਰਕ ਗਿਣਤਿਆਂ ਵਿਚਲੇ ਖੋਖਲੇਪਣ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ‘ਖਲਾਅ ਵਿਚ ਭਟਕਦੇ ਗਿਣਤ’ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਮਹਿਕਾਵਾ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਦੋਰ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਬਹੁਜਗਤੀ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿਚਲੇ ਨੌਕੇਦਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਸਿੱਖਿਆ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਪਰਵਾਰਕ ਗਿਣਤਿਆਂ ਵਿਚਲੇ ਖੋਖਲੇਪਣ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ‘ਖਲਾਅ ਵਿਚ ਭਟਕਦੇ ਗਿਣਤ’ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਮਹਿਕਾਵਾ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਦੋਰ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਬਹੁਜਗਤੀ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿਚਲੇ ਨੌਕੇਦਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਸਿੱਖਿਆ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਪਰਵਾਰਕ ਗਿਣਤਿਆਂ ਵਿਚਲੇ ਖੋਖਲੇਪਣ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ‘ਖਲਾਅ ਵਿਚ ਭਟਕਦੇ ਗਿਣਤ’ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਮਹਿਕਾਵਾ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਦੋਰ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਬਹੁਜਗਤੀ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿਚਲੇ ਨੌਕੇਦਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਸਿੱਖਿਆ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਪਰਵਾਰਕ ਗਿਣਤਿਆਂ ਵਿਚਲੇ ਖੋਖਲੇਪਣ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ‘ਖਲਾਅ ਵਿਚ ਭਟਕਦੇ ਗਿਣਤ’ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਮਹਿਕਾਵਾ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਦੋਰ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਬਹੁਜਗਤੀ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿਚਲੇ ਨੌਕੇਦਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਸਿੱਖਿਆ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਪਰਵਾਰਕ ਗਿਣਤਿਆਂ ਵਿਚਲੇ ਖੋਖਲੇਪਣ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ‘ਖਲਾਅ ਵਿਚ ਭਟਕਦੇ ਗਿਣਤ’ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਮਹਿਕਾਵਾ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਦੋਰ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਬਹੁਜਗਤੀ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿਚਲੇ ਨੌਕੇਦਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਸਿੱਖਿਆ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਪਰਵਾਰਕ ਗਿਣਤਿਆਂ ਵਿਚਲੇ ਖੋਖਲੇਪਣ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ‘ਖਲਾਅ ਵਿਚ ਭਟਕਦੇ ਗਿਣਤ’ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਮਹਿਕਾਵਾ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਦੋਰ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਬਹੁਜਗਤੀ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿਚਲੇ ਨੌਕੇਦਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਸਿੱਖਿਆ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਪਰਵਾਰਕ ਗਿਣਤਿਆਂ ਵਿਚਲੇ ਖੋਖਲੇਪਣ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ‘ਖਲਾਅ ਵਿਚ ਭਟਕਦੇ ਗਿਣਤ’ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਮਹਿਕਾਵਾ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਦੋਰ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਬਹੁਜਗਤੀ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿਚਲੇ ਨੌਕੇਦਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਸਿੱਖਿਆ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਪਰਵਾਰਕ ਗਿਣਤਿਆਂ ਵਿਚਲੇ ਖੋਖਲੇਪਣ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ‘ਖਲਾਅ ਵਿਚ ਭਟਕਦੇ ਗਿਣਤ’ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਮਹਿਕਾਵਾ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਦੋਰ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਬਹੁਜਗਤੀ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿਚਲੇ ਨੌਕੇਦਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਸਿੱਖਿਆ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਪਰਵਾਰਕ ਗਿਣਤਿਆਂ ਵਿਚਲੇ ਖੋਖਲੇਪਣ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ‘ਖਲਾਅ ਵਿਚ ਭਟਕਦੇ ਗਿਣਤ’ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਮਹਿਕਾਵਾ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਦੋਰ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਬਹੁਜਗਤੀ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿਚਲੇ ਨੌਕੇਦਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਸਿੱਖਿਆ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਪਰਵਾਰਕ ਗਿਣਤਿਆਂ ਵਿਚਲੇ ਖੋਖਲੇਪਣ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ‘ਖਲਾਅ ਵਿਚ ਭਟਕਦੇ ਗਿਣਤ’ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਮਹਿਕਾਵਾ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਦੋਰ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਬਹੁਜਗਤੀ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿਚਲੇ ਨੌਕੇਦਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਸਿੱਖਿਆ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਪਰਵਾਰਕ ਗਿਣਤਿਆਂ ਵਿਚਲੇ ਖੋਖਲੇਪਣ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ‘ਖਲਾਅ ਵਿਚ ਭਟਕਦੇ ਗਿਣਤ’ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਮਹਿਕਾਵਾ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਦੋਰ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਬਹੁਜਗਤੀ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿਚਲੇ ਨੌਕੇਦਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਸਿੱਖਿਆ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਪਰਵਾਰਕ ਗਿਣਤਿਆਂ ਵਿਚਲੇ ਖੋਖਲੇਪਣ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ‘ਖਲਾਅ ਵਿਚ ਭਟਕਦੇ ਗਿਣਤ’ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਮਹਿਕਾਵਾ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਦੋਰ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਬਹੁਜਗਤੀ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿਚਲੇ ਨੌਕੇਦਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਸਿੱਖਿਆ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਪਰਵਾਰਕ ਗਿਣਤਿਆਂ ਵਿਚਲੇ ਖੋਖਲੇਪਣ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ‘ਖਲਾਅ ਵਿਚ ਭਟਕਦੇ ਗਿਣਤ’ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਮਹਿਕਾਵਾ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਦੋਰ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਬਹੁਜਗਤੀ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿਚਲੇ ਨੌਕੇਦਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਸਿੱਖਿਆ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਪਰਵਾਰਕ ਗਿਣਤਿਆਂ ਵਿਚਲੇ ਖੋਖਲੇਪਣ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ‘ਖਲਾਅ ਵਿਚ ਭਟਕਦੇ ਗਿਣਤ’ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਮਹਿਕਾਵਾ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਦੋਰ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਬਹੁਜਗਤੀ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿਚਲੇ ਨੌਕੇਦਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਸਿੱਖਿਆ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਪਰਵਾਰਕ ਗਿਣਤਿਆਂ ਵਿਚਲੇ ਖੋਖਲੇਪਣ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ‘ਖਲਾਅ ਵਿਚ ਭਟਕਦੇ ਗਿਣਤ’ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਮਹਿਕਾਵਾ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਦੋਰ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਬਹੁਜਗਤੀ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿਚਲੇ ਨੌਕੇਦਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਸਿੱਖਿਆ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਪਰਵਾਰਕ ਗਿਣਤਿਆਂ ਵਿਚਲੇ ਖੋਖਲੇਪਣ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ‘ਖਲਾਅ ਵਿਚ ਭਟਕਦੇ ਗਿਣਤ’ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਮਹਿਕਾਵਾ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਦੋਰ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਬਹੁਜਗਤੀ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿਚਲੇ ਨੌਕੇਦਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਸਿੱਖਿਆ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਪਰਵਾਰਕ ਗਿਣਤਿਆਂ ਵਿਚਲੇ ਖੋਖਲੇਪਣ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ‘ਖਲਾਅ ਵਿਚ ਭਟਕਦੇ ਗਿਣਤ’ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਮਹਿਕਾਵਾ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਦੋਰ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਬਹੁਜਗਤੀ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿਚਲੇ ਨੌਕੇਦਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਸਿੱਖਿਆ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਪਰਵਾਰਕ ਗਿਣਤਿਆਂ ਵਿਚਲੇ ਖੋਖਲੇਪਣ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ‘ਖਲਾਅ ਵਿਚ ਭਟਕਦੇ ਗਿਣਤ’ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਮਹਿਕਾਵਾ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਦੋਰ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਬਹੁਜਗਤੀ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿਚਲੇ ਨੌਕੇਦਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਸਿੱਖਿਆ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਪਰਵਾਰਕ ਗਿਣਤਿਆਂ ਵਿਚਲੇ ਖੋਖਲੇਪਣ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ‘ਖਲਾਅ ਵਿਚ ਭਟਕਦੇ ਗਿਣਤ’ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਮਹਿਕਾਵਾ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਦੋਰ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਬਹੁਜਗਤੀ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿਚਲੇ ਨੌਕੇਦਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਸਿੱਖਿਆ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਪਰਵਾਰਕ ਗਿਣਤਿਆਂ ਵਿਚਲੇ ਖੋਖਲੇਪਣ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ‘ਖਲਾਅ ਵਿਚ ਭਟਕਦੇ ਗਿਣਤ’ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਮਹਿਕਾਵਾ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਦੋਰ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਬਹੁਜਗਤੀ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿਚਲੇ ਨੌਕੇਦਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਸਿੱਖਿਆ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਪਰਵਾਰਕ ਗਿਣਤਿਆਂ ਵਿਚਲੇ ਖੋਖਲੇਪਣ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ‘ਖਲਾਅ ਵਿਚ ਭਟਕਦੇ ਗਿਣਤ’ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਮਹਿਕਾਵਾ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਦੋਰ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਬਹੁਜਗਤੀ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿਚਲੇ ਨੌਕੇਦਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਸਿੱਖਿਆ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਪਰਵਾਰਕ ਗਿਣਤਿਆਂ ਵਿਚਲੇ ਖੋਖਲੇਪਣ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ‘ਖਲਾਅ ਵਿਚ ਭਟਕਦੇ ਗਿਣਤ’ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਮਹਿਕਾਵਾ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਦੋਰ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਬਹੁਜਗਤੀ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿਚਲੇ ਨੌਕੇਦਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਸਿੱਖਿਆ ਮਹਕਿਮ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਵਿਰੋਧੀ ਨ

‘ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ ਟੀ ਵੀ’ ‘ਮੈਲਾ ਗ਼ਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦਾ’ ‘ਚ ਗੁਰਮੀਤ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ

ਜਲੰਧਰ : ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ ਟੀ ਵੀ ‘ਤੇ ‘ਮੈਲਾ ਗ਼ਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦਾ’ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਐਪੀਸੋਡ ਵਿੱਚ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਗੁਰਮੀਤ ਨਾਲ ਮੇਲੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਤੇ ਇਸ ਪਾਸਾਰ ਬਾਰੇ ਗੱਲਬਾਤ। ਇਸ ਨਾਲ ਸੁਭਨ ਲਈ <https://www.youtube.com/c/nawanzamanatv> ‘ਤੇ ਜਾਓ।

ਡਾ. ਜੌਲ ਅਤੇ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਦਾ ਸਨਮਾਨ
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ ਕਲਾ ਭਵਨ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਅਦਭੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭ ਰੋਜ਼ ਗਾਠਨ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸੰਗੀਤ ਨਾਟਕ ਅਕਾਦਮੀ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਹਿਤਕ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮਾਰੋਹ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਸਾਬਕਾ ਸੀਨੀਅਰ ਆਈ ਏ ਐੱਸ ਐੱਸ ਚੰਨੀ ਨੇ ਕੀਤੀ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਤੇ ਸ਼ੇਖ਼ਨ ਜੱਜ ਜੇ ਐੱਸ ਖੁਸ਼ਦਿਲ ਤੇ ਕਾਨੀਤ ਬਰਾੜ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁਲਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਸੰਯੁਕਤ ਸਮਾਜ ਮੋਰਚਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਅਕਾਦਮੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪਾਲ ਨੇ ਜੀ ਆਇਆਂ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਸਨਮਾਨਤ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਡਾ. ਲਖਵਿੰਦਰ ਜੌਲ ਨੂੰ ਮਰਹੂਮ ਸ਼ਾਇਰ ਗਜ਼ਿਦਰ ਪ੍ਰਦੇਸੀ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਤੇ ਕਾਨੀਤਕ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਚਨੂੰ ਨੂੰ ਮਰਹੂਮ ਕਾਨੀਤਕ ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਦਾਦੇਵਾਸ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਸਨਮਾਨਤ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਦੀ ਸਾਹਿਤਕ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਬਲਕਾਰ ਸਿੱਧੂ, ਦੀਪਕ ਚਨਾਰਥਲ, ਡਾ. ਦਵਿੰਦਰ ਬੋਹਾ, ਬਲਬੀਰ ਕੌਰ ਰਾਏਕੋਟ, ਡਾ. ਯੋਗਰਾਜ ਤੇ ਸਰਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ। ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਐੱਸ ਐੱਸ ਚੰਨੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਵਿੱਚ ਲੇਖਕਾਂ ਤੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਵਾਸਤੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਯੋਗਦਾਨ ਵਾਸਤੇ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸੱਭ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨਿੰਦਰ ਘੁਗਿਆਣਵੀ ਨੇ ਸੱਭ ਦੇ ਸਾਹਿਤਕ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਕਾਰਜਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਸਨਮਾਨਤ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਡਾ. ਜੌਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ ਕਿ ਗਜ਼ਿਦਰ ਪ੍ਰਦੇਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੂਹ ਤੇ ਦਿਲ ਦੇ ਨੇੜਲਾ ਸ਼ਾਇਰ ਸੀ। ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਇੱਕ ਸਕੂਨ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਹੈ। ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਚਨੂੰ ਨੇ ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਦਾਦੇਵਾਸ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਕਲਾ ਦੀ ਸਹਾਯਕ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜਤਿੰਦਰ ਮੋਦਿਗਲ, ਸੁਭਾਸ਼ ਭਾਸਕਰ, ਦੀਪਕ ਚਨਾਰਥਲ, ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਚੜਕੋਕ, ਗਜ਼ਿਦਰ ਮਾਨ ਘੁਗੀ, ਸਿੰਗਲਾ ਧੂਰੀ, ਹਰਮਿੰਦਰ ਕਾਲੜਾ ਸਮੇਤ ਕਈ ਹਸਤੀਆਂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਸੰਗੀਤ ਨਾਟਕ ਅਕਾਦਮੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਕੇਵਲ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਸ਼ੁਕਨਾਂ ਦਾ ਪੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਅਕਾਦਮੀ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਲਵਾਇਆ।

— ਨਿੰਦਰ ਘੁਗਿਆਣਵੀ

ਕੇਂਦਰੀ ਸਭਾ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਕੇਂਦਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ (ਰਜਿ.) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਦਰਸ਼ਨ ਬੁੱਟਰ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਿਰਸਾ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਬਿਆਨ ਰਾਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ (ਰਜਿ.) ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਮਿਤੀ 8.10.2022, ਦਿਨ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਵਨ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਨੀਕ 10 ਵਜੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਏਜੰਡਾ ਜਥੇਬੰਦਕ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਪ੍ਰਤੀ ਕੇਂਦਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ (ਰਜਿ.) ਦੀ ਮੁੱਢਲੇ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਚਾਰ, ਨਵੀਂ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਕੋਈ ਫੁੱਟਕਲ ਏਜੰਡਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾਲ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕੇਗਾ।

— ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਿਰਸਾ

ਕੇਂਦਰੀ ਸਭਾ ਦਾ ਆਮ ਅਜਲਾਸ 8 ਅਕਤੂਬਰ ਅਤੇ ਚੋਣ 13 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਕੇਂਦਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ (ਰਜਿ.) ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਬੁੱਟਰ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਿੱਚ ਹੋਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਿਰਸਾ, ਡਾ. ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮੱਖਣ ਕੁਹਾੜ, ਜਸਪਾਲ ਮਾਨਖੇੜਾ, ਡਾ. ਗੁਲਜਾਰ ਸਿੰਘ ਪੰਛੋਰ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ, ਸੁਸ਼ੀਲ ਦੁਸਾਂਝ, ਸੁਰਿੰਦਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਖਣੀਆ, ਦੀਪ ਦੇਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਧਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਔਲਖ, ਵਰਗਿਸ ਸਲਾਮਤ, ਡਾ. ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿਰਸਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ।
ਡਾ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਿਰਸਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਅਤੇ ਜਥੇਬੰਦਕ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਨੂੰ ਸਭਾ ਦੇ ਬੱਕ ਪਾਤਿਆਂ ਅਤੇ ਔੱਫ ਡੀ ‘ਚ ਪਈ, ਰਾਸ਼ੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਈ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਰਾਸ਼ੀ, ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਨਵੀਆਂ ਜੁੜੀਆਂ ਸਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਵੱਲੋਂ ਸਰਬ-ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਫੈਸਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ :
ਕੇਂਦਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ ਦੀ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਚੋਣ 13 ਨਵੰਬਰ 2022 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਵਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।
ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰੋ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਛਾਬੜਾ, ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ, ਗੁਰਮੁਖ ਕਾਲਜ ਕਾਸ਼ਾ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੂੰ ਇਹ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
ਕੇਂਦਰੀ ਸਭਾ ਦਾ ਜਨਰਲ ਅਜਲਾਸ 8.10.2022 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 11:30 ਵਜੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਵਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਪਣੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ 20 ਅਕਤੂਬਰ 2022 ਤੋਂ 25 ਅਕਤੂਬਰ 2022 (ਸਵੇਰੇ 11 ਵਜੇ ਤੋਂ 4 ਵਜੇ ਤੱਕ) ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।
ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ 26 ਅਤੇ 27 ਅਕਤੂਬਰ 2022

— ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਿਰਸਾ

ਪੰਜਾਬ ਕਲਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਵੱਲੋਂ ‘ਵਾਰਿਸ ਦੀ ਹੀਰ’ ਦਾ ਗਾਇਨ ਮੁਕਾਬਲਾ

ਜਲੰਧਰ-ਪੰਜਾਬ ਕਲਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਵੱਲੋਂ ਮਹਾਨ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾਕਾਰ ਸਈਦ ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਤੀਸਰੀ ਜਨਮ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ “ਹੀਰ ਵਾਰਿਸ ਗਾਇਨ ਮੁਕਾਬਲਾ” ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਆਨ-ਲਾਈਨ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ 35 ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਉਮਰ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਗਾਇਕ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇੱਥੇ ਪੰਜਾਬ ਕਲਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਪਦਮਸ਼੍ਰੀ ਡਾ. ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਉਪ-ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾ. ਯੋਗਰਾਜ, ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੌਲ ਅਤੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਡਾ. ਨਿਰਮਲ ਜੋੜਾ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਗਾਇਕ ਹੀਰ ਵਾਰਿਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੰਦ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਰਕੜੇ 31 ਅਕਤੂਬਰ, 2022 ਤੱਕ ਈਮੇਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੀਡੀਓ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਵੱਖ ਤੋਂ ਵੱਖ ਪੰਜ ਮਿੰਟ

ਤੱਕ ਦੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲੇ ਦਸ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਾਇਕਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗਾਇਕੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਸਦਾ ਗਾਇਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਸਾਂ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਕਰਮਵਾਰ ਇਕ ਲੱਖ, ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਅਤੇ ਤੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਨਕਦ ਇਨਾਮ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਡਾਕਟਰ ਪਾਤਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਇਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਡਾ. ਨਿਰਮਲ ਜੋੜਾ ਨਾਲ 98140-78799 ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਕਲਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਮੀਡੀਆ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਿੰਦਰ ਘੁਗਿਆਣਵੀ ਨਾਲ 94174-21700 ਉੱਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

‘ਦੀਜੈ ਬੁਧਿ ਬਿਬੇਕਾ’ ਦਾ ਲੋਕ ਅਰਪਣ

ਬਠਿੰਡਾ : 18 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸਮਰਹਿਲ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਭਾਈ ਗੁਪਾ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਪੁਸਤਕ ਰਿਲੀਜ਼ ਸਮਾਗਮ ਹੋਸ ਸਿੰਘ ਸੋਹੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਕਿਰਨਦੀਪ ਕੌਰ ਭਾਈ ਗੁਪਾ ਦਾ ਨਾਵਲ ‘ਦੀਜੈ ਬੁਧਿ ਬਿਬੇਕਾ’ ਦੀ ਖੁੰਡ ਚੁਕਾਈ ਦੀ ਰਸਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਅਤੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਨੂੰ ਕੀਰਾ। ਹੋਸ ਸਿੰਘ ਸੋਹੀ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉੱਘੇ ਆਲੋਚਕ ਡਾ. ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਖੀਵਾ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੜਕਨਾਮਾ, ਡਾ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਕੇ. ਐੱਲ ਗਰਗ, ਜਸਪਾਲ ਮਾਨਖੇੜਾ, ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਮਲੂਕਾ, ਜੰਗੀਰ ਸਿੰਘ ਖੱਖਰ ਹੁਰਾਂ ਨਾਲ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦੀ ਜਾਣ-ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਵਾਈ। ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰੇ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਮਲੂਕਾ ਨੇ ਨਾਵਲ ਵਿੱਚ ਡੇਰਾਵਾਦ ‘ਤੇ ਕੀਤੀ ਚੋਟ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਪਾਤਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਚਾਲੀ-ਪੰਜਾਹ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹਨਾਂ ਕੁਟੀਆਂ, ਸਮਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਨੂੰ ਕਿਰਨਦੀਪ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਜਸਪਾਲ ਮਾਨਖੇੜਾ ਨੇ ਨਾਵਲ ਵਿਚਲੀ ਪਾਤਰ ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਨਾਵਲ ਵਿਚਲੇ ਰਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕੀਰਾ ਕਿ ਇਹ ਰਚਨਾ ਯਥਾਰਥ ਅਤੇ ਸੁਭਾਵਿਕਤਾ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੈ। ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰਦਿਆਂ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ

‘ਤੇ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਰਨਦੀਪ ਤੋਂ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਆਸਾਂ ਹਨ। ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਵਿੱਤਰੀ ਮਨਦੀਪ ਭਦੜ, ਨਾਵਲਕਾਰ ਰਣਵੀਰ ਕੌਰ ਰਾਣਾ, ਕਲੋਰ ਐਂਮਿਤ, ਮਾ. ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਜਗਨ ਨਾਥ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੋਚ, ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਜਸਮਲ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਾਸਟਰ ਜਸਵੀਰ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਾਈ। ਸਟੇਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਾਧੂਥੀ ਨਿਭਾਈ।

ਕੇਂਦਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ (ਸੇਖੋਂ) ਦੀ ਚੋਣ

ਧੂਰੀ-ਕੇਂਦਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ ਸੇਖੋਂ (ਰਜਿ.) ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਵਨ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਡਾ. ਤੇਜਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਸਭਾ ਦਾ ਜਨਰਲ ਇਜਲਾਸ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਰਵਸ਼੍ਰੀ ਸੰਧੂ ਵਰਿਆਣਵੀ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਜਗਰਾਉ, ਜੰਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿਰਾਲਾ, ਇਕਬਾਲ ਘਾਹੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਣਯੋਗ ਲੇਖਕ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਡਾ. ਤੇਜਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਜਨਰਲ ਇਜਲਾਸ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਆਏ ਲੇਖਕਾਂ ਅਤੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵਾਗਤੀ ਸ਼ਬਦ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਕੇਂਦਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ ਸੇਖੋਂ ਦੀਆਂ ਵਿਰਾਸਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ, ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਸਥਾਰਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ‘ਸ਼ਬਦ’ ਦੀ ਅਜ਼ਮਾਤ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਡਟਵੇਂ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਉੱਤੇ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਮਬੰਦ ਹੋਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਵੱਲੋਂ ਕਈ ਪੁਸਤਕਾਂ ਲੋਕ ਅਰਪਣ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ :

ਇਸ ਸਮੇਂ ਉੱਘੇ ਵਿਦਵਾਨ ਡਾ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਸੂ ਅਤੇ ਡਾ. ਤੇਜਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
ਸਭਾ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਵਨ ਹਰਚੰਦਪੁਰੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਸਾਲ 2017 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਭਾ ਸੇਖੋਂ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰਤ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਵਿੱਛੜ ਗਏ ਲੇਖਕਾਂ/ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਮਿੱਟ ਦਾ ਮੋਨ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਸਰਯਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ

ਪਵਨ ਹਰਚੰਦ ਪੁਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਡਾ. ਤੇਜਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਅਤੇ ਸੰਧੂ ਵਰਿਆਣਵੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ
ਗਈ। ਦੋ ਦਰਜਨ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਉੱਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪੇਸ਼ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਆਏ ਸੁਝਾਵਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਵਾਧਿਆਂ ਸਮੇਤ ਸਰਬ-ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਜਨਰਲ ਗ੍ਰਾਹਿਕ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
ਤੀਸਰੇ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਤੇਜਵੰਤ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਉਪਰੰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ. ਰਵਿੰਦਰ ਭੱਠਲ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਗਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਚੋਣ ਸੰਪੰਨ ਹੋਵੇ।
ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਵਨ ਹਰਚੰਦਪੁਰੀ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰੋ. ਸੰਧੂ ਵਰਿਆਣਵੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਰਵਸ਼੍ਰੀ ਡਾ. ਜੰਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿਰਾਲਾ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਜਗਰਾਉ, ਗੁਰਚਰਨ ਕੌਰ ਕੋਚਰ।
ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਰਵਸ਼੍ਰੀ ਡਾ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਡਾ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੱਖਰ, ਇਕਬਾਲ ਘਾਹੂ,

ਡਾ. ਕੇਵਰ, ਜਸਮਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ, ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੌਕੀ, ਡਾ. ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਗਾਂਧੀ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਗੁਰਜੰਦ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜੁਗਰਾਜ ਚੌਲਾ।
ਸਕੱਤਰ ਸਰਵਸ਼੍ਰੀ ਡਾ. ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੱਧਰ, ਡਾ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂਰਪੁਰ, ਡਾ. ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਮੰਡੇਰ, ਜਗਦੀਸ਼ ਰਾਏ ਕੁਲਰੀਆਂ, ਮਾਸਟਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਚੁੱਡੀਕੇ, ਕੇ. ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ, ਬਲਬੀਰ ਜਲਾਲਾਬਾਦੀ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤੀਮਾਨ, ਜਗਦੀਸ਼ ਰਾਣਾ ਅਤੇ ਬਲਬੀਰ ਬੱਲੀ ਰਾਏਕੋਟ।
ਸਹਾਇਕ ਸਕੱਤਰ ਸਰਵਸ਼੍ਰੀ ਲਾਲ ਮਿਸਤਰੀ, ਡਾ. ਦਵਿੰਦਰ ਬੀਬੀਪੁਰ, ਜਸਵੀਰ ਰਾਣਾ, ਜਤਿੰਦਰ ਗਾਂਧੀ, ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਪੰਡਾ, ਹਰਮੇਸ਼ ਮੋਸ਼ੀ ਦਿਲੁਬਾ, ਨਕਸ਼ ਚਿੱਟੇਵਾਲੀ, ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਸਾਇਕ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ।
ਇਸ ਤੋਂ ਉਪਰੰਤ ਨਵੇਂ ਚੁਣੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰੋ. ਸੰਧੂ ਵਰਿਆਣਵੀ ਵੱਲੋਂ ਡਾ. ਤੇਜਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੂੰ ਉਮਰ ਭਰ ਲਈ ਮੁੱਖ-ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਵਜੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਭਾ ਸੇਖੋਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਨਵੇਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੰਧੂ ਪਵਨ ਹਰਚੰਦਪੁਰੀ ਵੱਲੋਂ ਜਨਰਲ ਇਜਲਾਸ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਲੇਖਕਾਂ, ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦਾ ਪੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਭਵਿੱਖੀ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਆਸ ਪ੍ਰਗਟਾਈ।
—ਸੁਖਦੇਵ ਧੂਰੀ

ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਰਨਾਲਾ ਦੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਣੀ

ਬਰਨਾਲਾ : ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੇ ਇੱਕ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਵੇਦ ਦੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਕਵੀ ਤਰਸੇਮ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਬਰਨਾਲਾ ਦੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਵੇਦ ਵੀ ਰਚਾਇਆ। ਇਹ ਅਦਭੀ ਮਹਿਫ਼ਲ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਵੀਆਂ ਅਤੇ ‘ਕਥਾ ਕਹਿੰਦੀ ਰਾਤ’ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਵਨ ਪਰਿੰਦਾ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ ‘ਤੇ ਸਜਾਈ ਗਈ। ਆਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੱਤਰਕਾਰ ਇੰਦਰਾਨ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਅਨਿਰਥਨ ਸਾਧੂ (ਬੰਗਲਾ) ਅਤੇ ਮੋੜਮ ਸਾਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਰਨਾਲਾ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦਾ ਪਵਨ ਪਰਿੰਦਾ ਨੇ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦਿਆਂ ਜੀ ਆਇਆਂ ਕਿਹਾ। ਇਸ ਮਿਲਣੀ ਦੌਰਾਨ ਜਿੱਥੇ ਸਾਹਿਤਕ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਚੱਰ ਰਿਹਾ, ਉੱਥੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਅਨਿਰਥਨ ਸਾਧੂ ਨੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬਿਏਟਰ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਉਪਰ ਚਰਚਾ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਇਰਫ਼ਾਨ ਨੇ ਸਪਾਟੀਵਾਈ ਐੱਪ ਉਪਰ ਚੱਲਦੇ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਉਪਰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਵੀ ‘ਅਗੈਵ’ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੇ

ਵਿਸ਼ਵ ਕਾਵਿ-ਮਹਿਫ਼ਲ ਸਜਾਈ

ਜ਼ਿਮਾਟਲ : ਸਤੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ੂਮ ਰਾਹੀਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਭਾਰਤ, ਕੋਂਨੋਡਾ, ਅਮਰੀਕਾ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਇਟਲੀ, ਸਾਊਥ ਕੋਰੀਆ ਵਾਂਗ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲੋ ਕੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬਹੁ-ਭਾਸ਼ੀ ਕਵੀ ਡਾ. ਜੀ ਐੱਸ ਆਨੰਦ ਅੱਜ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਦੇ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਿਮਾਨ ਦੇ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਉੱਘੇ ਲੇਖਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਅਮਾਨਤ ਅਲੀ ਮੁਸਾਫਿਰ ਅਤੇ ਕੋਂਨੋਡਾ ਤੋਂ ਸਤਵੀਰ ਰਾਜੇਆਣਾ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਸਨ। ਅਮਨਰਥ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ‘ਮੁਹੱਬਤਾਂ ਦੇ ਘੱਲੇ ਸਨੌਰੇ’ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਆਗਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਰਨਦੀਪ ਕੌਰ ਰੋਮੀ ਨੇ ਆਏ ਹੋਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਕਵੀਆਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਕਿਹਾ। ਹਰਮੀਤ ਕੌਰ ਮੀਤ ਅਤੇ ਕਿਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਕਾਵਿਕ ਔਦਾਸ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਕਵੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਆਏ ਕਵੀਆਂ ਨਜ਼ਮਾ ਮਹਿਬੂਬ ਨਜ਼ਮਾ, ਮਹਿਬੂਬ ਅਲਮਾਰ ਤਾਰੀਕ, ਪ੍ਰੋ. ਅਮਾਨਤ ਅਲੀ ਮੁਸਾਫਿਰ ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਛੋੜੇ ਦਾ ਦਰਦ

ਸਵਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਢਿੱਲੋਂ, ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਧੀਮਾਨ, ਕਿਰਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਜੋੜੇ ਤੇ ਡਾ. ਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਭਾਟੀਆ ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਗੱਲ, ਕਲਮਾਂ ਦੇ ਗੁੱਝੇ ਭੇਟ, ਬਚਪਨ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਆਦਿ ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸੱਚ ਚਿਤਰਿਆ ਦਿਸ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਤਵੀਰ ਰਾਜੇਆਣਾ ਨੇ ਪ੍ਰਬਸੂਰਤ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਭਾਵਪੂਰਤ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ। ਮੰਗਤ ਕੁਲਜਿੰਦ ਨੇ ਤਰਨਮ ਚੁ ਰਾਏ ਗੀਤ ਰਾਹੀਂ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ। ਪੇਸ਼ ਨਵੀਆਂ ਕਲਮਾਂ ਦੀ ਹੋਸਲ-ਅਫ਼ਜ਼ਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਡਾ. ਜੀ ਐੱਸ ਆਨੰਦ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਚਨਾ ਸੰਸਾਰ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਪਵਾਈ, ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ।
—ਮੰਗਤ ਕੁਲਜਿੰਦ

ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਸ਼ਰੇਥ ‘ਚੋਂ

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ
25 ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਅੱਕ ਵਿੱਚ ‘ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ’ ਨੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ‘ਤੇ ਖੜਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬੀ, ਭੁੱਖਮਰੀ ਦਾ ਦੌਰ ਸੀ। ਕੱਟੜਪੱਥੀਆਂ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਚੱਲਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋ ਕੇ ਸਾਚ ਲੈਣ ਜੋਗਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਭਾਰਤ ਲਗਾਤਾਰ ਹਿੰਦੂ ਕੋਟੜਵਾਦ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਰਥਿਕਤਾ ਡਾਢਵਾਂਡਲ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਚਾਂਦੀ ਹੈ। ਲੋਕ ਭੁੱਖਮਰੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਰਥਿਕਤਾ ਦਾ ਬੁਰਾ ਹਾਲ ਹੈ। ਪੇਸ਼ਾ ਅਮੀਰ ਦੀ ਜੇਬ ਵਿੱਚ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਿੱਜੀ ਅਦਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਨਿੱਜੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੌਮ ਕਰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਉਜਰਤ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਟੀ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਮਸਾਂ ਸੰਤ ਤਜਾਰ ਤੋਂ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਤੱਕ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਕਿਵੇਂ ਰੋਟੀ ਪੂਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਨਿੱਜੀ ਅਦਾਰਾ ਉਜਰਤ ਦੇਣ ਦਾ ਪਾਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਚੰਗੀ ਰੋਟੀ ਕਮਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਨੌਜਵਾਨ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੀ ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ? ਕੋਈ ਵੀ ਕਮਾਉ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਦਾ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕਿਉਂ ਕਰੇ। ਮੇਰੀ ਸਮਝ ਵਿੱਚ ਉਹ ਅਦਾਰੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਗਲਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ। ਲੋਕ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸੈੱਲ ਵਿੱਚ ਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਲੋਕ ਮਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰੇ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਾਥ-ਸੁਧਾਰ ਨਿਜਾਮ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਮਿਲੇਗਾ। ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਵਾਅਦੇ ਕਰਕੇ ਸੱਤਾ ਸੰਭਾਲ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਫਿਰ ਲੋਕਾਂ ‘ਤੇ ਡੰਡਾ ਚਲਾਉਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫ਼ੇ

ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨੂੰ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਸੋਚਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਲੋਕ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਭੱਤਾ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਭੱਤਾ ਦੇਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਟਾਹਰਾਂ ਮਾਰਨੀਆਂ, ਫੋਕੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨੀ, ਜੋ ਕਿਹਾ, ਉਹ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਕਰਾਂਗੇ ਵਰਗੇ ਲੱਛਣਕਾਰ ਬੋਲ ਸੁਣ-ਸੁਣ ਕੇ ਲੋਕ ਅੱਕ ਗਏ ਹਨ।
ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ‘ਤੇ ਤਾਲਾ ਲਾ ਕੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗਿਣਤੀ ਦੇਣੀ ਕਿ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਅੰਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਉਹ ਵਿਭਾਗ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਹੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜਿੰਨੀ ਗਿਣਤੀ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਕੁਝ ਅੱਥ ਵੀ ਭਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ। ਨਿੰਦਰ ਨੇ ਦਾਦੀ ਦੇ ਗਿਲਾਸ ਨੂੰ ਸਾਂਭਿਆ, ਇਹ ਆਪਣੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਮੁਹੱਬਤ ਦੇ ਜਜ਼ਬੇ ਹਨ। ਬੁਗਲੀ ਜੀ ਨੇ ਦਲ-ਬਦਲੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿਆਸੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀਆਂ ਮੱਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਲੋਕ ਕਦੇ ਸਮਝਦੇ ਨਹੀਂ। ‘ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ’ ਨੇ ਗੁਮਰਾ ਹੀ ਦਲ-ਬਦਲੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਕਚਰੀ ਵਿੱਚ ਦਲ ਬਦਲ ਕੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਲੀਡਰ ਮੁੱਢ ਦੀ ਖਾਂਦੇ ਹਨ। ਲੋਕ ਹੁਣ ਅੰਨੇ ਭੋਲੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਏ, ਉਹ ਮੱਠੇਪਾਧੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਦੇ ਪੈਰ ਝੂਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਇਨਕਲਾਬ ਤੋਂ ਅਕਸਰ ਡਰਦੇ ਹ

ਐਤਵਾਰ, 2 ਅਕਤੂਬਰ, 2022

16 ਅੰਕ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ 554
ਬਿਕਰਮੀ 2079

ਜਿਲਦ/VOL. : 71

ਅੰਕ/NO. : 122

ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ

DAILY NAWAN ZAMANA • SUNDAY, 2 OCTOBER, 2022

ਜਲੰਧਰ

‘ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ’ ਦੇ ਫੋਨ ਨੰਬਰ

ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ (ਰਿਸੈਪਸ਼ਨ)	0181-5097300
ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿਭਾਗ	0181-5097302
ਸਾਹਿਤ ਸੰਪਾਦਕ (ਐਤਵਾਰ)	0181-5097305
ਰਿਪੋਰਟਰ	0181-5097310
ਵੈੱਬ ਟੀ ਵੀ	0181-5133160

You Tube nawan zamana TV

ਕੀਮਤ/PRICE : 5.00 ਰੁਪਏ

Regd. No : Pb/JL-123/2021-23, (R.N.I.)-00068/57

E-mail : nawan zamana@gmail.com

www.nawanzamana.in

ਸਫ਼ੇ : 14

ਆ ਗਿਆ 5ਜੀ

5ਜੀ ਲਈ ਕਿਸ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਹੋਈ ਜ਼ੇਬ ਵਿੱਲੀ

ਕੇਪਨੀ	ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ	ਸੰਘਟਨਾ ਐਮ ਐਚ ਜੋੜ 'ਚ
ਰਿਲਾਇੰਸ ਜੀਓ	88.078	24.740
ਏਅਰਟੈਲ	43.084	19.867
ਬੇੰਗਾ-ਆਈਡੀਆ	18.784	6.228
ਅਡਾਨੀ	212	400
ਗੁੱਲ ਬੋਲੀ	1,50,173	51,235

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਭਾਰਤੀ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਯੂਜ਼ਰਜ਼ ਲਈ 5ਜੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਦੇਸ਼ 'ਚ 5ਜੀ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਸੇਵਾ ਲਾਂਚ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਭਾਰਤ 'ਚ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ 'ਤੇ ਹਾਈ ਸਪੀਡ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦਾ ਨਵਾਂ ਦੌਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦਿੱਲੀ 'ਚ 6ਵੀਂ ਇੰਡੀਆ ਮੋਬਾਇਲ ਕਾਂਗਰਸ 2022 ਦੌਰਾਨ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ 'ਚ ਇਸ ਸੇਵਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਗਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ 'ਚ 5-ਜੀ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਸੇਵਾ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ 'ਚ ਉਪਲੱਬਧ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦੇਸ਼ ਭਰ 'ਚ 5ਜੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇਗੀ। ਜੀਓ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ 5ਜੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿਚ ਹੈ।

ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲੇਗੀ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ

4ਜੀ ਦੀ 1 ਗੀਗਾ ਬਿਟ ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਕਿੰਡ ਦੀ ਤੁਲਨਾ 'ਚ 5ਜੀ ਦੇ ਹਾਈ ਬੈਂਡ ਸਪੈਕਟ੍ਰਮ 'ਚ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਸਪੀਡ 20 ਗੀਗਾ ਬਿਟ ਪ੍ਰਤੀ ਪਾਉਣ ਲਈ 5ਜੀ ਸਾਰੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਪੈਕਟ੍ਰਮ ਨੂੰ ਯੂਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। 5ਜੀ 'ਚ 1 ਗੀਗਾ ਬਿਟ ਦੀ ਸਪੀਡ ਨਾਲ 4 ਗੀਗਾ ਬਿਟ ਦੀ ਇੱਕ ਮਵੀ ਨੂੰ 3 ਸੈਕਿੰਡ 'ਚ ਡਾਊਨਲੋਡ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 5ਜੀ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ 20.8 ਮਿਲੀਅਨ ਡਿਵਾਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਥ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕੀ ਹੈ 5ਜੀ ਤਕਨੀਕ

5ਜੀ ਮਤਲਬ 5ਵੀਂ ਜਨਰੇਸ਼ਨ ਮੋਬਾਇਲ ਨੈੱਟਵਰਕ, ਜੋ ਕਿ ਮੋਬਾਇਲ ਨੈੱਟਵਰਕ 'ਤੇ ਡਾਊਨਲੋਡਿੰਗ ਅਤੇ ਅਪਲੋਡਿੰਗ ਦੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਏਗਾ। ਸੈੱਲ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਕਾਰਾਂ 'ਚ ਜਿਸ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ 5ਜੀ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। 5ਜੀ ਦੇ ਏਨੋ ਤੱਥ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਬੇਸ ਬੈਂਡ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੌਡੀਓ ਤਰੰਗਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਮਾਰਟ ਫੋਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਰਟ ਡਿਵਾਇਸ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਬੇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀਕਵੇਸੀ ਕਈ ਹਿੱਸਿਆਂ 'ਚ ਵੰਡ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨੈੱਟਵਰਕ ਹੌਲੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਹ ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਬੇਸ 6 ਗੀਗਾ ਹਰਟਜ਼ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਪਰ 5ਜੀ ਇਹੀ ਵਾਕਾ ਕੇ 30 ਤੋਂ 300 ਗੀਗਾ ਹਰਟਜ਼ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇਗੀ।

ਵਪਾਰਕ ਐੱਲ ਪੀ ਜੀ ਸਿਲੰਡਰ ਦੇ ਭਾਅ 25.50 ਰੁਪਏ ਘਟੇ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਜੈੱਟ ਈਓ (ਏ ਟੀ ਐੱਫ) ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਸ਼ਨੀਵਾਰ 4.5 ਵੀਸਦੀ ਤੱਕ ਡਿੱਗ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਹੋਟਲਾਂ ਅਤੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟਾਂ 'ਚ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਵਪਾਰਕ ਐੱਲ ਪੀ ਜੀ 19 ਕਿਲੋ ਪ੍ਰਤੀ ਸਿਲੰਡਰ 25.50 ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਹੇਠਾਂ ਆ ਗਈ। ਸਰਕਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮੁਤਾਬਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਧਾਨੀ 'ਚ 19 ਕਿਲੋ 1,885 ਰੁਪਏ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਐੱਲ ਪੀ ਜੀ ਸਿਲੰਡਰ ਦੀ ਕੀਮਤ 1859.50 ਰੁਪਏ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਐੱਲ ਪੀ ਜੀ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿਚ ਜੂਨ ਤੋਂ ਛੇਵੀਂ ਵਾਰ ਕਟੌਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਘਰੇਲੂ ਰਸੋਈ ਗੈਸ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਏ ਟੀ ਐੱਫ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਚ 4.5 ਵੀਸਦੀ ਦੀ ਕਮੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮਈ ਮਹੀਨੇ 'ਚ ਵਪਾਰਕ ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰ ਦੀ ਕੀਮਤ 2354 ਰੁਪਏ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਇਲ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਲਗਾਤਾਰ ਇਸ ਦੀ ਕੀਮਤਾਂ 'ਚ ਕਟੌਤੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਕੀਮਤਾਂ 'ਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਮ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ।

14.2 ਕਿਲੋ ਦੇ ਘਰੇਲੂ ਐੱਲ ਪੀ ਜੀ ਗੈਸ ਸਿਲੰਡਰ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ

ਮਨਾਲੀ 'ਚ ਭੂਚਾਲ ਦੇ ਝਟਕੇ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਨਾਲੀ 'ਚ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਦੁਪਹਿਰ ਨੂੰ ਭੂਚਾਲ ਦੇ ਝਟਕੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਉਥੇ ਹੀ ਰਿਐਕਟਰ ਸਕੇਲ 'ਤੇ ਭੂਚਾਲ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ 3.5 ਮਾਪੀ ਗਈ। ਭੂਚਾਲ ਦੇ ਝਟਕੇ ਸ਼ਾਮ 5 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਤੱਕ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਭੂਚਾਲ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਲਾਹੌਲ ਸਪੀਡੀ ਦਾ ਉਦੇਪੁਰ ਰਿਹਾ। ਝਟਕੇ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਲੱਦਾਖ

ਦੇ ਕੁਝ ਖੇਤਰਾਂ 'ਚ ਵੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਜਦੋਂ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੂਚਾਲ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ, ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਛੱਡ ਕੇ ਘਰਾਂ 'ਚ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਆਏ, ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਖ਼ਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 16 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਲੱਗ ਤੋਂ 189 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਉੱਤਰ 'ਚ ਤੜਕੇ ਕਰੀਬ 4.19 ਵਜੇ 4.8 ਤੀਬਰਤਾ ਦਾ ਭੂਚਾਲ ਆਇਆ ਸੀ।

ਖੜਗੇ ਬਨਾਮ ਥਰੂਰ ਹੋਈ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਚੋਣ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਚੋਣ ਹੁਣ ਮਲਿਕਅਰਜੁਨ ਖੜਗੇ ਅਤੇ ਸ਼ਸੀ ਥਰੂਰ ਵਿਚਾਲੇ ਹੋਵੇਗੀ।

ਤੀਜੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਖ਼ਾਰਖ਼ੇਡ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਕੌਬਨਟ ਮੰਤਰੀ ਕੇ ਐਨ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਰੱਦ ਹੋ ਗਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਆਖਰੀ ਤਰੀਕ 8 ਅਕਤੂਬਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਸੇ ਦਿਨ ਤਸਵੀਰ ਸਾਫ ਹੋ ਸਕੇਗੀ ਕਿ ਚੋਣ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪਰਚਾ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਤਾਂ ਚੋਣ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਾਂਗਰਸ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਚੋਣ ਮੁਖੀ ਮਧੁਸੂਧਨ ਮਿਸਤਰੀ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫਾਰਮਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ 'ਚ 20 ਫਾਰਮਾਂ 'ਚ 4 ਵਿੱਚ ਦਸਤਖ਼ਤ 'ਚ ਵੱਖਰੇ ਦੇਖੇ ਗਏ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਇਸ ਚੋਣ 'ਚ ਮਲਿਕਅਰਜੁਨ ਖੜਗੇ ਅਤੇ ਸ਼ਸੀ ਥਰੂਰ ਆਹਮਣੇ-ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਣਗੇ। ਖ਼ਾਰਖ਼ੇਡ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕੇ ਐਨ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਦਾ ਫਾਰਮ ਰੱਦ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਖੜਗੇ ਵੱਲੋਂ ਵਿਰੋਧੀ ਨੇਤਾ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਮਲਿਕਅਰਜੁਨ ਖੜਗੇ ਨੇ ਰਾਜ ਸਭਾ 'ਚ ਨੇਤਾ ਵਿਰੋਧੀ ਖਿੱਚ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫੇ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੇ ਸਭਾਪਤੀ ਅਤੇ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਗਦੀਪ

ਕੇਦਾਰਨਾਥ ਮੰਦਰ ਕੋਲ ਬਰਫ਼ ਦਾ ਪਹਾੜ ਖਿਸਕਿਆ

ਦੇਹਰਾਦੂਨ : ਕੇਦਾਰਨਾਥ ਧਾਮ 'ਚ ਪਿਛਲੇ 10 ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਦੋ ਵਾਰ ਬਰਫ਼ ਦੇ ਪਹਾੜ ਡਿੱਗੇ। ਕੇਦਾਰਨਾਥ ਧਾਮ ਦੇ ਕੋਲ ਚੋਰਾਬਾਰੀ ਗਲੇਸ਼ੀਅਰ 'ਤੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਬਰਫ਼ ਦਾ ਪਹਾੜ ਡਿੱਗਣ ਨਾਲ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਲਰਟ ਹੋ ਗਿਆ। ਪੁਲਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਇਲਾਕਿਆਂ 'ਚ ਵਾਧੂ ਪੁਲਸ

ਸ਼ਾਹ ਦਾ ਦੋ ਦਿਨਾ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੌਰਾ 4 ਤੋਂ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ 4 ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਨਗੇ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਉੱਥੋਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣਗੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਦੋ ਰੇਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਵੈਸ਼ਨੋ ਦੇਵੀ ਮੰਦਰ 'ਚ ਪੂਜਾ ਕਰਨਗੇ। ਸ਼ਾਹ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਸਵੇਰੇ ਵੈਸ਼ਨੋ ਦੇਵੀ ਮੰਦਰ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜੌਰੀ 'ਚ ਜਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨਗੇ, ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਜੰਮੂ 'ਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਵੀ ਰੱਖਣਗੇ। 5 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਉਹ ਸ੍ਰੀਨਗਰ ਦੇ ਰਾਜ ਭਵਨ 'ਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਬੈਠਕ 'ਚ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ 'ਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨਗੇ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ
ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ
ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ
ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ
ਅਮਨ ਅਤੇ ਅਹਿੰਸਾ ਦੇ ਮਸੀਹਾ
ਰਾਸ਼ਟਰ ਪਿਤਾ
ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਜੀ
ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ
153ਵੀਂ ਜਨਮ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ
ਮੌਕੇ ਸ਼ਰਧਾਪੂਰਵਕ ਯਾਦ ਕਰਦੀ ਹੈ

ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ

ਪੰਜਾਬ ਨੇ 15 ਐੱਚ ਪੀ ਤੱਕ ਦੇ ਖੇਤੀ ਪੰਪਾਂ ਨੂੰ ਸੂਰਜੀ ਊਰਜਾ 'ਤੇ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਮੰਗੀ ਸਹਾਇਤਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਗੁਰਜੀਤ ਬਿੱਲਾ) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਵੀਂ ਅਤੇ ਨਵਿਆਉਣਯੋਗ ਊਰਜਾ ਸਰੋਤ ਮੰਤਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਉੱਤਰ ਪੂਰਬੀ ਅਤੇ ਪਹਾੜੀ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ 15 ਹਾਰਸ ਪਾਵਰ (ਐੱਚ.ਪੀ.) ਸਮਰੱਥਾ ਤੱਕ ਦੇ ਖੇਤੀ ਪੰਪਾਂ ਨੂੰ ਸੂਰਜੀ ਊਰਜਾ 'ਤੇ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ (ਸੀ ਐੱਫ ਏ) ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸੂਬੇ 'ਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੰਪਾਂ ਨੂੰ ਸੋਲਾਰਾਈਜ਼ (ਸੌਰ ਊਰਜਾ

ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਵਾਲੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਤੋਂ ਚੌਕੰਨੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਅਪੀਲ

ਜਲੰਧਰ (ਕੇਸਰ)-ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਵਸਦੇ ਸਮੂਹ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਹਰ ਵੇਨਗੀ ਦੀਆਂ ਫੁੱਟ-ਪਾਉ, ਫ਼ਿਰਕੂ ਕੌਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨਾਕਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕਜੁੱਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਲੜਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਲੋਕ ਸੰਘਰਸ਼ 'ਚ ਬਣਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਉਣ।

ਅੱਜ-ਨਾਮਾ

ਧਰਨਾ ਇੱਕ ਏਥੇ, ਧਰਨਾ ਇੱਕ ਓਧਰ, ਰੋਕਿਆ ਧਰਨਿਆਂ ਨੇ ਹਰ ਰਾਹ ਮੀਆਂ।
ਲੰਘਣ ਵਾਲੇ ਪਏ ਫਿਰਨ ਖਵਾਰ ਹੁੰਦੇ,
ਪੇਂਡੂ ਲਾਂਘੇ ਦੀ ਹੋਵੇ ਨਹੀਂ ਬਾਹ ਮੀਆਂ।
ਧਰਨਿਆਂ ਵਾਲੇ ਹਨ ਕੌੜ ਦੇ ਭਰੇ ਹੋਏ,
ਕਹਿੰਦੇ, ਸਾਡੇ ਵੀ ਸੁੱਕੇ ਨੇ ਸਾਹ ਮੀਆਂ।
ਧਰਨੇ ਚਾਅ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਅਸਾਂ ਲਾਏ,
ਲਾਏ ਤਾਂਹੀ ਜਦ ਰਹੀ ਨਾ ਵਾਹ ਮੀਆਂ।
ਓਧਰ ਦੱਸੇ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ,
ਢੁਕਵੇਂ ਰਾਹਾਂ ਨੂੰ ਰਹੇ ਆਂ ਢੂੰਡ ਮੀਆਂ।
ਬਣੀ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਤਾਂ ਕੱਲ੍ਹ-ਪਰਸੋਂ,
ਖਜ਼ਾਨਾ ਗਏ ਨੇ ਪਹਿਲਫ਼ੇ ਚੁੰਡ ਮੀਆਂ।

ਬਲਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਖਿਲਾਫ ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : 'ਆਪ' ਵਿਧਾਇਕਾ ਬਲਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਖਿਲਾਫ ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਹੋਏ ਹਨ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਮਾਮਲਾ 2020 'ਚ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਬਿਜਲੀ ਦਰਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸੈਕਟਰ 43 ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਕਈ ਵਾਰ ਬੁਲਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਵਿਧਾਇਕਾ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਪੁਲਸ ਨਾਲ ਹੱਥੋਪਾਈ ਦੀ ਇਹ ਘਟਨਾ ਪਿਛਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਵੇਲੇ ਸਾਲ 2020 'ਚ ਵਾਪਰੀ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਤਤਕਾਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਿਜਲੀ ਦਰਾਂ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧ 'ਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ

ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ
ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ

-ਤੀਸ ਮਾਰ ਖਾਂ

ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੇ ਹੱਕੀ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਪੁਤਲਾ ਫੁਕਿਆ

ਪੱਟੀ (ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ/ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਯੋਧਾ)-ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ (ਪੰਜਾਬ) ਦੀ ਇਕਾਈ ਹਰੀਕੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਪੁਤਲਾ ਫੁਕਦੇ ਹੋਏ ਜੇਮ ਕੇ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ। ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਹਰੀਕੇ ਅਤੇ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹਰੀਕੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਛੱਡੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਾਮਨ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਪੰਚਾਇਤੀ ਮਾਲਕੀ ਹੇਠ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਸੋਧ ਬਿੱਲ 2022 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੋਧ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਅਥਾਵਾਕਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਖੋਹਣ ਵਾਲਾ ਦੱਸਿਆ ਸੈਂਕੜੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 18 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ 63 ਥਾਵਾਂ ਉੱਪਰ ਸਤਨਾਮ ਜਾਮ ਕਰਕੇ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੁਤਲੇ ਫੁਕ ਕੇ ਰੋਸ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 3 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨੀ ਮੇਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਲਗਣ ਵਾਲੇ 3 ਘੰਟੇ ਦੇ ਰੋਲ ਰੋਕ ਧਰਨ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਵੀ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਰੋਸ ਮੁਜ਼ਾਹਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਥਾਵਾਕਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ

ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦਾ ਉਜ਼ਾੜਾ ਕਰਨ ਤੇ ਪੰਚਾਇਤੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੱਬ ਕੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਰਾਹ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਥੇਬੰਦੀ ਪੇਂਡੂ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੀਤੀ ਸੋਧ ਨੂੰ ਹੱਥ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਮਿਲਾਫ਼ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਤੀਬਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੁਧ, ਬਾਬਾ ਬਗੀਚਾ ਸਿੰਘ, ਕਾਕਾ ਸਿੰਘ, ਧਰਮ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ, ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਬੁਧਨ ਪੁਲਾੜ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਿੰਘ, ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ, ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ ਠੱਕੇਦਾਰ ਆਦਿ ਆਗੂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਇੱਕ ਮੰਡੀ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ ਨੂੰ ਚਾਰ-ਚਾਰ ਮੰਡੀਆਂ ਅਲਾਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਚਿੰਤਤ

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ (ਜਨਕ ਮਹਾਜਨ)- ਪੰਜਾਬ ਆਂਦਰ ਮੰਡੀ ਬੋਰਡ 'ਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਨਾਲ ਇੱਕ ਇੱਕ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਨੂੰ ਚਾਰ-ਚਾਰ ਮੰਡੀਆਂ ਅਲਾਟ ਹੋਣ ਨਾਲ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਕਾਫੀ ਚਿੰਤਤ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਮੰਡੀਆਂ ਦਾ ਚੋਰਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਰਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਾਈ ਦੀ ਫਸਲ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਝੋਨੇ ਦੀ ਫਸਲ ਅਜੇ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲੋਟ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਜਿਹੜੀ ਮਰਜ਼ੀ ਆਏ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਧੱਕਾ ਹੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜੇ ਤਕ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਨਹੀਂ ਆਏ ਅਤੇ ਬਾਦਨਾ ਵੀ ਮਹਿਕਮੇ ਦੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਝੋਨਾ ਲਗਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਅਜੇ ਤਕ ਸ਼ੈਲਰ ਵੀ ਅਲਾਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਸ਼ੈਲਰ ਮਾਲਕਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਾਫੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸ਼ੈਲਰ ਮਾਲਕ ਵੀ ਸਰਕਾਰ

ਤੋਂ ਖਫਾ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਿਸਾਨ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਫੌਜੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਝੋਨੇ ਦੀ ਫਸਲ ਦੀ ਚੁਕਾਈ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਨਾ ਹੋਈ ਜਾਂ ਫਸਲ ਦਾ ਕੱਟ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਫਸਲ ਕਾਫੀ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦੀਆਂ ਗਿਰਦੋਗਿਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ 121 ਪੀ ਆਰ ਅਤੇ 12.5 ਪੀ ਆਰ ਦੀ ਫਸਲ ਦਾ ਕਾਫੀ ਨਕਸ਼ਾ ਹੋਣ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨ ਕਾਫੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਨ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਹਿਕਮੇ ਮੰਡੀ ਬੋਰਡ 'ਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਨਾਲ ਮੰਡੀਆਂ ਦਾ ਕੰਮ ਸੁਚਾਰੂ ਰੂਪ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪਾਸੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੰਡੀ ਬੋਰਡ ਦਾ ਕੰਮ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਾਈ ਜਾਵੇ।

ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੇ ਕਿਸਾਨ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸਾਨ ਮੇਲਾ ਆਯੋਜਿਤ

ਪਾਰੀਵਾਲ (ਮਨਦੀਪ ਵਿੱਕੋ)-ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹਾੜੀ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਸਬੰਧੀ ਤਕਨੀਕੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਅੱਜ ਪਾਰੀਵਾਲ ਦੀ ਦਾਣਾ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਕਿਸਾਨ ਮੇਲੇ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੇਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਮੁਹੰਮਦ ਇਬਰਾਹਿਮ ਨੇ ਕੀਤੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਇੰਚਾਰਜ ਤੇ ਉਘੇ ਜਨਤਕ ਆਗੂ ਅੰਡਵੇਕੰਟ ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਸੇਖਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਹੇਲਥ ਸਿਸਟਮ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਗਨ ਬਹਿਲ, ਉਘੇ ਜਨਤਕ ਆਗੂ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੰਢਾ ਨੇ ਉਦਠੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਕਿਸਾਨ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਕਿਸਾਨ ਮੇਲੇ ਦੌਰਾਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਅਤੇ ਸੈਲਫ ਹੱਲਪ ਗਰੁੱਪਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਵੀ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਮੇਲੇ ਡੀਜੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਖੇਤੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜ. ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਸੇਖਵਾਂ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਾਇਕ ਫੰਗਸ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ। ਪੰਜਾਬ ਹੇਲਥ ਸਿਸਟਮ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਗਨ ਬਹਿਲ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਢੰਗ ਕਰਨ। ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੰਢਾ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜੇਕੇ ਦੌਰ

ਵਿੱਚ ਮਿੱਟੀ ਹਵਾ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਫ਼ਸਰ ਡਾ. ਕੰਵਲਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪੌਣਵਾਦ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਟੇਜ ਸਕਾਂਤ ਦੇ ਫ਼ਰਸ਼ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੇ ਡਾ. ਪਰਮਵੀਰ ਸਿੰਘ ਕਾਰਵਾਲ ਨੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ। ਇਸ ਮੇਲੇ ਜਿਲ੍ਹਾ 11 ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਲਗਾਏ ਬਗੈਰ ਹੀ ਫ਼ਸਲ ਦੀ ਬਿਸਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਵੱਲੋਂ ਸਮਾਨਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਕਿਸਾਨ ਮੇਲੇ ਦੌਰਾਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਫ਼ਸਰ ਡਾ. ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਨਾਥਰ, ਡਾ. ਰਣਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ, ਡਾ. ਭੀਮਸ਼ੰਕਰ ਸਿੰਘ ਏਡੀਓ, ਅਭਿਜੰਟ ਸਿੰਘ ਏਡੀਓ, ਹਰਮਨਬੀਰ ਸਿੰਘ ਏਡੀਓ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਏਡੀਓ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਜੰਗਲ, ਰਾਜੇਸ਼ ਸ਼ੰਮੀ, ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀਆਂ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ

ਰਈਆ, ਜੰਡਿਆਲਾ ਗੁਰੂ 01 ਅਕਤੂਬਰ (ਡੀ. ਕੇ. ਰੋਡੀ/ਹਰਿਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ)-ਕੋਲਕਾ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀਆਂ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਵਤਵਾ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕੋਲਕਾ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਮਿਲਣਾ ਦੇ ਘੇਰੇ ਹੇਠ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਉਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਕਰਨ ਨਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਵਿਭਾਗ ਮੰਤਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਰਾਹੀਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਲਿਖ ਪੱਤਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀਆਂ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮੂਹ ਵਿੱਦਿਆਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਚ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ 50% ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਤਹਿਸੀਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੰਜ ਕਾਲਨੀਆਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਮੰਗ ਰੱਖੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮੰਡੀਆ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ

ਤਾਂ ਕਿ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਲੈਣ ਲਈ ਖੱਜਲ ਨਾ ਹੋਣਾ ਪਵੇ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਲਈ ਆਜੀਵਨ ਕਾਲ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਜੋਗੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ, ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਦੇ ਘੇਰੇ ਹੇਠ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ। ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਹੋਏ ਪਰਿਚਾਲਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਪੜਤਾਲੀਆ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਸ਼੍ਰੀ ਗਿੱਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਜਲਦੀ ਹੀ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮਸਾਲਿਆਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੀਏ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਮਿਲਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਹਰਮਨ ਗਿੱਲ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਮੋਦੀਖਾਨਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਪੁਰਾਣਾ ਸ਼ਾਲਾ ਨੇ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਨ ਵੰਡਿਆ

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ (ਜਨਕ ਮਹਾਜਨ)-ਮੋਦੀਖਾਨਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਪੁਰਾਣਾ ਸ਼ਾਲਾ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਲੋੜਵੰਦ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਟੀਕਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਕਾਰਜ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ ਬਾਬਾ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮਾਸਟਰ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ, ਇੰਜੀ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜੀ. ਪੀ. ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਕਿ ਬੇਟ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਲੋੜਵੰਦ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਕੇ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਰਾਸ਼ਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਪੱਖੋਂ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਲੋੜਵੰਦ ਅੰਦਰ ਸਿਮਰਨ ਕੌਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੋਦੀਖਾਨਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਸਲਾਪਾਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਲੋੜਵੰਦ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ।

ਮੋਦੀਖਾਨਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਪੁਰਾਣਾ ਸ਼ਾਲਾ ਵੱਲੋਂ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਨ ਵੰਡਿਆ

ਸਾਲਾਨਾ ਜੋੜ ਮੇਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕੈਂਪ ਲਗਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਮੀਟਿੰਗ

ਪੱਟੀ (ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ/ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਯੋਧਾ)- ਹਰ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਵੀ ਪੈਂ-ਪੈਂ ਖਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਜੋੜ ਮੇਲੇ 'ਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਲਾਕ ਪੱਟੀ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਕੈਂਪ ਲਗਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਪਿੰਡ ਬੰਗੂਪੁਰ ਦੇ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਬਾਬਾ ਬੀਰ ਵਿਖੇ ਮਹਿਨਾਵਾਰ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ। ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਤਨਤਾਰਨ ਬਲਾਕ ਪੱਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਆ ਰਹੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਪਰੰਤ ਸਹੀਦ ਭਰਮਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਵਾਨੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੱਸੇ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਦਾ ਪ੍ਰਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਪਰੰਤ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਜੋੜ ਮੇਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕੈਂਪ ਲਗਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਵੰਤਰ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾਂ ਨੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਜੋੜ ਮੇਲੇ ਮੌਕੇ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਵਾਸਤੇ ਜਿੱਥੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਲੰਗਰ ਲਗਾਏ ਜਾਣੇ ਹਨ ਉਥੇ ਹੀ ਸੰਗਤਾਂ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਦਵਾਈ ਦੇ ਕੈਂਪ ਵੀ ਲਗਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਲਾਕ ਪੱਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੋਮਲ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੰਬੂ ਬਲਾਕ ਸੈਕਟਰੀ, ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੀਤ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ, ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੁੰਗ, ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਉ, ਸੰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜ਼ੌਲੋਲ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਮੁੱਖ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਬੜੌਰ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲਿਆ

ਮਨੀਕਾ (ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੋ)-ਜਲ ਸਰੋਤ ਵਿਭਾਗ ਐਂਮਿਤਸਰ ਦੇ ਜੰਡਿਆਲਾ ਮੰਡਲ ਵਿਖੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਮੁੱਖ ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਪੰਧਰੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਮਕਾਜ ਪ੍ਰਤੀ ਲਗਨ ਤੇ ਮਿਹਨਤ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਪਦ ਉੱਤੇ ਤਰਕੀ ਕਰਕੇ ਜਲੰਧਰ ਨਿਕਾਸ ਮੰਡਲ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ਼ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਕਾਰਜਭਾਰ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਚਾਰ ਦਿਨਾਂ ਪੌਣਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਲਗਨ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਸਰ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ, ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਿਟਾਇਰਡ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਨਰਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਿਟਾ: ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ, ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਰੋਹਿਤ ਮਹਾਜਨ ਕਲਕਰ, ਕਨੀਤ ਕੋਲੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ, ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫਰ ਅਤੇ ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੁਰਾਣੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਬਹਾਲ ਯੂਨੀਅਨ ਆਦਿ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਵਿੱਲੋ ਪਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ, ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਤੇ ਕਰਿਅਨੇ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬੇਸ਼ੁੱਕ ਮੁੱਲ ਪ੍ਰਦਾਨ

ਐਂਮਿਤਸਰ:ਵਿੱਲੋਪਕਾਰ ਦੇ ਸਲਾਨ ਵਲੋਂ ਗਿੱਲ ਦੀਵੇਂ ਬਿੰਗ ਬਿਲੀਅਨ ਭੋਜਲ (ਟੀਬੀਬੀਡੀ) ਦੇ 9ਵੇਂ ਐਡੀਸ਼ਨ ਨੇ 8 ਦਿਨਾਂ ਦੌਰ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਇਸ ਛੇਤੀਛਲੇ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰੋਡਕਟਾਂ 'ਤੇ 1 ਬਿਲੀਅਨ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਾਹਕਾਂ ਦੇ ਵਿਜ਼ਿਟ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵਿੱਲੋ ਡੈਸ਼ਨ, ਅਫ਼ਰੋਡਿਓਲੋਟੀ, ਸਮਾਵੇਸ਼ਨ, ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਇਹ ਪੂਰੇ ਦੀਵੇ-ਸਿਸਟਮ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਵੀ-ਕਾਮਰਸ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਅਪਣਾਏ ਜਾਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 60% ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਾਹਕ ਟੀਅਰ-2 ਅਤੇ ਟੀਅਰ-3 ਸ਼ਰਿਹਾਂ ਤੋਂ ਹੋਏ ਹਨ। ਵਿੱਲੋਪਕਾਰ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਖੰਸਾ, ਪਿੰਡ ਬਲਾਓ, ਮੈਦਿਨੀਪੁਰ, ਬਾਰੋਹਾ, ਪੁਰੀ ਅਤੇ ਬਾਗਲਪੁਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ 10 ਗਾਹਕ ਟੀਅਰ 3, ਸ਼ਰਿਹਾਂ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਵਿੱਲੋਪਕਾਰ ਦੇ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਗਾਹਕਾਂ, ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ, ਕਰਿਅਨਾ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਨੇ ਵਿੱਲੋਪਕਾਰ ਦੇ ਆਕਰਸ਼ਕ ਮੁੱਲ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਵਿੱਲੋ ਬਿਹਤਰ ਤਾਲਮੇਲ ਦਿੱਤਾ।

ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਠੱਕੇ ਦਾ ਕੀਤਾ ਵਿਰੋਧ

ਬਲਾਚੌਰ (ਜਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਲੌਰ) - ਪਿੰਡ ਮੋਹਰ ਵਿਖੇ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਠੱਕੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਰਹੇ ਠੱਕੇ ਦਾ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰੀ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਸਬੰਧੀ ਸਰਪੰਚ ਰਾਮ ਪਾਲ, ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ, ਚਰਨਜੀਤ ਸੀ. ਪੀ., ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਜੀਮਲ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੰਬਰਵਾਲ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਲਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਆਦਿ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਲਗਾਵ 30-40 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਇਹ ਨਾਕਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਸਮੇਤ ਔਰਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਠੱਕੇ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪਰਨਾ ਲਗਾ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਦੋਂ ਮੌਕਾ ਵੇਦਣ ਆਏ ਤੀ ਐੱਸ. ਪੀ. ਬਲਾਚੌਰ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਦੱਸਣ ਮੁਤਾਬਿਕ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਠੱਕੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਠੱਕੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪੰਜੂ ਹੁਣ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੱਖ ਵੇਖਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਸਬੰਧੀ ਵੀ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਇਸ ਮਸਲੇ ਦਾ ਛੇਤੀ ਹੀ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਐਚ-1ਬੀ ਵੀਜ਼ੇ 'ਤੇ ਮੋਹਰ ਲਾਉਣ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ .ਏਸ਼ੀਆਈ ਅਮਰੀਕੀ ਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਦੀਪ ਵਾਲੀਆਂ 'ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਇੱਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਐਚ-1ਬੀਜ਼ਾ 'ਤੇ ਮੋਹਰ ਲਾਉਣ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਸਰਕਾਰੀ ਨਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਦੇਣ ਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੋਆ ਬਾਈਡਨ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਪੱਧਰੀ ਪੋਸਟਰ ਮੁਸਾ ਰੇਤ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਸਹੂਲਤ ਮਿਲੇਗੀ। ਐਚ-1ਬੀ ਵੀਜ਼ਾ ਗੈਰ-ਪਰਵਾਸੀ ਵੀਜ਼ਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਸਾ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਾਲੇ ਪੇਸ਼ਿਆਂ 'ਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਾਰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਪੇਸ਼ਿਆਂ 'ਚ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਚੀਨ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਹਰ ਸਾਲ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕਾਰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ 'ਤੇ ਤਿਹਤ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਪਹਿਲੀਆਂ ਤਿਹਤ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਮੰਗ ਰੱਖੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮੰਡੀਆ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ

PUBLIC NOTICE
I, Ajit Singh S/o Khushal Singh R/o 106 Choli Baradari Jalandhar. There is a original allotment letter contains memo no. EO-PUDAJAL-AL/2003/13541 dated 31-12-2003 in the name of Charanjit Singh Chandra against the allotment of the plot by Puda. The Above letter has been lost and is not in my possession. I did not found the sale deed despite of my best efforts. I have also registered report of loss with DDO No. 039 dated 13-09-2022 at P.S. Div-7, Jalandhar. As the above property, 106 Choli Baradari Part -1, Jalandhar-144001 is being mortgaged to HDFC Bank Ltd. to raise funds, if any person found to be in possession of the said document letter memo no. EO-PUDAJAL-AL-2003/13541 dated 31-12-2003 will be illegal. If anybody found the same he/she shall return the document to Mr. Akhil Chopra at his contact no. 9417741030 or raise objection in 15 days from the date of publication in written after expiry of period no claim would be entertained.

HDFC Bank Ltd.
G.T. Road, Jalandhar

Court Notice
In the Court of Ms. Poonam R. Joshi Principal Judge, Family Court, Jalandhar.
CNR No. PBJL01-006477-2022, Next Date : 25.11.2022, GW 118 2022
Neetika 31 years D/o Sh. Subhash Chandra Sharma R/o H.No. 192, Tower Enclave, Phase 3, Wadala, Jalandhar.
Versus : 1. Nitin Arora S/o Kishan Lal Arora R/O H.No. 19/11, Avtar Nagar, Jalandhar 2. General Public
Publication issued to : General Public, General Public
In above titled case, the defendant (s)/respondent (s) could not be served. It is ordered that defendant (s)/respondent (s) should appear in person or through counsel on 25.11.2022 at 10.00 a.m.
For details logon to https://highcourthd.gov.in/?trs=distrcit_notice&district=Jalandhar
Principal Judge, Family Court, Jalandhar.
Dated, this day of 1.10.2022

Court Notice
In the Court of Ms. Rashmi Sharma Addl. Principal Judge Family Court-1, Jalandhar.
Parminder Singh S/o Malkit Singh R/o 6650 Woodley Avenue Apartment 215 Van Nuya Ca 91406 United State of America through attorney Balwinder Singh S/o Radhaka Singh R/O VIII. Dalia Bhallowal, Jalandhar.
Versus : Navjot Kaur W/o Jagtar Singh D/o Jagtar Singh VIII. Kangraur Banga SBS Nagar, Punjab.
CNR No. PBJL01-010270-2021 Next Date : 9.11.2022
Petition Under section 13 of Hindu marriage act for dissolution of marriage by a decree of divorce.
Publication issued to : Navjot Kaur Father Jagtar Singh VIII. Kangraur Banga SBS Nagar Punjab.
In above titled case, the defendant (s)/respondent (s) could not be served. It is ordered that defendant (s)/respondent (s) should appear in person or through counsel on 9.11.2022 at 10.00 a.m.
For details logon to https://highcourthd.gov.in/?trs=distrcit_notice&district=Jalandhar
Addl. Principal Judge Family Court-1, Jalandhar.
Dated, this day of 30.9.2022

Court Notice
In the Court of Sh. Amanpreet Singh Addl. Civil Judge (Senior Division), Rupnagar
CIS No. CS/666/2022, CNR No. PBRO02-001077-2022, Next Date : 26.10.2022
Abhishek Kumar Versus : Joginder Kumar
Petition u/s 34, 38
Publication issued to : Joginder Kumar Loyal Wali Gai Ghanta Ghar Bazar Katra Ahluwalia Amritsar.
In above titled case, the defendant (s)/respondent (s) could not be served. It is ordered that defendant (s)/respondent (s) should appear in person or through counsel on 26.10.2022 at 10.00 a.m.
For details logon to https://highcourthd.gov.in/?trs=distrcit_notice&district=Ropar
Addl. Civil Judge (Senior Division), Rupnagar
Dated, this day of 27.9.2022

ਉੱਤਰ ਰੋਲਵੇ
ਟੈਂਡਰ ਸੂਚਨਾ
ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਲਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ/ਨਿਰਮਾਣ, ਉੱਤਰ ਰੋਲਵੇ, ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਗੇਟ, ਦਿੱਲੀ-6 ਹੋਰਾ ਲਿਖੇ ਕੰਮ ਦੇ ਲਈ ਦੋ ਪੈਕਟ ਪ੍ਰਵਾਣੀ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਈ-ਟੈਂਡਰ (ਈ-ਵਿਦਯਮ ਨੀਲਮੀ) ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ।
ਕੰਮ ਦਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਸਥਾਂ : ਜੰਮੂ-ਤੀਬੇ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮੀ ਪੁਰੋਜ਼ ਉੱਤੇ ਕੋਠਿੰਗ ਟਰਮੀਨਲ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਲੀਨੀ ਕੰਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਾਇਕ ਕੰਮਾਂ ਸਹਿਤ, ਚੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਸੇਂਡ ਦੇ ਨਾਲ 4 ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ, 5 ਵਾਸਿੰਗ ਲਾਇਨਾਂ, 7 ਸਟੇਬਲਿੰਗ ਲਾਇਨਾਂ, 7 ਲਾਇਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਵਾਸ਼ੇਲ ਏਨੇਨ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਆਪੁਚੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਨਾਲ 2 ਟਰਕਬੋਲ ਸਹਿਤ ਪਾਣੀ ਸਟੋਰੇਜ ਟੈਂਕ, ਉੱਚ ਸਤਰੀਕ ਚੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਦੇ ਨਾਲ ਪਾਰਕਲ ਸਾਈਡਿੰਗ, ਸਿਕ ਲਾਇਨ ਸੇਂਡ ਅਤੇ ਭੁਕਣ ਨਿਰਮਾਣ ਕੰਮ।
2. ਆਨਾਮਿਕ (ਨਿਰਮਾਣ ਪਰਿਸ਼ਲਾ ਕਾਰਜ : ਰੁਪਏ 8979.34 ਲੱਖ
3. ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ : 18 ਮਹੀਨੇ
4. ਜਮੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜਮਨਤੀ ਰਾਸ਼ੀ : ਰੁਪਏ 46,39,700/-
ਰੋਲਵੇ ਦੀ ਵੈਬਸਾਈਟ ਉੱਤੇ ਟੈਂਡਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਵਿਵਰੀ/ਉਪਲਬਧਤਾ : ਟੈਂਡਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 11.30 ਵਜੇ ਮਿਤੀ 30.09.2022 ਤੋਂ 04.11.2022 ਤਕ ਆਈ ਆਰ ਐਚ ਐਸ ਐਚ ਦੀ ਵੈਬਸਾਈਟ www.ireps.gov.in ਉੱਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗੀ।
ਬੋਲੀ ਪਹਿਲਾ ਸੋਮੇਲ : ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕ

ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ, ਜਲੰਧਰ

ਪ ਸ ਸ ਫ ਦੇ ਗਿਆਰਵੇਂ ਸੂਬਾ ਅਜਲਾਸ ਦਾ ਆਗਾਜ਼ ਅੱਜ

ਜਲੰਧਰ (ਕੋਸ਼) —ਸਥਾਨਕ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਵਾਰ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਜਲਾਸ ਦੇ ਆਗਾਜ਼ ਮੌਕੇ 10:00 ਵਜੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਬੀ ਸਤੀਸ਼ ਚੌਠਾ ਲਹਿਰਾਉਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਟੇਟ ਗੇਮਿੰਗ ਰਿਪਲਾਈਜ਼ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਬੀ ਸੁਭਾਸ਼ ਲਾਂਬਾ ਆਪਣੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਅਜਲਾਸ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਏ.ਆਈ.ਐੱਸ.ਜੀ.ਐੱਓ. ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿੱਤ ਸਕੱਤਰ ਸਾਬੀ ਸ਼ਮੀ ਕਾਂਤ (ਬਿਹਾਰ) ਬਤੌਰ ਆਬਜ਼ਰਵਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਸਥਾਨਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾ. ਐੱਲ. ਸਿੰਘ ਸਿੰਘੂ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਆਗੂਆਂ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਆਏ ਡੈਲੀਗੇਟਾਂ, ਭਾਰਤੀ ਸੇਵੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਆਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤਰਿ ਦਿਲੋਂ ਜੀ ਆਇਆਂ ਨੂੰ ਕਹਿਣਗੇ।

ਸਾਬੀ ਬਾਸੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦਾ 11ਵਾਂ ਸੂਬਾ ਅਜਲਾਸ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਮਹਿੰਗਾਈ ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਧਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਮਹਿੰਗਾਈ ਵੱਧਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਪੌਜ਼ੀ ਨੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਪਨਾਹ ਦੇ ਬੇਕਾਰ ਤੋਂ ਚੁੱਕੇ ਕਰਮ ਮਾਫ ਕਰਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਟੈਕਸ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਏਜੀ-ਵਿਓ ਦੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦੇ ਹਿੱਤ ਪੂਰਵੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ

ਸਦਕਾ ਮਹਿੰਗਾਈ ਸਿੱਖਾਂ ਫੂਹ ਗਈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬੈਂਕ, ਹਵਾਈ ਐਂਡ, ਰੇਲਵੇ ਲਾਇਨਾਂ, ਉਤਪਾਦਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਬਿਜਲੀ, ਬੀ.ਪੀ.ਸੀ.ਐੱਲ., ਡਿਫੈਂਸ, ਬੀ.ਐੱਸ.ਐੱਲ.ਐੱਲ., ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਸੜਕੀ ਆਵਾਜਾਈ ਲੱਗਭਗ ਹਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਹੁਣ ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਦਰੀਕਰਨ ਪਾਇਲਟ ਲਾਇਨ ਰਾਹੀਂ ਲੋਕ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇਣ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਰੋਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਖਤਰੇ 'ਚ ਪਾ ਕੇ ਸਿੱਤ ਸੋਵਾਵਾਂ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਫੰਡਟ ਲਾਇਨ ਕਾਰਕੁੰਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਬੀਮਾ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸੋਵਾਵਾਂ ਪੱਕੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਵਰਯਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਰੋਨਾ ਕੰਪਿਆਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀਉਂ ਕੱਢਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ 'ਆਪ' ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਚੋਣਾਂ ਮੌਕੇ ਕੀਤੇ ਇਕ ਵੀ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਜਾਮਾ ਨਹੀਂ ਪਹਿਨਾ ਰਹੀ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਤਿੰਨ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾ ਕੇ ਭੰਗ ਸਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੰਤਰੀ ਸਭ ਕਮੇਟੀ ਐਲਾਨ ਤਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਚੰਨੀ ਸਰਕਾਰ ਵਾਂਗ ਪੱਕਾ ਇਕ ਵੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਚਾਹੀਦੀ ਚਾਹੀ ਇਸ ਸੀ ਕਿ 'ਆਪ' ਸਰਕਾਰ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ

ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਰੈਗੂਲਰਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੰਦੀ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਆਉਟਰੀਡਿੰਗ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਪੱਕੇ ਕਰਨ ਯੋਗ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਪਰ 'ਆਪ' ਸਰਕਾਰ ਕੋਪਟ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ 10 ਸਾਲਾ ਪਾਲਿਸੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਆਉਟਰੀਡਿੰਗ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਰੈਗੂਲਰ ਦੇ ਖੇਂਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲਿਆਉਂਦੀ। ਪੁਰਾਣੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਬਰਾਲੀ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਵਧਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ। ਇੱਥੇ ਤੱਕ ਕੇ ਪੱਛੂ ਭੱਤੇ ਸਹਿਤ 37 ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੱਟ ਭੱਤੇ ਬਹਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ। ਮਾਣ ਭੱਤਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮ, ਮਿਡ-ਡੇ-ਅੀਲ, ਆਗਣਵਾੜੀ, ਅਜੇ ਵੀ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੂ 'ਚ ਹਨ। ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਆਮ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨਾਲ ਚਲੀ ਆ ਰਹੀ ਸਮਾਨਤਾ ਤੱਤ ਕੇ ਤਨਾਹਾ ਫਿਕਸੇਸ਼ਨ ਹਿੱਤ 2.59 ਦਾ ਗੁਣਕ ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਜ਼ਰੀਆ ਟੈਕਸ ਕਾਇਮ ਹੈ। ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਆਪ ਸਰਕਾਰ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਹੱਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਟਾਲਾ ਵੱਟਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮੌਕੇ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੰਗਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਤੇ ਤਿੱਠਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਚੰਨੀ ਸਰਕਾਰ ਵਾਂਗ ਪੱਕਾ ਇਕ ਵੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਚਾਹੀਦੀ ਚਾਹੀ ਇਸ ਸੀ ਕਿ 'ਆਪ' ਸਰਕਾਰ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ

ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਲਗਾਈ ਡੀਮੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ-ਆਗੂ ਫੋਟੋਆਂ ਖਿਚਵਾ ਤੁਰਦੇ ਬਣੇ

ਜਲੰਧਰ (ਸ਼ਿਵਦਰ ਖ਼ੁਮਾਰ) ਸਥਾਨਕ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਬੀ ਜੇ ਪੀ ਨੇ ਨੌਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਡੀਮੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਬੰਦ ਕੇ ਬੈਸਨ ਚਲਾਇਆ। ਇਸ ਡੀਮੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਚ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ, ਸਰਬਜੀਤ ਮੱਕੜ, ਕੇ ਡੀ ਭੰਡਾਰੀ, ਅਵਿਨਾਸ ਚੰਦਰ, ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੰਜੀਵ ਸ਼ਰਮਾ ਸਾਬਕਾ ਮੋਰਚ ਸੁਨੀਲ ਜੋਤੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਏ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਵਲ ਢਿੱਲੋਂ ਨੂੰ ਸਪੀਚਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਤੇ ਰਮਨ ਪੱਬੀ ਨੂੰ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਹੁਕਮੀ 'ਤੇ ਬਿਠਾਇਆ। ਬੀ ਜੇ ਪੀ ਨੌਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਨਤਾ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੱਸਿਆ। ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ ' ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪਿਲਾਭ ਭਰਕੇ ਕੋਵਲ ਵਿੱਚ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਡੀ ਜੀ ਪੀ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੀ। ਤਿੰਨਾਂ

ਮਹਿੰਗਾਣਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਬਦਲ ਦਿੱਤੇ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਭੁਗਾ ਹਾਲ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਜਨਤਾ ਦਾ ਫਿਆਨ ਭਰਕਾਉਣ ਲਈ ਝੂਠੇ ਖੁੱਬੇ ਉਠਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨ ਗੁੰਮਰਾਹ ਹੋ ਕੇ ਗੈਂਗਸਟਰ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਵਿਨਾਸ ਚੰਦਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਖੁੱਬ ਫੋਟੋਆਂ ਖਿਚਵੀ ਐਚ ਡੀ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦੀ ਸੇਲ ਲਾ ਕੇ ਦੂਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੱਕੜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਆਮ ਆਦਮੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਨਤਾ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦਾ ਦੁਰਯੋਧਕ ਕੀਤਾ। ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਲੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਇਸ ਆਮ ਆਦਮੀ ਕੋਲ ਸਰਕਾਰ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਤਹੀਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਡੀਮੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੌਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਨੌਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਦੇ ਤਿੰਨ ਕੋਵਲ ਮੁਲਾ ਮੱਕੜ ਕੋਵਲੋਂ ਖਿਚਵਾ ਕੇ ਤੁਰਦੇ ਬਣੇ।

ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਾਲਜ 'ਚ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਮਨਾਇਆ

ਕਰਤਾਰਪੁਰ (ਹਰਮੋਹ ਚੱੱਤ)-ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਇਲਾਹਪੁਰ ਵਿੱਚ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਭਾਸ਼ਣ, ਨਾਟਕ ਆਦਿ ਰਾਹੀਂ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਕੁੱਝ ਲਗਾ ਕੇ ਸਵੈਭ ਭਾਰਤ ਅਭਿਆਨ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਸਮੂਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰ. ਰਣਜੀਤ ਬੋਸ, ਪ੍ਰ. ਗਗਨਨੀਤ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰ. ਗੁਰਜੀਤ ਰਾਣੀ, ਪ੍ਰ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਆਫਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਲੋਬੜਦਾਰਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਕੀਤੀ ਮੀਟਿੰਗ

ਵਿਲੱਰ (ਨਿਰਮਲ)- ਪੰਜਾਬ ਲੋਬੜਦਾਰ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਲੱਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਔਲਖ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਹੋਈ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਸਮੂਹ ਲੋਬੜਦਾਰਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਅਤੇ ਸਰਵ ਸਮੇਤੀ

ਨਾਲ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਾਡਾ ਮਾਣ ਭੱਤਾ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਵਿਲੱਰ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਬੜਦਾਰਾਂ ਦਾ ਮਾਣ ਭੱਤਾ ਤਕਰੀਬਨ ਇਕ ਭੇਡ ਸਾਲ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਤੁਰੰਤ ਮਾਣ ਭੱਤਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਾਂਦੀ ਪੁਸ਼ਤੀ ਲੋਬੜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਥਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ। ਤਨਖਾਹ ਵਰਗੇ ਮਹੀਨੇ ਸਾਡੇ ਖੋਲ ਆਉਣ ਵਿਚ ਪਾਈ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਬੈਠਣ ਲਈ ਤਹਿਸੀਲ ਕੋਪਲੇਕਸ ਵਿਚ ਹਾਲ ਬਣਾ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਫਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਬੁਧਿਵਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਰੋਸ਼ਮ ਲਾਲ, ਹੇਮੀ ਡਿੱਫੋਵਾਲ, ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ, ਜੌਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਬੁਟਾ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ, ਸਤਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋਬੜਦਾਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਮਹਿੰਗੀ ਮਿਲ ਰਹੀ ਰੇਤ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੁਨੀਤਾ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਕਾਇਆ ਤਨਜ਼

ਬਲਾਚੋਰ (ਜਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਲੋਰ) - ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਰੇਤਾ ਤੇ ਬੱਜਰੀ ਦੇ ਭਾਅ ਆਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਬੋਲਦਿਆਂ ਸੁਨੀਤਾ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਬਲਾਚੋਰ ਤੋਂ ਹਲਕਾ ਵਿੱਚਾਰਜ ਬੀਬੀ ਮਨੀਤਾ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਰੇਤਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 'ਆਪ' ਦੇ ਕੌਮੀ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ ਸਨ 20,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੇ ਰੇਤ-ਬੱਜਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣਗੇ। ਹੁਣ ਸਰਕਾਰ ਬਣੀ ਨੂੰ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਲੰਘ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਕੇਜਰੀਵਾਲ 10,000 ਕਰੋੜ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਹੀ ਦੇ ਦੇਣ। ਸੁਨੀਤਾ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਰੇਤ ਦੀ ਜੇ ਟਰਾਲੀ 1000 ਤੋਂ 1500 ਰੁਪਏ ਵਿਚ ਮਿਲਦੀ ਸੀ, ਉਹ ਹੁਣ 3000 ਰੁਪਏ ਵਿਚ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਮਹਿੰਗੀ ਹੋਈ ਰੇਤ ਦਾ ਲਾਭ ਕਿੱਥੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੀਬੀ ਸੁਨੀਤਾ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰੇਤਾਂ ਦੀ ਬੱਜਰੀ ਦੇ ਭਾਅ 'ਚ ਵੱਡਾ ਉਫ਼ਾਲ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਆਮ ਆਦਮੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਰਕਾਰੀ ਪੁੱਜੇਕਰਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਦਿਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੂਬੇ 'ਚ ਹੋ ਰਹੀ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਮਾਈਨਿੰਗ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨੇ ਵੀ ਸੂਬੇ ਦੇ ਕਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ 'ਚ ਰੇਤ ਦਾ ਭਾਅ ਦੇ ਗੁਣਾ ਵਧ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਤ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਕਿ ਮਹਿੰਗੇ ਭਾਅ ਅਤੇ ਰੇਤਾ-ਬੱਜਰੀ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਆਮ ਲੋਕ ਜਾਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਟਾਲ ਰਹੇ ਹਨ ਜਾਂ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਦੀ ਰਫਤਾਰ ਹੌਲੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪੀ ਸੀ ਐਮ ਐੱਸ ਡੀ ਕਾਲਜ ਦਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ

ਜਲੰਧਰ (ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਉੱਬੀ) - ਪੀ.ਸੀ.ਐਮ. ਐੱਸ. ਡੀ. ਕਾਲਜ ਵਾਰ ਵੁਏਨ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸਮੇਸਟਰ ਚੋਏ ਦੇ ਬੀ.ਵੱਕ (ਵੈੱਚ ਡਿਜ਼ਾਈਨਿੰਗ ਅਤੇ ਆਈ.ਟੀ.) ਦੇ ਅਨੁਭੂਤੀ ਮਿੱਤਲ ਨੇ 400 ਵਿੱਚੋਂ 314 ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਰੇਸ਼ ਖ਼ੁਮਾਰ ਖ਼ੁਥੀਆ, ਪੰਢਰਵੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ.ਪੂਜਾ ਪਰਾਸ਼ ਨੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਤਰੀਕੇ ਪਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਰਪਿਤ ਯਤਨਾਂ ਲਈ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ।

ਸਕੂਲ 'ਚ ਮਨਾਈ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਜੈਅੰਤੀ

ਕਰਤਾਰਪੁਰ (ਹਰਮੋਹ ਚੱੱਤ)-ਸੱਤ ਬਾਬਾ ਨਿਧਾਨ ਸਿੰਘ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ 'ਚ ਗਾਂਧੀ ਜੈਅੰਤੀ ਮਨਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ 'ਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਭਾਸ਼ਣ, ਕਵਿਤਾ ਉਚਾਰਨ ਅਤੇ ਨਾਟਕ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਕੰਵਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਦੇ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਭਰ ਪਾਲਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਸੈਫਾਬਾਦ ਨੇ ਕੀਤਾ ਬੂਟਾ ਰੋਪਣ

ਵਿਲੱਰ (ਨਿਰਮਲ) ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਸੈਫਾਬਾਦ (ਵਿਲੱਰ) ਵਿਖੇ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਸ਼ਾਖਾ 50594 ਵੱਲੋਂ ਬੂਟਾ ਰੋਪਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਖਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸ਼ੀਮਤੀ ਤੋਨਾ ਗੋਪਾਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਖਦੇਵ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਦਾ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ ਮੈਂਬਰ ਸੁਵਿੱਤੀ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਮਿਸ ਸਿਮਰਨ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬੁਠਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਸ਼ਾਖਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਬੁਠਾ ਪੀੜੀ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਨ ਸੁੱਚੀ ਜਾਗਰੂਕ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਵੱਧ ਵੱਧ ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ।

ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ

ਗੁਰਾਇਆ (ਬਿੰਦਰ ਸੁਮਨ) ਗਾਂਧੀ ਜਯੰਤੀ ਦੀ ਪੂਰਵ ਸੰਘਿਆ 'ਤੇ ਜਮਾਤ ਪੰਜਵੀਂ-ਬੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਭਾਸ਼ਣ ਪਿਠਾ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ। ਪੰਜਵੀਂ-ਬੀ ਦੀ ਕਲਾਸ ਟੀਚਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਾਕਸ਼ੀ ਜੱਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਭਾ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਾਰੀ ਵਰਕਾ ਅਤੇ ਮੀਸਾ ਰਾਵਤ ਨੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਬੜੇ ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਕੀਤਾ। ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਦਾ ਵਿਚਾਰ , ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਖਬਰਾਂ ਕਮਰਚਾਰ ਜਸਲੀਨ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਮੀਸਾ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਤਕਸ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਫਲਸਫੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਡਾਂਸ ਅਤੇ ਸਕਿੱਟ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਤਖਤੀਆਂ ਵਾਲੇ ਤਿੰਨ ਬਾਂਦਰ, ਬੁਰਾ ਨਾ ਬੋਲੇ , ਬੁਰਾ ਨਾ ਸੁਣੋ ਅਤੇ ਬੁਰਾ ਨਾ ਤੇ ਖੁੱਬ ਚੁੱਤ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਲੱਗ ਰਹੇ ਸਨ। ਸਟਾਫ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਜਿੱਥੇ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਮਹਾਤਮਾ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ 'ਤੇ ਚਲਣ ਦਾ ਪ੍ਰਠ ਕੀਤਾ, ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ।

ਕਾਰਗਰ ਆਈ.ਟੀ. ਸੈੱਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕ੍ਰਪੁਰਥਲਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੰਵਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦਾ ਅਸਤੀਫਾ ਹਾਈਕਮਾਂਡ ਨੇ ਕੀਤਾ ਨਾ-ਮਨਜ਼ੂਰ

ਫਗਵਾੜਾ (ਡਾ. ਰਮਨ, ਸਮਵਿੰਦਰ ਚੱੱਤਾ) ਕਾਰਗਰ ਆਈ.ਟੀ. ਸੈੱਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕ੍ਰਪੁਰਥਲਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੰਵਦ ਸ਼ਰਮਾ ਵੱਲੋਂ ਦੇ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਅਸਤੀਫਾ ਪੰਜਾਬ ਕਾਰਗਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਹਿਗ ਵੱਲੋਂ ਨਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਈ.ਟੀ. ਸੈੱਲ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੰਕਜ ਘੋੜਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੰਵਦ ਸ਼ਰਮਾ ਵੱਲੋਂ ਕੁੱਝ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਅਸਤੀਫਾ ਪੰਜਾਬ ਕਾਰਗਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਹਲਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ 'ਤੇ ਹਾਈਕਮਾਂਡ ਨੇ ਅਸਤੀਫਾ ਨਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੰਵਦ ਸ਼ਰਮਾ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਯੋਗ ਤੇ ਸਮਰਪਿਤ ਵਰਕਰ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਤੋਂ ਹਲਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਸੰਵਦ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਤੁਰੰਤ ਹਾਈਕਮਾਂਡ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਕੇ ਆਤੀਤਾ ਨਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਵਿਧਾਇਕ ਧਾਲੀਵਾਲ ਦਾ ਪੈਨਟਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਬੌਰੀ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਐਂਡ ਮੈਡੀਕਲ ਟਰੱਸਟ ਵੱਲੋਂ ਵਰਲਡ ਹਾਰਟ ਡੇ ਮੌਕੇ ਭਾਸ਼ਣ

ਜਲੰਧਰ (ਸੋਲੀ ਐਲਬਰਟ)- ਬੌਰੀ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਐਂਡ ਮੈਡੀਕਲ ਟਰੱਸਟ ਵੱਲੋਂ ਇੰਨੋਸੈਂਟ ਹਾਰਟਸ ਗਰੁੱਪ ਆਫ ਇੰਸਟੀਚਿਊਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਵਰਲਡ ਹਾਰਟ ਡੇ ਦੇ ਮੌਕੇ ਉੱਤੇ ਮਾਰਿਹ ਭਾਸ਼ਣ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਭਾਸ਼ਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ

ਕਾਰਡੀਓਵੈਸਕੂਲਰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ, ਲੱਛਣਾਂ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਧ ਰਹੇ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਗੈਰ-ਸਿਹਤਮੰਦ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਖੁਰਾਕ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁੱਠਾ ਅਤੇ ਕੋਲੈਸਟਰੋਲ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਕੇ ਮਨੁੱਖੀ ਦਿਲ ਨੂੰ ਤੌਰਦੁਸਤ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਡਾ. ਰਾਣਾ ਨੇ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਰੋਕਥਾਮ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਰੀਰ ਦੇ ਤਣਾਅ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਸਤ ਅਤੇ ਖਿਆਨ ਦੀ ਆਦਤ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋਏ।

ਡਾ. ਸ਼ੈਲੋਸ਼ ਤਿਪਾਨੀ (ਗਰੁੱਪ ਡਾਇਰੈਕਟਰ) ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਕੰਮੀਤਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਤਜਰਬਾ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਲਈ ਡਾ. ਵਿਵੇਕ ਰਾਣਾ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਭੋਗਪੁਰ (ਕਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਰਲੋ) : ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਲਜ ਸਿੱਖਿਆ ਭਰੋਣ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਸੁੱਟਣ ਵਾਲਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਲੋਂ ਸੁੱਟੀ ਸ਼ਬਦੀ ਵਰਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰੇਮੀ ਅਤੇ ਮੋਰਚ ਰਾਜ ਸਭਾ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਲਗਭੱਗ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘੇਵਾਲ, ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ, ਨਗਰ ਨਿਗਮ, ਸੀਵਰੇਜ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਸਮੇਤ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਭਰੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੰਭੀਰ ਹੈ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਭਰੋਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਪਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਪੁਰਾਇਣ ਅਤੇ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਭਰੋਣ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਪਾਣੀ ਜਾਂ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਸੁੱਟੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਗਿਰਿਫ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਪਾਸ ਭੇਜੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਅਗਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਰੋਣ ਵਿੱਚ ਘਰੇਲੂ, ਡੇਅਰੀਆਂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਸੁੱਟਣ ਵਾਲੇ ਪੁਰਾਇਣਾਂ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕੇ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕਾਰਨ ਭਰੋਣ ਦੇ ਕੱਚਿਆਂ 'ਤੇ ਵੱਧੇ ਪਿਛਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਸੂਝਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੌਮਰ 'ਤੇ ਬਦਰਾਸ਼ਟ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਭਾਤੀ ਪਿੰਦਾਦ ਵਿਖੇ ਚੱਲ ਰਹੇ 50 ਐਮ.ਐਲ.ਡੀ. ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੇ ਸੀਵਰੇਜ ਟਰੀਟਮੈਂਟ ਪਲਾਂਟ ਸੰਬੰਧੀ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਲਾਂਟ ਅਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਮੁਤਾਬਿਕ ਪੂਰਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ 25 ਐਮ.ਐਲ.ਡੀ. ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲਾ ਇਕ ਹੋਰ ਟਰੀਟਮੈਂਟ ਪਲਾਂਟ ਤਜਰਬੀਬਤ ਹੋ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਆਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪਲਾਂਟ ਚੱਲਣ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਹਾੜ ਮਿਲੇਗੀ।

ਸੱਤ ਬਾਬਾ ਬਲਬੰਗ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘੇਵਾਲ ਨੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਭਰੋਣ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਭਰੋਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅੰਗ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ 50 ਐਮ.ਐਲ.ਡੀ. ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੇ ਸੀਵਰੇਜ ਟਰੀਟਮੈਂਟ ਪਲਾਂਟ ਸੰਬੰਧੀ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ।

ਡੇਂਗੂ ਦਾ ਲਾਰਵਾ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਨਸ਼ਟ

ਰੋਪੜ (ਬਿਦਰਾ)-ਡੇਂਗੂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਕੋਟਨਾਂ ਦੀ ਚੈਕਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਡੇਂਗੂ ਦਾ ਲਾਰਵਾ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਰੋਪੜ ਡਾ. ਪਰਮਿੰਦਰ ਖ਼ੁਮਾਰ ਨੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਖ਼ੁੱਬਕਾਰ 3746 ਘਰਾਂ ਦੇ 10177 ਕੋਟਨਾਂ ਦੀ ਚੈਕਿੰਗ ਦੌਰਾਨ 86 'ਚ ਡੇਂਗੂ ਡੇਂਗੂ ਦਾ ਲਾਰਵਾ ਮਿਲਿਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਨਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ 5 ਨਵੇਂ ਡੇਂਗੂ ਮਹੀਜਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ 24 ਐਕਟਿਵ ਕੇਸ ਹਨ ਅਤੇ 390 ਡੀਐਚ ਹੋਏ ਹਨ। ਡੇਂਗੂ ਮਹੀਜਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 414 ਹੋ ਗਈ ਹੈ। 7 ਮਹੀਜ ਵੇਖ-ਵੇਖ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਰਹੇ।

ਮੋਰ ਚੰਦ ਪੋਲੀਟੈਕਨਿਕ ਕਾਲਜ ਨੇ ਕਰਵਾਏ 'ਸਕੂਲ ਬੈਗ' ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ

ਜਲੰਧਰ (ਸੋਲੀ ਐਲਬਰਟ)-ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ "ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਉੱਦਮ ਮੰਤਰਾਲੇ" ਵੱਲੋਂ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਰਾਹੀਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹੁਨਰਮੰਦ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ.ਡੀ.ਟੀ.ਪੀ. ਮਹੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਪੰਜਾਬ (ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ) ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਚੱਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ - ਬੈਗ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਕੋਰਸ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪ੍ਰ. ਕਮਲੀਤ ਖ਼ੁਮਾਰ ਇੰਟਿਲ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਦੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਮੋਰ ਚੰਦ ਪੋਲੀਟੈਕਨਿਕ ਕਾਲਜ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਸੀ.ਡੀ.ਟੀ.ਪੀ. ਡਾ. ਵਿਵੇਕ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਕੇਂਦਰ ਰਾਜ ਨਗਰ, ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਸਵੈ-ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾ 'ਕੰਨਿਆ ਸਿਕਸ਼ਾ ਪ੍ਰਸਾਰ ਸੰਗਠਨ' ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ

"ਸਕੂਲ ਬੈਗ" ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਅਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਪ੍ਰਸਾਰ ਕੇਂਦਰ ਵਿਖੇ ਮੈਡਮ ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਲਾ ਸਿਖਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂਕਿ ਉਹ ਹੁਨਰਮੰਦ ਬਣ

ਸ਼ਰਾਬ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਕਲੀਨ ਚਿੱਟ ਦੇਣ 'ਤੇ ਪਰਨਾਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਮ ਕੇ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ

ਡੀ ਸੀ ਤੇ ਐੱਸ ਐੱਸ ਪੀ ਵੱਲੋਂ ਪਰਨਾਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਰਨਾ ਖਤਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਫੈਕਟਰੀ ਤੋਂ 300 ਮੀਟਰ ਦੂਰ ਪਰਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ

ਜ਼ੀਰਾ (ਨਰਿੰਦਰ ਅਨੇਜਾ) ਜ਼ੀਰਾ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਮਾਲਬਰੋਸ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਐੱਨਜੀਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕਲੀਨ ਚਿੱਟ ਦੇਣ ਸਬੰਧੀ ਆਈ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਮਿਤ ਸਿੰਘ, ਐੱਸ ਐੱਸ ਪੀ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਲਾਬਾ, ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਾਗਰ ਸੇਠੀਆ ਤੇ ਐੱਸ ਡੀ ਐੱਮ ਜ਼ੀਰਾ ਇੰਦਰਪਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਕਟਰੀ ਅੰਗ ਲੱਗੇ ਪਰਨ 'ਚ ਪਰਨਾਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹੁੰਚੇ, ਤਾਂ ਪਰਨਾਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਐੱਨਜੀਟੀ ਦੀ ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਮੌਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਮ ਕੇ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ।

ਐੱਨਜੀਟੀ ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲੇਬ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਤੇ ਹੁਣ ਐੱਨਜੀਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਕਲੀਨ ਚਿੱਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਸਾਰੇ ਸੈੱਪਲ ਤੇ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਪਾਸ ਆਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਹੁਕਮਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਰਨਾਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਆਪਣਾ ਪਰਨਾ ਖਤਮ ਕਰਨ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ

ਸਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਆਪਣਾ ਪਰਨਾ ਫੈਕਟਰੀ ਤੋਂ 300 ਮੀਟਰ ਦੂਰ 'ਤੇ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਫੈਕਟਰੀ ਅੰਦਰ ਆਉਣ-ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਤਾਬਕ ਸਾਰੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਰਨਾਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਐੱਸ ਐੱਸ ਪੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਲਾਬਾ ਨੇ ਵੀ ਪਰਨਾਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਪਰਨਾ ਲਗਾਉਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਫੈਕਟਰੀ ਤੋਂ 300 ਮੀਟਰ ਦੂਰ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਪਰਨਾ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਾਗਰ ਸੇਠੀਆ ਨੇ ਵੀ ਪਰਨਾਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਐੱਨਜੀਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਤੇ ਆਪਣਾ ਪਰਨਾ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਪਰਨਾਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਐੱਨਜੀਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੌਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਮ ਕੇ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ।

ਸਰਪੰਚ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫਸਰ ਸਣੇ 11 ਖਿਲਾਫ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ

ਸ਼੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ (ਪ੍ਰਮੋਦ ਭਾਰਦਵਾਜ) ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਪਿੰਡ ਬਡਗੰਜਰਾ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਗੌਰਿਮੰਟ ਰੋਲਵੇ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਜੀ.ਆਰ.ਪੀ. ਥਾਣਾ ਸਰਹਿੰਦ ਵਿਖੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫਸਰ ਪ੍ਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ, ਪਾਲ ਪੰਚ, ਜਸਮੇਲ ਚੌਰੀਦਾਰ, ਅਮਰ ਸਿੰਘ, ਪਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ, ਅਮਿਤ ਸਿੰਘ, ਅਮਰ, ਗੁਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਨਾਮਕ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਆ/ਪ 306,34 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਦਾ ਸਮਾਚਾਰ ਹੈ। ਮਿਤਕ ਸਰਪੰਚ ਦੇ 24 ਸਾਲਾ ਪੁੱਤਰ ਤਰਨਜੋਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਜੋਤੀ ਨੇ ਜੀ.ਆਰ.ਪੀ. ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਪਿਤਾ ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਬਡਗੰਜਰਾ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਪੰਚ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਹ ਮਿਹਨਤ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਵੀ ਕਰਦਾ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫਸਰ ਪ੍ਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਫਤਰ 'ਚ ਬੁਲਾ ਕੇ ਤੰਗ ਪ੍ਰਸ਼ਾਨ ਕਰਦਾ ਤੇ ਬੀਤੀ 25 ਸਤੰਬਰ ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਵਕਤ ਕਪੜੇ ਚਲੇ ਗਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਖਬਾਰ 'ਚ ਛਪੀ ਖਬਰ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਰੋਲਵੇ ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਸਪਤਾਲ ਜਾ ਕੇ ਦੱਖਿਆ ਤਾਂ ਉਹਦੇ ਲਾਸ਼ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਹੀ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਘਬਰਾ ਕੇ ਉਹ ਸੁਆਈਡ ਨੈੱਟ ਵੀ ਲਿਫ ਕੇ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਤਰਨਜੋਤ ਸਿੰਘ ਜੋਤੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਤੰਗ ਆ ਕੇ ਕੀਤੀ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਰੋਲਗੰਡੀ ਹੱਠਾਂ ਆ ਕੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜੀ.ਆਰ.ਪੀ. ਵੱਲੋਂ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਤਵਤੀਬ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਕਿਸਾਨਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫੂਕਿਆ ਪੁਤਲਾ

- ਅਬਾਦਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੱਕੇ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਕੀਤੀ ਮੰਗ
- ਭਲਕ ਦੇ ਰੋਲ ਚੌਕਾ ਜਾਮ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਮੁਕੰਮਲ

ਮੁੱਖ (ਰਫਤਾਲ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘ)-ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿਰੋਧਕਾਰ ਦੇ ਜੱਥੇ ਮੁੱਖ ਦੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਿਸਾਨਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ-54 ਬੰਡਿਤ-ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 'ਤੇ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਅਥਰੀ ਭੁਕ ਮੁਖਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਰੋਧਕਾਰ ਇਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਨ, ਜੋਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੀ ਸਿੰਘ ਨਿਸ਼ਾਮਦੀਨ ਵਾਲਾ ਤੇ ਲਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ ਨਿਯਾਲਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪਿਛਾਂ ਵਿੱਚ ਛੱਡੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਾਮਨ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਪੰਚਾਇਤੀ ਮਾਲਕੀ ਹੇਠ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸੈਨ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡ ਰੋਗਲੇਸ਼ਨ ਸੋਧ ਬਿੱਲ 2022 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੋਧ ਬਿੱਲ ਅਬਾਦਕਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 3 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨੀ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ 3 ਘੰਟੇ ਹੱਲ ਕੇ ਚੱਲੇ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਵੀ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਪਤਨੀ ਸ਼ੇਮੇ 2 ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ

ਸ਼੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ (ਪ੍ਰਮੋਦ ਭਾਰਦਵਾਜ) ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਦੇ ਆਕ੍ਰਿਟਿੰਟ ਪਰਿਸ਼ਦ ਸਿੰਘ ਦੀ ਹੋਈ ਮੌਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਉਸ ਨਵਾਂ ਮੌਤ ਆ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਮਿਤਕ ਦਾ ਸੂਆਈਡ ਨੈੱਟ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਮਿਤਕ ਦੀ ਪਤਨੀ ਰੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ ਉਰਫ ਰੁਬੀ ਤੇ ਪਿੰਡ ਸੈਦਵਾ ਦੇ ਵਿਭਾਲ ਕੁਮਾਰ ਨਾਮਕ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਆ/ਪ 306 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਪੁਰ ਪਤਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਿਸ਼ਦ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਪੰਪੀ ਵਾਸੀ ਗੁਰੂ ਕੀ ਨਗਰੀ, ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਭੇਦੇ ਐਂਗਰ ਇੰਡਸਟਰੀ 'ਚ ਬਤੌਰ ਆਕ੍ਰਿਟਿੰਟ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਬੀਤੀ 26 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸਰਹਿੰਦ ਨੇੜਿਓਂ ਲੰਬਵੀ ਭਾਖੜਾ ਨਹਿਰ ਦੇ ਸੱਚਾ ਹੱਥ 'ਚ ਮਿਲੀ ਸੀ ਤੇ ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਮਿਤਕ ਦੀ ਪਤਨੀ ਰੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ ਉਰਫ ਰੁਬੀ ਦੇ ਖਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ 174 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ 'ਚ ਉਦੋਂ ਨਵਾਂ ਮੌਤ ਆ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਮਿਤਕ ਅਬਾਦਕਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦਾ ਉਜਾੜ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਚਾਇਤੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਕਰੇ ਗਏ। ਇਸ ਲਈ ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਪੱਖ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੀਤੀ ਸੋਧ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਮਿਲਾਫ ਸੰਘਰਸ਼ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਜ਼ਤੀ ਨਾਮਦੇਵ, ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਹਾਰਾਣਾ, ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਲਹਿਰਾ, ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ, ਸੁਖਚੰਦ ਸਿੰਘ, ਸਿੱਖ ਜੋਗੇਵਾਲਾ, ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੁਰਠ, ਜੋਗ ਸਿੰਘ ਚੌਰੀਵਾਲਾ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮੁੱਖ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਖੁੱਦਵਾਲਾ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਕਾਰਤਾਂ

ਜੇ ਈਜ਼ ਕੌਸਲ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ

ਵਿਰੋਧਕਾਰ (ਅੰਬਕ ਸ਼ਰਮਾ)-ਜੇ ਈਜ਼ ਕੌਸਲ ਸਰਕਲ ਵਿਰੋਧਕਾਰ ਦੀ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਕਮੇਟੀ ਮੀਟਿੰਗ ਇਸ ਰਾਕੋਸ ਪ੍ਰਧਾਨਕ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਬੁਧਿਕਰ ਸਿੰਘ ਐੱਸ ਸੀ ਵਿਰੋਧਕਾਰ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੰਡਲ ਲਕਸ਼ਕਾਰ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੁਮਾਰ ਸਰਕਲ ਸਮਾਇਕ ਨੂੰ ਪਾਰਦਰਸ਼ ਦੇ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਹਵਾਲੇ ਕਾਰਨ ਬਿਨਾਂ ਕਸੂਰ ਤੋਂ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੀ ਜੇ ਈਜ਼ ਕੌਸਲ ਵੱਲੋਂ ਸਖ਼ਤ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਿਆਂ ਪੁਰਬੋਧ ਨਿਖੇੜੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਰਕਲ ਅੰਦਰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਟਾਫ਼ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਟਾਫ਼ ਪੁਰ ਕੌਸਲ ਦੀ ਬਜਾਏ ਮਿਹਨਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਦੇ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੇ ਈਜ਼ ਕੌਸਲ ਸਰਕਲ ਵਿਰੋਧਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਬਿਨਾਂ ਦੋਹੀ ਬਹਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਮੋਹਿਤ ਨੇ ਪੌਦਾ ਲਾ ਕੇ ਮਨਾਇਆ ਜਨਮ ਦਿਨ

ਜਗਰਾਉ (ਅਮਿਤ ਖੰਨਾ)-ਪੰਜਾਬ ਹਰਿਆਣਵਲ ਤੇ ਆਰਟ ਆਫ ਲਿਵਿੰਗ ਦੇ ਯੋਗਾ ਟੀਚਰ ਮੋਹਿਤ ਅਗਰਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਬੁਟੇ ਲਾ ਕੇ ਮਨਾਇਆ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਹਰ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੌਦਾ ਲਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਨਿਯਤ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅੰਬਕ ਕੁਮਾਰ ਤੇ ਸੋਦਾਦਾਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

'ਸਵੱਛ ਭਾਰਤ ਅਭਿਆਨ' ਤਹਿਤ ਰੋਲੀ ਲੋਗੋਵਾਲ

(ਪ੍ਰਦੀਪ ਸੰਘ, ਕੁਲਦੀਪ ਅੰਤਰੀ)-ਐੱਮ ਐੱਸ ਜੀ ਕਾਨਵੈਂਟ ਸਕੂਲ ਚੀਮਾਂ ਮੰਡੀ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਗਾਂਧੀ ਜਯੰਤੀ ਸੌ 'ਸਵੱਛ ਭਾਰਤ ਅਭਿਆਨ' ਤਹਿਤ ਰੋਲੀ ਕੱਚੀ। ਇਸ ਰੋਲੀ ਨੂੰ ਬਾਣਾ ਚੀਮਾਂ ਮੰਡੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਫਸਰ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦੇ ਕੇ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਰੋਲੀ ਮੈਨ ਰੋਡ ਤੋਂ ਚੱਲ ਕੇ ਦੁਰਗਾ ਸ਼ਕਤੀ ਮੰਦਰ ਤੱਕ ਕੱਚੀ ਗਈ। ਇਸ ਰੋਲੀ ਰਾਹੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਵੱਛਤਾ ਲਈ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨਰੋਜ ਸਮਵਾਲ, ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਮੈਂਬਰ ਸੋਨੀਆ ਰਾਣੀ, ਜੱਪੂ ਗੋਇਲ, ਹੋਪੀ ਗੋਇਲ, ਰਿੱਕੂ ਗੋਇਲ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਨਵੀਨ ਗੋਇਲ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ ਤੇ ਸਕੂਲ ਸਟਾਫ਼ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

20 ਗੁਮ ਹੋਰਿੰਦਨ ਸਮੇਤ ਕਾਬੂ ਮਲੋਟ (ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਮੱਕੜ)-ਪੁਲਸ ਨੇ ਹੋਰਿੰਦਨ ਸਮੇਤ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਪੁਲਸ ਜ਼ਮੀਨ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਲਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਗੁਜਰ ਦੌਰਾਨ ਸਨਮਾਨ ਸ਼ਰਮਾ ਵਾਸੀ ਚੰਨ੍ਹੇ ਨੂੰ ਖ਼ੋਕ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਕਰਕੇ ਤਲਸ਼ੀ ਲਈ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ 20 ਗੁਮ ਹੋਰਿੰਦਨ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਉਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰ. 242 ਧਾਰਾ 21ਬੀ/61/85 ਐੱਸ.ਡੀ.ਪੀ.ਐੱਸ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਆਰ ਐੱਮ ਪੀ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਮਾਨਤਾ ਦੇਵੇ : ਆਯੂਰਵੈਦ ਸੇਵਾ ਸੰਘ

ਫ਼ਾਜ਼ਲੀ (ਜਸਵੀਰ ਲਾਡੀ)-ਇੱਥੇ ਆਯੂਰਵੈਦ ਸੇਵਾ ਸੰਘ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸਿਗਲਾ ਰੋਸਟਰੋਟ ਫ਼ਾਜ਼ਲੀ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐੱਸ ਆਰ ਮੁੱਖ ਦੇਸ਼ਭਰਾ 'ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰੋ' ਤਹਿਤ ਸੰਘ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਭੀਮ ਸੇਨ ਕਾਂਸਲ ਚੋਅਰਮੈਨ, ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਮੰਗਤ ਰਾਏ ਜਰਨਲ ਸਕੱਤਰ, ਸਾਈਦਾ ਦਾਸ ਨੰਗਲਾ ਉੱਪ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਨੈਬ ਸਿੰਘ ਜਵਾਰਾ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਫ਼ਾਜ਼ਲੀ, ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਤੇ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਚੀਫ਼ਸ ਨੇ ਜੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿੱਛਾਂ ਵਿੱਚ ਆਰ ਐੱਮ ਪੀ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਇਲੋਕਟੋਰੇ ਪੈਠੀ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਕੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਕੋਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਕੇ ਚੰਗੇ ਸਾਲ ਦੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਅੰਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ। ਅਕਤੂਬਰ 22 ਨੂੰ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਜੇਜੀਆ ਵਿਖੇ ਪੰਨਤਰੀ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਫ਼ਾਜ਼ਲੀ ਥਾਣਾ ਦੇ ਏ.ਐੱਸ.ਆਈ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਭੱਠਲ, ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਹੋਂਡਾ ਮੁਨੀਓ ਤੇ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਏ ਐੱਸ ਆਈ. ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਇਲੋਕਟੋਰੇ ਤੇ ਸੁਗਲੋ ਗਾਇਕ ਡਾਕਟਰ ਮੱਖਣ ਨੇ ਇੱਕ ਗੀਤ ਪੌਸ ਕੀਤਾ। ਟਿਕਾਣੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਮੰਗਤ ਰਾਏ ਜਰਨਲ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਬਾਧੁਧੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਈ।

ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਫੂਕਿਆ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਪੁਤਲਾ

ਅਬਾਦਕਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਖੋਲਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 3 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨੀ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ 3 ਘੰਟੇ ਰੋਲ ਕੇ ਚੱਲੇ ਚੱਲੇ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਵੀ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਜ਼ੀਰਾ ਸਰਹਿੰਦ ਬਾਬਾ ਗਾਧਾ ਸਿੰਘ ਤੇ ਤਲਵੰਡੀ ਭਾਈ ਜੋਨ ਸੁਥਾ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਚਾਗਰੀ ਵਿੱਚ

3 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਮੋਰਚਾ ਦੇ ਸੱਦੇ 'ਤੇ ਹੋ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬ ਪੱਧਰੀ ਕਿੱਲੇ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਪੱਕੇ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਸੋਧ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਮਿਲਾਫ ਸੰਘਰਸ਼ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਅਬਾਦਕਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾੜਨ ਦੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮਹਿਤਾਬ ਸਿੰਘ ਕੱਚਰੋਠ, ਆਰ ਕੇ ਜ਼ੀਰਾ, ਰਵੀ ਜ਼ੀਰਾ, ਪ੍ਰਦੀਪ ਵਿੱਲੋਂ ਜ਼ੀਰਾ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਆਝੂਤੀਆ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੁੱਢਵਾਲ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੁਹਾਲਾ, ਵਰਿੰਦਰ ਕੱਸੇਆਣਾ ਤੇ ਹੋਰ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸਮੂਹ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਠੇਕਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਸੰਘਰਸ਼ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਨ : ਮੋਰਚਾ ਆਗੂ

5 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੁਤਲੇ ਫੂਕਣ ਤੇ 7 ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਹਾਈਵੇ ਨੂੰ ਜਾਮ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਠੇਕਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਸੰਘਰਸ਼ ਮੋਰਚਾ (ਪੰਜਾਬ) ਦੇ ਸੁਥਾ ਆਗੂ ਅਗਲੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ।

ਲਹਿਰਾ ਮੁਖੋਬ (ਭੀਮ ਸੇਨ ਰਵਾਰੀਆ)-ਠੇਕਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਸੰਘਰਸ਼ ਮੋਰਚਾ (ਪੰਜਾਬ) ਵੱਲੋਂ ਮੁੱਖ ਮੋਰਚੀ ਪੰਜਾਬ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਲੰਬੀ 27 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਤੇ ਵੇਰਕਾ ਮਿਲਕ ਪੁਲਾਟ ਵਿਰੋਧਕਾਰ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਆਉਟਰੋਜ਼ਰਡ ਤੇ ਇਨਲਿਸਟਮੈਂਟ ਨੇਕਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗੋਗੁਲ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਕਤ ਠੇਕਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਬਾਰੇ ਨਵੀਂ ਨੀਤੀ ਲਿਆਉਣ ਬਾਰੇ ਪਾਲਾਤਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਖਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਹੋਏ ਸਮੂਹ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਹਰ ਵਰਗ ਦੇ ਠੇਕਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਮੁੱਖ ਮੋਰਚੀ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਖਿਆਨਾਂ ਤੋਂ ਚੌਕਾ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣਾ

ਧਿਆਨ ਮੋਰਚੇ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਸੰਦੇਹਿਆ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਕੇ ਨੌਕੀ ਤੇ ਬਦੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਦਸਹਿਰੇ ਦੇ ਤਿਹਾਰਾ ਮੌਕੇ 5 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਸੱਚੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦਮੀ-ਕੱਦ ਪੁਤਲੇ ਫੂਕਣ ਤੇ 7 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੋਰਚੀ ਦੇ ਚੱਟੇ ਹਲਕੇ ਪੂਰੀ ਵਿਖੇ ਸਟੇਟ ਹਾਈਵੇ ਨੂੰ ਜਾਮ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਰਵਾਰਾਂ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਘਰੇਲੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨ। ਸੁਥਾ ਆਗੂਆਂ ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੋਮੀ, ਜਗਰਾਧ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂੰ, ਬਲਿਹਾਰ ਸਿੰਘ, ਰੋਲ ਸਿੰਘ ਲੱਗੇਵਾਲ, ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ ਮਾਨ, ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਗਗਨ, ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੀਠੋਂ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਪਵਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਨੇ ਮੁੱਖ

ਨੋਕੇਦਾਰਾਂ ਤੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲੁੱਟ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਤਿੱਖੀ ਲੁੱਟ ਤੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੀ ਲੋੜ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੁਰ ਵੇਖਣਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੋਰਚੀ ਸਾਹਿਬ ਇਸ ਸੱਚ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਲ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਫਿਰ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਮਿਲਾਫ ਇਸ ਸੱਚ ਨੂੰ ਪੁਚਾਰ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਜਰਾਤ, ਗਿਮਾਰਲ ਤੇ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸੱਤਾ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਹਥਿਆਉਣ ਲਈ ਹੀ ਇਸ ਸੱਚ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਤਣ ਦੀਆਂ ਧੋਬੇ ਭਰੀਆਂ ਚਾਲਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਸਮੂਹ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਵਰਗ ਦੇ ਠੇਕਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਅਪੀਲ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੁੱਖ ਮੋਰਚੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖਿਆਨਾਂ ਤੋਂ ਚੌਕਸ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਮੋਰਚੇ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਸੰਦੇਹਿਆ ਨੂੰ ਜੋਰ-ਬੋਰ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ।

ਹੱਕ ਮੰਗਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅੱਕ ਕੇ ਸੜਕਾਂ, ਰੋਲ ਪਟੜੀਆਂ 'ਤੇ ਬੈਠਣਾ ਪੈ ਰਿਹੇ : ਕਲਾਲ ਮਾਜਰਾ

ਮਹਿਲ ਕਲਾਂ (ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਅਟਾਖੀ)-ਪਿੰਡ ਕਲਾਲ ਮਾਜਰਾ ਵਿਖੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਨੂੰ ਸਮਰਪਤ ਚੋਰਨਾ ਸਮਾਗਮ ਦਿਹਾੜੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸਭਾ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਭੋਲਾ ਸਿੰਘ ਕਲਾਲ ਮਾਜਰਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਾਬੀ ਭੋਲਾ ਸਿੰਘ ਕਲਾਲ ਮਾਜਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੀ ਅਜਾਇਬ ਈ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੁਰੇ ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਪੁਰਤੀ ਲਈ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਰਾ, ਸ਼ਹੀਦ ਉਠਮ ਸਿੰਘ ਤੇ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਘਰ ਘਰ ਤੱਕ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁਥਾ ਸਰਕਾਰ ਉੱਪਰ ਵਾਅਦਾ ਖਿਲਾਫੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਸੁਹੱਮਾਂ ਖਾ ਕੇ ਗਾਰ ਰੀਦੀ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਵਾਅਦੇ ਭੁੱਲ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਨੀਸਿਆਂ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦਾ ਖਾਤਮਾ, ਖਿੜਵਾਚਾਰ ਨੂੰ ਜੜ੍ਹ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਝੂਠੀਆਂ ਗੱਰੰਟੀਆਂ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਸੁਥੇ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੁਣ ਆਮ ਤੋਂ ਖਾਸ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੇ ਇਨਸਾਫ ਲੈਣ ਲਈ ਅੱਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਸਰਕਾਰ, ਰੋਲ ਪਟੜੀਆਂ ਉੱਪਰ ਬੈਠਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੂਹ ਵਿਰੋਧਕਾਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗਹਿਣ ਕਰਕੇ ਲਾਮਬੰਦੀ ਨੂੰ ਤੋੜ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਅਨੰਬ ਸਿੰਘ, ਕਰਨੇਲ ਸਿੰਘ, ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਗੁੱਜਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਦਾਗਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ, ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ, ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਮਹਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਨਿਸ਼ਾਨ ਅਕੈਡਮੀ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਖੇਡਾਂ 'ਚ ਹੁੰਝਾਫੇਰ ਜਿੱਤ

ਮਲੋਟ (ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਮੱਕੜ)-ਨਿਸ਼ਾਨ ਅਕੈਡਮੀ ਐਲਪ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗੱਤਕਾ ਤੇ ਵਾਲੀਬਾਲ ਟੀਮਾਂ (ਲੜਕੇ ਤੇ ਲੜਕੀਆਂ) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਜੇਤੂ ਰਹੇ ਤੇ ਸੁਥਾ ਪੱਧਰੀ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜਗ੍ਹਾ ਬਣਾਈ। ਇਹ ਖੇਡਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਾਲਜ ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੋਈਆਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਾਨ ਅਕੈਡਮੀ ਦੀ ਗੱਤਕਾ ਟੀਮ ਦੇ ਅੰਡਰ 14,17,19 ਲੜਕੀਆਂ ਤੇ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਗੱਤਕਾ ਟੀਮ ਨੇ ਗੱਤਕੇ ਦੇ ਜੇਤੂ ਵਿਖਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਚੌਕਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਭਰ ਵਿੱਚ ਅਕੈਡਮੀ ਤੇ ਮਾੜਿਆਂ ਦਾ ਨਾਮ ਹੋਸ਼ਨ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗੁੱਪ 14 ਲੜਕੇ-ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ।

ਐਲਪ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਅਕੈਡਮੀ ਵਿਖੇ ਜੇਤੂ ਟੀਮਾਂ ਅਕੈਡਮੀ ਸਟਾਫ਼ ਨਾਲ।

ਅੰਡਰ-17 ਲੜਕੇ ਤੇ ਲੜਕੀਆਂ ਵਿੱਚ 10ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਕਮਲਪਾਲ ਕੌਰ ਨੇ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਅੰਡਰ-19 ਲੜਕੀਆਂ ਵਿੱਚ 12ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਅਲਬਦੀਪ ਕੌਰ ਨੇ ਲੜਕੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਾਰਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਗੁਰਨੀਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਅਕੈਡਮੀ ਦੇ ਨਾਮ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਟੈਂਡੇਭੀਅਮ ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਅਕੈਡਮੀ ਦੀਆਂ ਲੜਕੀਆਂ ਨੇ ਵਾਲੀਬਾਲ ਮੁਖਬਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲੜਕੀਆਂ ਨੇ 14 ਤੇ 17 ਟੀਮਾਂ

ਕੌਰੀ ਮੰਗਾਂ ਲਈ ਬੀ ਕੇ ਯੂ ਏਕਤਾ ਸਿੰਧੂਪੁਰ ਵੱਲੋਂ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਧਰਨਾ

ਮਲੋਟ ਵਿਖੇ ਧਰਨੇ ਦੌਰਾਨ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਸਾਨ।

ਮਲੋਟ (ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਮੋੜਕ)-ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਏਕਤਾ ਸਿੰਧੂਪੁਰ ਵੱਲੋਂ ਸਥਾਨਕ ਬਣਿਠਾ ਰੋਡ 'ਤੇ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਧਰਨਾ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੋ ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜੋ ਵਾਅਦੇ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਉਹ ਮੁਕੰਮਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਯੂਨੀਅਨ ਵੱਲੋਂ ਧਰਨਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਧਰਨੇ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮ ਆਰਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਚੁੱਕੇ ਮਾਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਕਿਸਾਨ ਉਸ ਤੋਂ ਡਰਨ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ। ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਾੜੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾਉਣਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਸੌਂਕ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਮਜਬੂਰੀ ਹੈ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ, ਬਲਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਡਰ ਵਿਖਾ ਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ

ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਰਾਹ ਤਰੁ ਪਈ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਰਮੇ ਦਾ ਬਣਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਚੌਥਾਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਮਿਲ ਸਕਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਤੇ ਕਿਸਾਨ ਇਸ ਨਰਮੇ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਤੋਂ ਵਾਂਞੇ ਹਨ। ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਵਰ੍ਹੇਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦੋ ਅਗਸਤ ਵਾਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ, ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਧਰਨਾ ਲਗਾਉਣਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਖੇਤਰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਫਸਾ ਕੇ ਮੁਕੰਮਲ ਬਕਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਤੇ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਡਾਅ ਵੀ ਲਾਗਤ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿੱਥਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸਾਨੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਹਿਦ ਹੋਏ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਰਿਵਾਜਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਣਕ 'ਤੇ ਬੋਨਸ, ਚਿੱਟੇ ਮਿੱਠਰ ਨਾਲ ਨੁਕਸਾਨ ਨਰਮੇ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਆਦਿ ਮੰਗਾਂ ਵੀ ਅਧੂਰੀਆਂ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫੋਨੇ ਦੀ ਖਰੀਦ ਤੱਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੰਗਾਂ ਮੁਕੰਮਲ ਰੂਪ 'ਚ ਮੰਗੇ ਜਾਣ ਤੱਕ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਇਹ ਧਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ। ਧਰਨੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਭਰਾਤਰੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੈਟਨਰੀ ਫਾਰਮਾਸਿਟ ਯੂਨੀਅਨ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਕਰਮ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦੋ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਧਰਨੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਹਮਾਇਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਤੇ ਧਰਨੇ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਹਮਾਇਤ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ।

ਗਰੀਬ ਪਰਵਾਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਹੋਰ ਧੱਕਾ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ : ਦਿਗਵਿਸ਼ੇ

ਮੰਗਾ (ਅਮਰਜੀਤ ਬੱਬਰੀ)-ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਗਰੀਬ ਤੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਕੇ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਆਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਵਜ਼ੀਰਾ ਸਕੀਮਾਂ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਕੀਮਾਂ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਦਸਵੀਂ ਤੱਕ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ 1000-1500 ਰੁਪਏ ਵਜ਼ੀਰਾ ਰਾਸ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਟੀਚਰਜ਼ ਫਰੰਟ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਿਗਵਿਸ਼ੇਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਤੇ ਸੂਬਾ ਸਕੱਤਰ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਐੱਲਾਨਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਜ਼ੀਰੀਆਂ ਦੀ ਰਕਮ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਵਜ਼ੀਰੇ ਲਈ ਬਿਨੇ ਲਈ ਕਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਵਜ਼ੀਰੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਣੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰ ਸਾਲ ਸਾਲਾਨਾ ਆਮਦਨ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਭੇਜਣਾ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੂੰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਥੇਬੰਦੀ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੁਸ਼ੀਰੇ 'ਤੇ ਧੱਕੇ ਪਠਾਵਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਹੋਰ ਧੱਕੇਬਾਰੀ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ।

ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਬੰਗਾਲੀ ਵਾਲਾ ਪੁਲ 'ਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ ਜਾਮ

ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ 'ਤੇ ਧਰਨਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਕੋਟ ਬੁੱਢਾ ਦੇ ਆਗੂ।

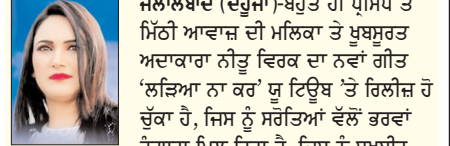
ਮੱਧੂ (ਰਫ਼ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ)-ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ (ਕੀਰ-ਰਾਜਨੀਤਕ) ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਚੌਕਾ ਜਾਮ ਦੇ ਸੱਦੇ 'ਤੇ ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਕੋਟ ਬੁੱਢਾ ਵੱਲੋਂ ਨਜ਼ਦੀਕ ਬੰਗਾਲੀ ਵਾਲਾ ਪੁਲ 'ਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ-54 ਉੱਪਰ ਜਥੇਬੰਦੀ ਕਰਨ ਲਈ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਕੋਟ ਬੁੱਢਾ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਕਾਰਜ ਸਿੰਘ ਘਰਿਆਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ 2 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 28 ਮੰਗਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ, ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਤੋਂ ਬੱਝ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਵਾਅਦਾ ਕਰਕੇ ਮੁਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਬੋਨੇ ਦੀ ਪਹਾੜੀ ਦਾ ਮੁੱਦਾ, ਸੈਂਟਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ 2007 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਪੱਕਿਆਂ ਕਰਨਾ, ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਮੋਰਚੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਦ ਹੋਏ

ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਪਰਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਤੇ ਪਰਵਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਜੀਅ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਦੇਣਾ, ਗੱਨਾ ਮਿਲਾ, ਜੋ ਬੱਚੇ ਪਈਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਚਾਲੂ ਕਰਨਾ ਆਦਿ ਮੰਗਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਸ਼ਰਮਾ ਵਾਲੀ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮਾਹਿਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ਰਮਾ, ਸਾਰਜ ਸਿੰਘ ਗੁਲਪੁਰ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਭੁੱਖ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁੱਖੀਵਾਲਾ, ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੌਧ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਫੌਜੀ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਵਲਟੇਰਾ, ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਬਲੀ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ, ਗੁਰਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਕੋਪਟਨ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਕਾਰਤਾਂ

ਨੀਤੂ ਵਿਰਕ ਦਾ ਨਵਾਂ ਗੀਤ 'ਲੜਿਆ ਨਾ ਕਰ' ਚਰਚਾ 'ਚ

ਜਲਾਲਾਬਾਦ (ਦੁਸ਼ਮਾ)-ਬਹੁਤ ਹੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਤੇ ਮਿੱਠੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੀ ਮਲਿਕਾ ਤੇ ਖੂਬਸੂਰਤ ਅਦਾਕਾਰਾ ਨੀਤੂ ਵਿਰਕ ਦਾ ਨਵਾਂ ਗੀਤ 'ਲੜਿਆ ਨਾ ਕਰ' ਯੂ ਟਿਊਬ 'ਤੇ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਵੱਲੋਂ ਭਰਵਾਂ ਪ੍ਰਗਾਸ਼ਾ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੁਖਬੀਰ ਭਸੋੜ ਦੀ ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਕੰਪਨੀ ਕੇ ਸਟਾਰ ਮਿਊਜ਼ੀਕਲ ਵੱਲੋਂ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਕਲਾਇਰ ਮੁਸਾਫ਼ਰੀਆ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨੀਤੂ ਵਿਰਕ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੇ ਸਟਾਰ ਦੀ ਸਾਰੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਅਤੇ ਨੀਤੂ ਵਿਰਕ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਗੀਤ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤੇ ਅੱਗੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਸਾਹਿਬਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ।

ਸੀਟੋ ਵੱਲੋਂ ਉਦਯੋਗ ਇੰਟਰਫੇਸ ਤੇ ਕਿਸਾਨ ਭਲਕੇ

ਲੁਧਿਆਣਾ (ਐੱਮ ਐੱਸ ਭਾਟੀਆ)-ਕੇਂਦਰ ਕਬੂਰੀਆ ਸੈਂਟਰਲ ਇਸਟੀਬਲਿਟ ਆਫ ਪੇਂਟ-ਹਾਰਵੇਅ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਐਂਡ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ-ਆਈ ਸੀ ਏ ਆਰ. (ਸੀਟੋ) ਦੇ 34ਵੇਂ ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ 3 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 5.30 ਵਜੇ ਤੱਕ 'ਉਦਯੋਗ ਆਈ ਸੀ ਏ ਆਰ -ਸੀਟੋ', ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਉਦਯੋਗ ਇੰਟਰਫੇਸ ਤੇ ਕਿਸਾਨ ਭਲਕੇ-2022 ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੀਟੋ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ਼੍ਰੀ ਨਚੀਕੇਤ ਕੋਟਵਾਲੀ ਵਾਲੇ ਨੇ ਸੀਟੋ ਦੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਡਾ. ਆਰ ਕੇ ਸਿੰਘ ਪੁੰਜੋਕ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਚਾਰਜ ਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਪਲਾਸਟਿਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਡਾ. ਐੱਸ. ਕੇ. ਤਿਆਗੀ ਪੁੰਜੋਕ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਵਾਈ ਤੇ ਬਾਅਦ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ।

ਪਰਾਲੀ ਸਫ਼ਨ ਦੇ ਖ਼ਤਰੇ ਨਾਲ ਨਜ਼ਿੱਟ ਲਈ ਕੰਟਰੋਲ ਰੂਮ ਸਥਾਪਤ

ਰਾਜਪੁਰਾ (ਗੋਬਿੰਦ ਕਟਾਰੀਆ)-ਉੱਪ ਮੰਡਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਡਾ. ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਸਾਈਟੀ ਸੋਸ਼ਲ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਸਬੰਧੀ ਸੁੱਚ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬ ਡਵੀਜ਼ਨ ਰਾਜਪੁਰਾ ਵਿਖੇ ਕੰਟਰੋਲ ਰੂਮ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਸਾਨ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੇ ਪਹਾੜੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਦੀ ਘਟਨਾ ਸਬੰਧੀ ਆਮ ਲੋਕ ਸੁਚਨਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਡੇਨ ਨੰਬਰ 76961-25302 ਉੱਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਫੇਰ ਦਫ਼ਤਰ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਰਾਜਪੁਰਾ ਵਿਖੇ ਕਮਰਾ ਨੰਬਰ 203 ਵਿਖੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਡਾ. ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਡੇਨ ਕਰਕੇ ਕਿਸਾਨ ਪਹਾੜੀ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਆਧੁਨਿਕ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਸਬੰਧੀ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਐੱਸ ਡੀ ਐੱਮ. ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਪਹਾੜੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਸਬੰਧੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵੀ ਕੰਟਰੋਲ ਰੂਮ ਨੰਬਰ 76961-25302 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਬੀ ਕੇ ਯੂ ਖੋਸਾ ਨੇ ਕਿਸਾਨੀ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬੁੱਧੀਪੁਰਾ ਚੌਕ ਕੀਤਾ ਜਾਮ

ਮੰਗਾ (ਅਮਰਜੀਤ ਬੱਬਰੀ)-ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ (ਕੀਰ-ਰਾਜਨੀਤਕ) ਦੇ ਅੱਗੇ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ (ਯੋਸਾ) ਵੱਲੋਂ ਕਿਸਾਨੀ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮੰਗਾ ਦੇ ਬੁੱਧੀਪੁਰਾ ਚੌਕ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾਲ ਧਰਨਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਾੜੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾਉਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਜਬੂਰੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਮਸ਼ੀਨ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਪਹਾੜੀ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਐਨੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਖ੍ਰੀਦ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਲੰਬੀ ਸਕਿਨ ਦੀ ਸਿੱਕੀ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਮੱਥੇ ਪਛਾਏ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਵਾਇਰਸ ਰੋਗ ਨਾਲ ਨੁਕਸਾਨ ਫੋਨੇ ਦੀ ਗਿਰਾਵਟੀ ਕਰਵਾ ਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਬੀ ਥੀ ਐੱਮ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇਣੀਆਂ ਕੱਢ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬੁੱਧਜੀਵਾ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚਿੱਟੀ ਮੱਥੀ ਦੇ ਗੁਲੇ ਨਾਲ ਨਰਮੇ ਦਾ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਜੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮੀਰ ਕਾਰਨ ਫੋਨੇ ਦੀ ਫਸਲ ਭੁੱਖ ਗਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਸੈਂਟ ਮਹਾਂਪ੍ਰਗਿਆ ਸਕੂਲ ਵੱਲੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਟ੍ਰਿਪ

ਜਗਰਾਉ (ਸੰਜੀਵ ਅਰੋੜਾ)-ਸੈਂਟ ਮਹਾਂਪ੍ਰਗਿਆ ਸਕੂਲ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਜੈਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸਕੂਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਵਿੱਦਿਆਰਥੀ ਐਂਡ ਵੈੱਲਫੇਅਰ ਟ੍ਰਿਪ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ 'ਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਤੀਸਰੀ ਤੋਂ ਪੰਜਵੀਂ ਪੱਧਰ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਸਿੱਖਲ ਜੋਗਲ ਕੋਚ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਿਨ ਪੁਕਾਰ ਦੇ ਐਂਡਵੈਚਰ ਰੋਪ ਵਾਲੇ ਗੇਂਗੀਰਾ ਲਿਪ ਲਾਈਨ ਆਦਿ ਦਾ ਖੁਬ ਆਨੰਦ ਉਠਾਇਆ। ਨੇਨੂੰ-ਮੁੱਠੇ ਬੱਚੇ ਪਹਾੜਾਂ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਤੇ ਪਹਾੜੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਕਾਫ਼ੀ ਮੁਹਿੱਤ ਹੋਏ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਫੋਰੀ ਤੋਂ ਅੱਠਵੀਂ ਤੱਕ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਪੁਸ਼ਪਾ ਗੁਜਰਾਲ ਸਾਇੰਸ ਸਿਟੀ ਤੇ ਰੇਗਲਾ ਪੰਜਾਬ ਕ੍ਰਿਕਟਸਟੇਡ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਇੰਸ ਵਿਸ਼ੇ ਸਬੰਧੀ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀਆਂ ਬਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਿਆਂ। ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਦੀਆਂ ਯੂਨਾਂ 'ਤੇ ਨਾਚ ਕੀਤਾ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਪਿਛੇ ਹੋਏ ਚਿਰਕੇ ਦੇਖ ਕੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਜੈਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿੱਦਿਆਰਥੀ ਤੇ ਸਹਾਇਕ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ 'ਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਰੁਚੀ ਜਗਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਵਿਸ਼ਾਲ ਜੈਨ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਤੇ ਟ੍ਰਿਪ ਦਿਵਾਨ ਮੈਨੇਜਰ ਮਨਜੀਤ ਇੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲ ਦੇਖ-ਬੋਧ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੂਬ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ।

ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ 'ਤੇ ਬੇਤਹਾਸ਼ਾ ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਦੇ ਵਿਰੋਧ 'ਚ ਰੋਸ ਮਾਰਚ

ਸੰਜੀਵਾ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਚਿਤਾਵਨੀ ਪੱਤਰ

ਬਰਨਾਲਾ (ਬਲਰਾਮ ਚੌਠਾ)-ਬਰਨਾਲਾ ਸ਼ਹਿਰ ਅੰਦਰ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ 1158 ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ 'ਤੇ ਹੋਏ ਬੇਤਹਾਸ਼ਾ ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਦਰਜਨਾਂ ਕਿਸਾਨ, ਮਜ਼ਦੂਰ, ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ, ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ, ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾਵਾਂ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਬੇਹੱਦ ਹੋਣ ਸੈਂਕੜੇ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਨੇ ਦਾਣਾ ਮੰਗੀ ਬਰਨਾਲਾ ਵਿਖੇ ਰੈਲੀ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਰਨਾਲਾ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਸਹਿਤ ਅਤੇ ਰੋਸ ਮਾਰਚ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਚਿਤਾਵਨੀ ਪੱਤਰ ਸੌਂਪਿਆ। ਸਮੂਹ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਰਨਾਲਾ ਦੀ ਇਨਕਲਾਬੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਤੇ ਹਰ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਬਰਨਾਲਾ ਦੇ ਸੰਜੀਵਾ ਏਕੇ ਨਾਲ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਰੋਸ ਮਾਰਚ 'ਚ ਸਮੂਹ ਲੋਕ ਸਭਾਵਾਂ ਤੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਵਰਗੇ ਨੇ ਵੀ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਖ਼ਤਰੇ ਚੌਕੀ ਤੇ ਜਾਣ ਤੇ ਬਰਨਾਲਾ ਪੁਲਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਆਪਣਾ ਸਮਾਜਿਕ ਰਵੱਈਆ ਠੀਕ ਕਰੇ, ਜੋ ਕਿ ਅੱਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਹੈ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਐਲਾਨ

ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ ਵੱਲੋਂ ਕੇਂਦਰ ਖਿਲਾਫ਼ ਅਰਥੀ ਫੁਕ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਭਲਕੇ

ਜਗਰਾਉ (ਸੰਜੀਵ ਅਰੋੜਾ)-ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਸੱਦੇ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਲਾਹੀਪੁਰ ਖੀਰੀ ਕਿਸਾਨ ਸੈਂਟਰਲ ਅਤੇ ਕਾਲੇ ਦਿਨ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਏਕਤਾ ਡਕੋਵੇ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਭਰ 'ਚ ਮੋਦੀ ਹਕੂਮਤ ਦੀਆਂ ਅਰਥੀਆਂ ਡਕੋਵੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾਵਾਲਾ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਕੱਤਰ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਮੋਰਚੇ ਦੀਆਂ ਹੋਰਨਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨਾਲ ਕਰ ਕੇ 3 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਜਗਰਾਉ, ਰਾਏਕੋਟ, ਪਾਇਲ ਤੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਰੋਸ ਮੁਹਰਸ਼ ਕਰੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਗਰਾਉ ਵਿੱਚ ਜਗਤਰਾ ਸਿੰਘ ਦੇਹਗੜ੍ਹ ਤੇ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜਨਤਪੁਰਾ ਬਲਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਜਗਰਾਉ ਤੇ ਸਿੱਧਵਾਂ ਬੇਟ, ਰਾਏਕੋਟ ਵਿਖੇ ਰਾਏਕੋਟ, ਸੁਪਾਰ, ਪੰਛਵਾਲ ਬਲਕ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਕਮਲਪ੍ਰੀਤ ਹੋਪੀ, ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧੀਰਾ ਬਲਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਦੋਹਰਾ ਤੇ ਪਾਇਲ ਬਲਕ ਐੱਸ. ਡੀ. ਐੱਮ. ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਅੱਗੇ ਤਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੋਕੀਲੀ ਤੇ ਚੌਠਾਂ ਅਤੇ ਮੁੱਲਾਪੁਰ ਬਲਕ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੌਠਾਂ ਤੇ ਜਗਰਾ ਸਿੰਘ ਚਨਗੁਰ ਬਲਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਡੀ. ਸੀ. ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਰੋਸ ਮੁਹਰ ਕਰਨਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ ਵੱਲੋਂ ਨਵੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕਿਸਾਨ ਮੰਗਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਚੰਗੀ ਯੋਜਨਾ ਘੜੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸੀ ਪੀ ਐੱਫ਼ ਕਰਮਚਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨ ਹਿਮਾਚਲ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਬੁਨੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਦੀ ਪੱਖ ਖੋਲ੍ਹੇਗੀ : ਹਰਿਵਾਲਾ

ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ ਵੱਲੋਂ ਕੇਂਦਰ ਖਿਲਾਫ਼ ਅਰਥੀ ਫੁਕ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਭਲਕੇ

ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਸੱਦੇ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਲਾਹੀਪੁਰ ਖੀਰੀ ਕਿਸਾਨ ਸੈਂਟਰਲ ਅਤੇ ਕਾਲੇ ਦਿਨ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਏਕਤਾ ਡਕੋਵੇ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਭਰ 'ਚ ਮੋਦੀ ਹਕੂਮਤ ਦੀਆਂ ਅਰਥੀਆਂ ਡਕੋਵੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾਵਾਲਾ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਕੱਤਰ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਮੋਰਚੇ ਦੀਆਂ ਹੋਰਨਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨਾਲ ਕਰ ਕੇ 3 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਜਗਰਾਉ, ਰਾਏਕੋਟ, ਪਾਇਲ ਤੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਰੋਸ ਮੁਹਰਸ਼ ਕਰੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਗਰਾਉ ਵਿੱਚ ਜਗਤਰਾ ਸਿੰਘ ਦੇਹਗੜ੍ਹ ਤੇ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜਨਤਪੁਰਾ ਬਲਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਜਗਰਾਉ ਤੇ ਸਿੱਧਵਾਂ ਬੇਟ, ਰਾਏਕੋਟ ਵਿਖੇ ਰਾਏਕੋਟ, ਸੁਪਾਰ, ਪੰਛਵਾਲ ਬਲਕ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਕਮਲਪ੍ਰੀਤ ਹੋਪੀ, ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧੀਰਾ ਬਲਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਦੋਹਰਾ ਤੇ ਪਾਇਲ ਬਲਕ ਐੱਸ. ਡੀ. ਐੱਮ. ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਅੱਗੇ ਤਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੋਕੀਲੀ ਤੇ ਚੌਠਾਂ ਅਤੇ ਮੁੱਲਾਪੁਰ ਬਲਕ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੌਠਾਂ ਤੇ ਜਗਰਾ ਸਿੰਘ ਚਨਗੁਰ ਬਲਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਡੀ. ਸੀ. ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਰੋਸ ਮੁਹਰ ਕਰਨਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ ਵੱਲੋਂ ਨਵੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕਿਸਾਨ ਮੰਗਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਚੰਗੀ ਯੋਜਨਾ ਘੜੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸੀ ਪੀ ਐੱਫ਼ ਕਰਮਚਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨ ਹਿਮਾਚਲ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਬੁਨੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਦੀ ਪੱਖ ਖੋਲ੍ਹੇਗੀ : ਹਰਿਵਾਲਾ

ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ ਵੱਲੋਂ ਕੇਂਦਰ ਖਿਲਾਫ਼ ਅਰਥੀ ਫੁਕ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਭਲਕੇ

ਸੀ ਪੀ ਐੱਫ਼. ਕਰਮਚਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨ ਮਾਨਸਾ ਦੀ ਅਹਿਮ ਮੀਟਿੰਗ ਬਾਲ ਭਵਨ ਮਾਨਸਾ ਵਿਖੇ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ 'ਚ ਸੁੱਚੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰ. ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰਿਵਾਲਾ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ੱਪੇਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੋਸਟ ਬਲਕ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ ਚੋਣ ਵਾਅਦੇ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਤਾਂ ਨੀਤੀਵਿਗਨ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਸਾਰੀ ਕਰੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਰਾਹ ਝੜਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਦੀਪਕ ਕੁਮਾਰ ਸੂਬਾ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਆਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਜਾਵੇਰ ਸਿੰਘ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਤੌਰੜ, ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਨਾਜਰਨ ਬਹੁ, ਵਿੱਕੀ ਸਿੰਘ, ਗੁਲਾਲ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਵੀਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਆਖਰ ਪੜਤਾਲ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਬੁਲਾ ਹੀ ਲਿਆ : ਢੋਸੀਵਾਲ

ਵੀ ਸੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ

ਢੋਸੀਵਾਲ (ਮੇਲਿਗਜੋੜ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ)-ਕਰੀਬ ਦੋ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਥਾਨਕ ਯੂਕੋਨ (ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ) ਕਾਲਜ ਆਰ ਨਰਸਿੰਗ ਵਿੱਚ ਫੰਡ ਗਠਨ ਤੇ ਬੇਨਾਮੀਆਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਐੱਸ.ਸੀ./ਬੀ.ਸੀ./ਐੱਸ.ਟੀ. ਏਕਤਾ ਭਲਾਈ ਮੰਚ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਲਿਤ ਡੇਵ ਨਜ਼ਾਰੀਏ ਰਾਏ ਢੋਸੀਵਾਲ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਐੱਸ.ਸੀ./ਬੀ.ਸੀ./ਐੱਸ.ਟੀ. ਸਿਕਾਇਤ ਪੱਤਰ ਅਨੁਸਾਰ ਅਣ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਪ੍ਰ. ਭੂਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਐੱਸ.ਐੱਨ.ਏ. ਫੰਡ ਦਾ ਬੈਂਕ ਖਾਤਾ ਬੰਦ ਕਰਵਾਉਣ, ਕਵਾਈ ਗਈ ਰਾਸ਼ੀ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐੱਸ.ਸੀ. ਓ. ਰਾਵਤ ਨੂੰ ਦੇਣ ਤੇ ਫੰਡ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਸਹੀ ਸੰਭਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਉਠਾਇਆ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵੱਲੋਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਡਾ. ਰੂਹੀ

ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ ਵੱਲੋਂ ਕੇਂਦਰ ਖਿਲਾਫ਼ ਅਰਥੀ ਫੁਕ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਭਲਕੇ

ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ ਵੱਲੋਂ ਕੇਂਦਰ ਖਿਲਾਫ਼ ਅਰਥੀ ਫੁਕ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਭਲਕੇ

ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਸੱਦੇ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਲਾਹੀਪੁਰ ਖੀਰੀ ਕਿਸਾਨ ਸੈਂਟਰਲ ਅਤੇ ਕਾਲੇ ਦਿਨ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਏਕਤਾ ਡਕੋਵੇ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਭਰ 'ਚ ਮੋਦੀ ਹਕੂਮਤ ਦੀਆਂ ਅਰਥੀਆਂ ਡਕੋਵੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾਵਾਲਾ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਕੱਤਰ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਦੱਸ

ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਦੰਦਾਂ ਦਾ ਮੁਫਤ ਚੈਕਅੱਪ ਕੈਂਪ

ਰਾਜਪੁਰਾ (ਰੋਸ ਕਰੀਆ)- ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸੁੱਚਾ ਸਿੱਖ ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਸਕੂਲ ਨੇੜੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕਲੋਨੀ ਵਿਖੇ ਡਾ. ਰੋਹਨ ਕਾਲਜ਼ਾ ਦੀ ਟੀਮ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਹੇਠ ਦੰਦਾਂ ਦਾ ਮੁਫਤ ਚੈਕਅੱਪ ਕੈਂਪ ਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ 105 ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਚੈਕਅੱਪ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਰਸ਼ ਤੇ ਟੂਥਪੇਸਟ ਫਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਜਗਦੀਪ ਹਿੱਤੋਲੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੰਸਥਾ ਪਿਛਲੇ 29 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਟੀ ਐੱਲ ਜੋਰੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸਕਾਲਰ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਸਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਿਮਾਨ ਸੰਜੀਵ ਮਿੱਤਲ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਂਬਰ ਡਾ. ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਐੱਮ ਪੀ ਲਖੋਟੀਆ, ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਭਾਟੀਆ, ਕਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ, ਰਾਕੇਸ਼ ਲਵਲੀ, ਵਿਨੋਦ ਕੁਮਾਰ, ਆਰ ਕੇ ਬੇਟੀ, ਲਲਿਤ ਕੁਮਾਰ (ਵਾਈਨ) ਤੇ ਇਲਾਵਾ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਕਈ ਮੈਂਬਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਟ੍ਰੈਕਿੰਗ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਸੰਬੰਧੀ ਸੈਮੀਨਾਰ

ਫਰੀਦਕੋਟ (ਐੱਲ ਗਜ਼ੈਟ 'ਫਰੀਡਿਸ਼ੁਜਾ')-ਸਥਾਨਕ ਹੋਟਲ ਸਾਹਿਬ ਗਵੇਲੀ ਵਿਖੇ ਟ੍ਰੈਕਿੰਗ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਸੰਬੰਧੀ ਸੈਮੀਨਾਰ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਸੈਮੀਨਾਰ ਐੱਸ.ਐੱਸ.ਪੀ. ਰਾਜਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਤਹਿਤ ਪੁਲਸ ਟੀਮ, ਜੀ ਐੱਮ ਪੀ ਆਰ ਟੀ ਸੀ, ਤੇ ਹੋਟਰੀ ਕਲੱਬ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਇੱਕ ਹਫਤਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਟ੍ਰੈਕਿੰਗ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਟ੍ਰੈਕਿੰਗ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਸੰਗਠਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੈਮੀਨਾਰ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੁਲਸ ਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਦੇਣ ਦਾ ਫੋਕਸ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਟ੍ਰੈਕਿੰਗ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਐੱਸ.ਐੱਸ.ਪੀ. ਕੋਲੋਂ ਦੰਦਾਂ ਦਾ ਵੀ ਸਹਿਯੋਗ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਐੱਮ ਪੀ ਆਰ ਟੀ ਸੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਤੇ ਚਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਦੇ ਟ੍ਰੈਕਿੰਗ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡੀ ਐੱਸ ਪੀ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਜੀ ਐੱਮ ਡਾ. ਮਨਜੋਤ ਟ੍ਰੈਕਿੰਗ ਇੰਚਾਰਜ ਫਰੀਦਕੋਟ, ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਏ.ਐੱਸ.ਆਈ., ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਏ.ਐੱਸ.ਆਈ., ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਹੋਟਰੀ ਮੈਂਬਰ ਅਰਜ ਸੱਚਰ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਰਵਿੰਦ ਛਾਬੜਾ, ਪਵਨ ਵਰਮਾ, ਦਵਿੰਦਰ ਪੰਜਾਬ ਮੋਟਰਜ਼, ਪਰਵਿੰਦਰ ਕੰਧਾਰੀ, ਹਰਾਲ, ਕੁਨਾਲ ਅਸੀਜਾ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਬੀਮਾ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਵਾਪਸ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਬੈਂਕ ਅੰਗੇ ਪਠਾਨਾ

ਬੰਦੋਟਾ (ਗੋਤਵਾਲ)-ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨ ਵੱਲੋਂ 5 ਲੱਖ ਦੀ ਬੀਮਾ ਪਾਲਸੀ ਦੇ ਦੇਵਜ ਵਜੋਂ ਭਰਿਆ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਇਆ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬੈਂਕ ਦੇ ਬਾਹਰ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਹੇਠਲਾ ਉਗਰਾਹ ਵੱਲੋਂ ਪਠਾਨਾ ਦੇ ਕੇ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਠਾਨੇ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਬਲਕਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਿਆਲਪੁਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗੋਰਖਨਾਥ ਨੇ 2014 ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਅੰਦਰ 5 ਲੱਖ ਦੀ ਬੀਮਾ ਪਾਲਸੀ ਕਰਵਾਈ ਸੀ, 2 ਕ੍ਰਿਕਟਾਂ ਵਿੱਚ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਇਆ ਭਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਬੈਂਕ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਮਜਬੂਰ ਐੱਸ ਜਥੇਬੰਦੀ ਵੱਲੋਂ ਬੈਂਕ ਦੇ ਘਿਰਾਓ ਕਰਵਾਏ 2 ਘੰਟੇ ਪਠਾਨਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬੈਂਕ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਜਲਦ ਹੀ ਹੱਲ ਕਰ ਦੇਣਗੇ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਪਠਾਨਾ ਸਮਾਪਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਲੋੜਵੰਦ ਵਿਧਵਾ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇ ਚੈੱਕ ਵੰਡੇ

ਬੰਦੋਟਾ (ਗੋਤਵਾਲ)-ਸਬਤ ਦਾ ਭਲਾ ਟਰੱਸਟ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਡਾ. ਐੱਸ. ਪੀ. ਸਿੰਘ ਓਰਥੋਪੈਡੀ ਤੇ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਰਹਿਨਾਮਾ ਹੇਠ ਮਾਨਸਾ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਟੀਮ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਮਦਨ ਲਾਲ ਖੁਸ਼ਲਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਬੰਦੋਟਾ ਦੀਆਂ ਲੋੜਵੰਦ ਵਿਧਵਾ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਚੈੱਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤੇ ਬਿੰਗ ਹੋਪ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਨਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋੜਵੰਦ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਟਰੱਸਟ ਵੱਲੋਂ 500-500 ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਟਰੱਸਟ ਵੱਲੋਂ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਲੋੜਵੰਦ ਵਿਧਵਾ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਦੇ ਉਪਲਾਵ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁੱਜੇ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਐੱਸ ਡੀ ਓ ਜਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਕਲਾਪਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਟਰੱਸਟ ਸਿੰਘ, ਗੋਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ, ਗੁਰਦਿਆਨ ਸਿੰਘ, ਨਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਨਿਊ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਜਿੱਤੇ ਇਨਾਮ

ਜਗਰਾਓ (ਅਮਿਤ ਖੰਨਾ)-ਜਗਰਾਓ ਦੇ ਨਿਊ ਪੰਜਾਬ ਪਬਲਿਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਿਆਂ ਇਨਾਮ ਜਿੱਤੇ ਤੇ ਸਟੇਟ ਪੱਧਰੀ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਖੇਡਾਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ। ਸਕੂਲ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨਰਿੰਦਰਪਾਲ ਕੌਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀਆਂ ਪੁਰਸਕਾਰ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਗਰਾਓ ਸਿੰਘ ਨੇ ਡਿਸਕਸ ਥ੍ਰੋ ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਸਟੇਟ ਪੱਧਰੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਕੂਲ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਰਿਲੇਅ 'ਚ ਸੈਕਿੰਡ ਪੁਰਸਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਨਮੋਲਦੀਪ ਕੌਰ ਹਾਈ ਜੰਪ 'ਚ ਡਾਟ ਪੁਰਸਕਾਰ ਹਾਸਲ ਕਰਦਿਆਂ ਸਟੇਟ ਪੱਧਰੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਲਈ ਚੁਣੀ ਗਈ।

ਆਈ ਟੀ ਆਈ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਵੱਲੋਂ ਬਿਜਲੀ ਵੰਡ ਸਿਸਟਮ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧ

ਪੂਰੀ (ਸੁਖਦੇਵ ਪੂਰੀ)-ਪੀ ਐੱਸ ਪੀ ਸੀ ਐੱਲ ਡਵੀਜ਼ਨ ਪੂਰੀ ਵਿੱਚ ਆਈ ਟੀ ਆਈ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਵੱਲੋਂ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਮੋਟੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੁੱਚੇ ਬਿਜਲੀ ਵੰਡ ਸਿਸਟਮ ਦਾ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਤੇ ਪੁਰਾਣੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਮੀਟਿੰਗ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਮਨਜੋਤ ਸਿੰਘ ਲੌਂਡਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡਵੀਜ਼ਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਦਿਆਨ ਕੌਰ ਨੇ ਡਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਵੰਡ ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਨਾਲ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਤੇ ਉਜ਼ਦਗ ਦੀ ਲੋਟ ਵਧੇਗੀ, ਵੱਡੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਨਾਫਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਖੁਸ਼ਗਰ ਖਤਮ ਹੋਵੇਗਾ, ਸਾਰੀਆਂ ਹੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣ ਨਾਲ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡੇ ਘਰਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਨਾਫਾ ਦਾ ਪੈਸਾ ਲੁਟਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐੱਸ ਪੀ ਐੱਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੰਦਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇ ਕੱਚਾ ਮਜ਼ਾਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਐੱਸ ਮੌਜੂਦ ਸਾਬੀ ਦਵਿੰਦਰ ਪੁੰਨਾਵਾਲ, ਹਰਦੀਪ ਬਾਬਾਗੁਰੂ, ਸੰਦੀਪ ਦੀਦਾਰਗੜ੍ਹ, ਕੰਮਰ ਟਕੌਰ, ਹਰਦਿੰਦਰ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪੂਰਾ, ਜਸਵੀਰ ਪੂਰੀ, ਸੁਖਵੀਰ ਕੌਰਕੜਵਾਲ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸਟੀਜ਼ਨ ਦਿਹਾੜੇ ਮੌਕੇ ਸਮਾਗਮ

ਪੂਰੀ (ਸੁਖਦੇਵ ਪੂਰੀ)-ਸਥਾਨਕ ਬਾਹੁਮੱਲ ਦੀ ਪਰਮਸ਼ਾਲਾ ਵਿਖੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸਟੀਜ਼ਨ ਦਿਹਾੜਾ ਸੀਨੀਅਰ ਸਟੀਜ਼ਨ ਵੈਲਫੇਅਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਪੂਰੀ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਗਦੀਪ ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਰਾਇਲੋਲਾ ਫੁਡਜ਼ ਦੇ ਸੀ ਐੱਮ ਡੀ. ਡਾ. ਏ. ਆਰ. ਸ਼ਰਮਾ ਸਨ ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਅੰਬਕ ਕੁਮਾਰ ਲੱਖਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਪੰਜਾਬ ਗੁੱਟ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਪੰਚਾਂ, ਸਰਪੰਚਾਂ ਤੇ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਮਾਜਿਕ, ਧਾਰਮਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂ, ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਸਬੋਬੋਦੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਬੁਲਾਰਿਆਂ, ਮਨਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬਾਬੀ ਸਾਬਕਾ ਡੀਪੀਓਓ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ ਨਾਗਰਾ, ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਲ, ਜਗਦੇਵ ਸ਼ਰਮਾ ਬੁਗਰਾ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੌਠਾਲਾ ਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬੁਗਰਾ ਦੀ ਦੇਖ ਰੇਖ, ਸੰਭਾਲ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਬਣਾਏ ਐਕਟ 2007 ਤੇ 2012 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸਕੂਲਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਤੇ ਬੈਂਕਾਂ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸਟੀਜ਼ਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮਾਣ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਅੰਗੂਰ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ 80 ਸਾਲ ਪਾਰ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਦਰਜਨ ਦੇ ਲਗਪਗ ਬੁਗਰਾ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਰਮਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਰਜੀਤ ਰਾਮ ਸ਼ਰਮਾ, ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ, ਪ੍ਰ. ਮਦਨ ਲਾਲ, ਜੇ ਦੇਵ ਸ਼ਰਮਾ, ਮੁਜਾਰੀ ਲਾਲ, ਰਾਮ ਗੋਪਾਲ ਸ਼ਰਮਾ, ਤਰਸੇਮ ਮਿੱਤਲ, ਗੋਪਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ, ਰਤਨ ਡੇਰਾਰੀ, ਜਸਪਾਲ ਡੇਰੀ, ਜਸਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਇੰਦਰਜੀਤ ਸ਼ਰਮਾ, ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੁਮਾਰ, ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਸਟੇਜ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਾਧੁੱਚੀ ਨਿਭਾਈ।

ਝੋਨੇ ਖਰੀਦ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਖਾਲੀ ਰਹੀ ਮਾਲਵੇ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਦਾਣਾ ਮੰਡੀ ਮਲੋਟ

ਜੀ.ਓ.ਜੀ ਸਕੀਮ ਖਤਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਉਪਰੰਤ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਖਰੀਦ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਤਿਆਰੀ: ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਮਲੋਟ ਵਿਖੇ ਝੋਨੇ ਦੀ ਖਰੀਦ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਸੁੱਨੀ ਪਈ ਦਾਣਾ ਮੰਡੀ ਤੇ ਪਿੱਛ ਵਿਚਕਾਰ ਪਈ ਗੰਦਗੀ।

ਮਲੋਟ (ਗੁਰਮੀਤ ਮੱਕੜ) ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 1 ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਝੋਨੇ ਦੀ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮੀ ਐਲਾਨ ਉਪਰੰਤ ਐੱਸ ਮਾਲਵੇ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਦਾਣਾ ਮੰਡੀ ਮਲੋਟ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁੱਨੀ ਪਈ ਰਹੀ। 30 ਵੀਂ ਮਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬੇਸਮੀ ਝੋਨਾ ਵਰਗੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਫਸਲ ਬਹੁਤੀ ਮਾਰ ਹੋਣ ਆ ਗਈ ਤੇ ਜੋ ਬਚੀ ਹੈ ਉਹ ਹਾਲ ਪੱਕੀ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਸੁਲਾਹੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਫਸਲ ਕੱਟੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਉਪਰ ਮੰਡੀਆਂ ਵੀ ਸਿਰਫ ਫਸਲ ਖਰੀਦ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਸ਼ਹਿਰੀ ਮੰਡੀਆਂ ਸਮੇਤ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਖਰੀਦ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਈ ਤਿਆਰੀ ਨਹੀਂ ਵਿੱਢੀ ਗਈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਸ਼ਾਓਚ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਬਕਾ ਵਰੰਟ ਅਫਸਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜੀ.ਓ.ਜੀ ਸਕੀਮ ਬੰਦ ਕਰਨ ਵੱਲੋਂ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 2017 ਵਿੱਚ ਜੀ.ਓ.ਜੀ. ਸਕੀਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਲਗਾਤਾਰ ਗੜ੍ਹੀ ਤੇ ਸਾਉਣੀ ਦੀ ਫਸਲ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੀ.ਓ.ਜੀ. ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਜੀ.ਓ.ਜੀ. ਦੀ ਇਕੱਲੀ ਇਕੱਲੀ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਮਾਰ ਕੇ ਉੱਚੇ ਦੀ ਸਾਫ ਸਵਾਦੀ, ਲਾਈਟ, ਪਖਾਨ, ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਬੈਠਣ ਲਈ ਪੁਖਤਾ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਜਿੱਥੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੰਦੇ ਸਨ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਸਥਾਨਕ ਪੱਧਰ ਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕੇ ਇਹ ਪ੍ਰਬੰਧ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਫਸਲ ਵੇਚਣ ਆਏ ਐਨਦਾੜਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਦਿੱਕਤ ਪੈਣ ਨਾ ਆਏ। ਫਸਲ ਆਉਣ ਉਪਰੰਤ ਵੀ ਇਹ ਜੀ.ਓ.ਜੀ. ਫਾਰ, ਤੁਲਾਈ, ਬਾਰਦਾਨਾ ਅਤੇ ਚੁਕਾਈ ਤੇ ਪੂਰੀ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੰਡੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪਿੱਛੇ ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ ਲਾਈਟ ਪੱਥਰ ਦੇ ਬੋਲੇ ਲੱਗੇ ਗੰਦਗੀ ਦੇ ਚੱਦਰ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋ ਵੀ ਦਿਖਾਈਆਂ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸੱਚ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਢੇਰੀ ਆਈ ਨਾ ਦੇਖ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਡੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਢੇਰੀ ਆਈ ਨਾ ਦੇਖ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਡੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਢੇਰੀ ਆਈ ਨਾ ਦੇਖ ਸਨ।

ਕਰਕੇ ਵੱਡੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 2017 ਵਿੱਚ ਜੀ.ਓ.ਜੀ. ਸਕੀਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਲਗਾਤਾਰ ਗੜ੍ਹੀ ਤੇ ਸਾਉਣੀ ਦੀ ਫਸਲ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੀ.ਓ.ਜੀ. ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਜੀ.ਓ.ਜੀ. ਦੀ ਇਕੱਲੀ ਇਕੱਲੀ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਮਾਰ ਕੇ ਉੱਚੇ ਦੀ ਸਾਫ ਸਵਾਦੀ, ਲਾਈਟ, ਪਖਾਨ, ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਬੈਠਣ ਲਈ ਪੁਖਤਾ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਜਿੱਥੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੰਦੇ ਸਨ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਸਥਾਨਕ ਪੱਧਰ ਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕੇ ਇਹ ਪ੍ਰਬੰਧ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਫਸਲ ਵੇਚਣ ਆਏ ਐਨਦਾੜਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਦਿੱਕਤ ਪੈਣ ਨਾ ਆਏ। ਫਸਲ ਆਉਣ ਉਪਰੰਤ ਵੀ ਇਹ ਜੀ.ਓ.ਜੀ. ਫਾਰ, ਤੁਲਾਈ, ਬਾਰਦਾਨਾ ਅਤੇ ਚੁਕਾਈ ਤੇ ਪੂਰੀ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੰਡੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪਿੱਛੇ ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ ਲਾਈਟ ਪੱਥਰ ਦੇ ਬੋਲੇ ਲੱਗੇ ਗੰਦਗੀ ਦੇ ਚੱਦਰ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋ ਵੀ ਦਿਖਾਈਆਂ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸੱਚ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਢੇਰੀ ਆਈ ਨਾ ਦੇਖ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਡੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਢੇਰੀ ਆਈ ਨਾ ਦੇਖ ਸਨ।

ਐੱਸ ਡੀ ਐੱਮ ਨੇ ਮੰਡੀ 'ਚ ਝੋਨੇ ਦੀ ਢੇਰੀ ਦੀ ਬੋਲੀ ਲਾ ਕੇ ਖਰੀਦ ਦੀ ਕੀਤੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ

ਮੁਕ (ਰਾਜਪਾਲ ਸਿੰਗਲਾ)-ਝੋਨੇ ਦੇ ਸੀਜ਼ਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਸਥਾਨਕ ਅਨਾਜ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਹਲਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਬਰਿੰਦਰ ਗੋਇਲ ਤੇ ਐੱਸ ਡੀ ਐੱਮ ਸੂਬਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਨਾਜ ਮੰਡੀ ਦਾ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁੱਝ ਨਾਲ ਵੇਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਆਡੂੜੀ ਦੀ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਪਏ ਝੋਨੇ ਦੀ ਢੇਰੀ ਦੀ ਬੋਲੀ ਲਾ ਕੇ ਇਸ ਸੀਜ਼ਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਲਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਬਰਿੰਦਰ ਗੋਇਲ ਨੇ ਸੰਬੰਧ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਸੈਲਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਆਡੂੜੀਆਂ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਝੋਨੇ ਦੇ ਸੀਜ਼ਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਝੋਨੇ ਦੀ ਖਰੀਦ ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮੰਡੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣਾ ਸੁੱਕਾ ਝੋਨਾ ਹੀ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ ਤਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹਰਾਸਮੈਂਟ ਨਾ ਹੋਣਾ ਪਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 17% ਨੀਮ ਵਾਲਾ ਝੋਨਾ ਪਹਿਲੇ ਏਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਫਿਰ ਵੀ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਐੱਸ ਡੀ ਐੱਮ ਸੂਬਾ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਤੁਰੰਤ ਹੱਲ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਲ ਸੱਦੀ ਨੇ 82ਵਾਂ ਜਨਮ ਦਿਨ ਮਨਾਇਆ

ਸਮਾਰਲਾ (ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ)-ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਸਮਾਰਲਾ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਲ ਸੱਦੀ ਦਾ 82ਵਾਂ ਜਨਮ ਦਿਨ ਸ਼ਾਬ ਦੇ ਅਰੁਣਦੇਵਾਂ ਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਲ ਸੱਦੀ ਦੀ ਲੰਬੀ ਉਮਰ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਕੀਤੀ। ਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਜਦੋਂ ਚਲਾਕ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅੱਧੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਆਇਆ ਤੇ ਸੰਬੰਧ ਪਾ ਸੀ ਸੱਦੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਕਾਰਜਾਂ 'ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ। ਪੰਜ ਸਾਗਰ ਸ਼ਰਮਾ ਕਨਵੀਨਰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਜੁਆਇੰਟ ਫੰਡ, ਸੁਰਜੀਤ ਵਿਸ਼ਵ ਸੰਦੀਪ ਸਮਾਰਲਾ, ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਸ਼ਲ, ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੰਗ (ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ), ਪੰਜਾਬ ਆਰਥਿਕ ਚੇਤਨਾ ਮੰਚ, ਚੰਡਮਾਸਟਰ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸੰਜੀਵ ਸੱਦੀ, ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਅਖੀਰ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਲ ਸੱਦੀ ਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਤੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਚੌਥੇ ਮਿੱਠੇ ਤਜਰਬੇ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਸੁਣਾ ਕੇ ਮਹੱਲ ਸੀਨੀਅਰੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਅਖੀਰ ਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਜਦੋਂ ਨਾ ਆਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਾਲਜ 'ਚ 'ਐੱਨ ਆਰ ਆਈ ਵਿਆਰ' ਤੇ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਸਮਾਗਮ

ਵਿਰੋਜਪੁਰ (ਅੰਬਕ ਸ਼ਰਮਾ)-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹਿਲਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ 'ਐੱਨ ਆਰ ਆਈ ਵਿਆਰ' ਕੀ ਅਰੀਏ ਕੀ ਨਾ ਕਰੀਏ ਅਗਲਾ ਰਾਹ' ਉੱਪਰ ਇੱਕ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਸਮਾਗਮ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਾਲਜ ਵਿਰੋਜਪੁਰ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰੂਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਪੰਚਾਇਤਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਸ ਤੇ ਐੱਨ.ਜੀ.ਓ. ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਨੌਡਲ ਅਫਸਰ ਪ੍ਰ. ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) ਮੁਖੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਪ੍ਰ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੌਮਾਡੀਨੋਟਰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਾਲਜ ਵਿਰੋਜਪੁਰ ਕੈਂਟ, ਪ੍ਰ. ਸਤੀਜ ਗੁਪਤਾ (ਫਾਇਰਕੈਂਟ), ਐਸੋਸੀਏਟ ਪ੍ਰ. ਮੀਨੂੰ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਐਸੋਸੀਏਟ ਪ੍ਰ. ਇੰਦੂ ਗੁਪਤਾ, ਪ੍ਰ. ਡਾ. ਕੁਲਬੀਰ ਮਲਿਕ (ਐਸਿਸਟੈਂਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ) ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰ. ਚਾਰਤ ਮੌਰਾ, ਸਮੂਹ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਹਿਯੋਗ, ਸੀ. ਵਿਕਰਮਪਾਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਮੂਹ ਨਾਨ-ਟੀਚਿੰਗ ਸਟਾਫ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਮਾਗਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਂ ਤਲਵਾਰ (ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਲੀਗਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਅਥਾਰਟੀ), ਬਾਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐੱਸ ਐੱਚ ਐੱਸ (ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਸ), ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਮਪਾਲ, ਡਾ. ਕੁਲਬੀਰ ਮਲਿਕ (ਐਸਿਸਟੈਂਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ) ਪ੍ਰ. ਪਰਮਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ (ਐਸਿਸਟੈਂਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ) ਆਦਿ ਨੇ ਸੰਬੰਧ ਕੀਤੇ। ਪ੍ਰ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਆਗਾਭ ਕਰਦਿਆਂ ਸਮੁੱਚੇ

ਐੱਸ ਡੀ ਐੱਮ ਵੱਲੋਂ ਪੀ ਐੱਚ ਐੱਚ ਨੰਦਪੁਰ ਕਲੋਜ਼ ਦਾ ਦੌਰਾ

ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ (ਪ੍ਰਸੰਦ ਭਾਰਵਾਜ)-ਉੱਚ ਮੰਡਲ ਮੈਨਿਸਟ੍ਰੇਟ ਬੋਸੀ ਪਠਾਣਾ ਅੰਬਕ ਕੁਮਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੀ ਐੱਚ ਐੱਚ ਨੰਦਪੁਰ ਕਲੋਜ਼ ਵਿਖੇ ਦੁਪਹਿਰ 1.45 ਵਜੇ ਅਚਨਚੇਤ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ ਹਾਜ਼ਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਐੱਸ ਡੀ ਐੱਮ ਅੰਬਕ ਕੁਮਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਂਟਰਿਕਲ ਅਫਸਰ ਤੇ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ/ਕਾਰਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਚਲਾਈ ਗਈ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਸਟਾਕ ਮੁਕੰਮਲ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਖਰਚੇ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਵੇਰਵੇ ਤੋਂ ਡੇਰੀ, ਮਲੇਰੀਆ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ 'ਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਉਣੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਮਾਂ ਤੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਾਣਿਆ ਗਿਆ।

ਪੰਜੀਵਾਲ ਵਿਖੇ ਦਿਨ ਦਿਹਾੜੇ ਮੱਝਾਂ ਖੋਲ੍ਹਦੇ ਤਿੰਨ ਚੋਰ ਕੀਤੇ ਕਾਬੂ

ਭਲਾਣ (ਹਰਬੰਸ ਵਿੱਲੋਂ) ਪੰਜੀਵਾਲ ਵਿਖੇ ਦੁਪਹਿਰ ਮੌਕੇ ਚਾਰ ਚੋਰਾਂ ਨੇ ਮੱਝ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤਿੰਨ ਚੋਰਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ ਅਤੇ ਚੋਰਾਂ ਚੋਰ ਭੱਜਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਿੰਡ ਪੰਜੀਵਾਲ ਵਿਖੇ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ 30 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਚਰਲੋਡ ਭਰਿਆ ਮੱਝਾਂ ਦਾ ਟਰੱਕ ਜੱਫ ਮੱਝ 'ਤੇ ਪਲਟ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕੇ ਯੂ ਪੀ ਸਹਾਰਨਪੁਰ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਖ਼ੁਸ਼ ਮਰ ਗਏ ਸਨ। ਕੁਝ ਬਚੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮੱਝਾਂ ਲੋਕ ਲੈ ਗਏ ਸਨ ਤਾਂ ਕਿ ਫਲਾਂ ਦਾ ਉਜਾੜਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮੱਝਾਂ ਮੰਗੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਪਰ ਹੁਣ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਯੂ ਪੀ ਨੰਬਰ ਆਈ ਟਵੰਟੀ ਕਾਰ ਯੂ ਪੀ 11ਬੀ ਜੇ 0634 ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਸਵਾਰ ਬੰਦੇ ਆਏ, ਜੋ ਪੰਜੀਵਾਲ ਦੇ ਗੋਪੀ ਦੇ ਪਛੂਆਂ ਦੇ ਵਾਜ਼ੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਗਏ। ਇਸ ਸਭ ਝੁਝ ਨੂੰ ਗੋਪੀ ਆਪਣੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਵਾਲੇ ਮਕਾਨ ਵਿੱਚ ਸੀਸੀ ਟੀਵੀ ਕੈਮਰੇ ਰਾਹੀਂ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਚੋਰਾਂ ਨੇ ਮੱਝ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਗੋਪੀ ਨੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਤੇ ਰਾਹਗੋਪੀ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾਲ ਤਿੰਨ ਚੋਰਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ ਜਦ ਕਿ ਚੋਰਾਂ ਚੱਲਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਲੋਹੇ ਦੇ ਦਾੜਕ ਵੀ ਰੱਖੇ ਹੋਏ

ਲੋਗੋਵਾਲ (ਪ੍ਰਦੀਪ ਸੋੱਲ/ਕੁਲਦੀਪ ਅੰਤੌਰੀ) ਆਈ.ਸੀ.ਐੱਸ.ਈ. ਬੋਰਡ ਤੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਦਾ ਆਕਸ਼ਰਫਰ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ

ਚੀਮਾ ਵਿਖੇ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦੀ 153ਵੀਂ ਜਨਮ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਮਨਾਈ ਗਈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਤੋਂ ਨੌਵੀਂ ਤੱਕ ਜਮਾਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਏਜ਼ ਡਗਤੀ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾ ਕੇ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਨੂੰ ਯਾਦਗਾਰ ਬਣਾਇਆ। ਕਿੱਛਰਗਾਹਵਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਾਕ ਪਹਿਨ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਦਗੀ ਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਭਰਿਆ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਗੰਗਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮਨਿੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ ਧਾਲੀਵਾਲ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ

ਤਿੰਨਾਂ ਚੋਰਾਂ ਨੂੰ ਰੱਸੇ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆਂ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਅਤੇ ਪਿੱਛੇ ਖੜ੍ਹੇ ਲੋਕ।

ਸੰਘਰਸ਼ੀ ਕਿਸਾਨ ਭਲਕੇ ਕਰਨਗੇ ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਰੇਲਾਂ ਦਾ ਚੌਕਾ ਜਾਮ

ਤਰਨ ਤਾਰਨ (ਪ੍ਰਿਠਾਮਲ ਸਿੰਘ)-ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜ਼ੋਨ ਬਾਬਾ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੋ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੌਲਹਵਾਲਾ ਤੇ ਜੀ. ਸਕੱਤਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਰ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਪੱਤਰ ਵਿਖਾਨੇ ਰਾਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜ਼ੋਨ ਦੀ ਕੋਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਚੌਲਹਵਾਲਾ ਵਿਖੇ ਹੋਈ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਵੈਸਲੇ ਲਏ ਗਏ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਗੰਗੋਤਰਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਇੱਥੇ ਅੰਦੋਲਨ ਦੌਰਾਨ ਲਖੀਮਪੁਰ ਖੀਰੀ ਵਿਚ ਹੋਸ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਉੱਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਗੁਰਿ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਅੰਮੋ ਮਿਸ਼ਰਾ ਟੈਟੀ ਦੀ ਸ਼ਹਿ ਉੱਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਸ਼ੀਸ਼ ਮਿਸ਼ਰਾ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਲੱਠੀਆਂ ਵੱਲੋਂ 3 ਅਕਤੂਬਰ 2021 ਨੂੰ ਗੰਗੋਤਰੀ ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਪੰਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਵਾਇਆ ਜੋ ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਵਿਚ ਖੋਲ੍ਹੇ ਗਏ ਅਤੇ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਰ ਅਤੇ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਨਵਾਂਤਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਵਿੰਦਰ

ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ (ਗੈਰ-ਰਾਜਨੀਤਕ) ਦੇ ਸੱਦੇ 'ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ ਜਾਮ

ਪੱਟੀ (ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੇਧੂ/ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਯੋਧਾ)-ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ (ਗੈਰ-ਰਾਜਨੀਤਕ) ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਾਂ ਦੇ ਸੱਦੇ 'ਤੇ ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਕੋਟ ਖੁੱਚਾ ਵੱਲੋਂ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮੰਡ, ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਸਭਰਾ, ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ, ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਬਾਬਾ, ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ ਪਰਿਗੜ੍ਹੀ, ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੋਹਲ, ਨਿਰਮਲ ਆਦਿ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ 28 ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ ਜਾਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਧਰਨ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਮੰਗਾਂ ਹੋਈਆਂ ਮੰਗਾਂ ਤੋਂ ਹੁਣ ਸਰਕਾਰ ਮੁੱਕ ਰਹੀ ਹੈ, ਉੱਧਰ ਕੁਰਦਾ ਕਰੀਬੀ ਕਾਰਨ ਝੋਨੇ ਦੀ ਇੱਕ ਲੱਖ ਏਕੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫਸਲ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਹੋਰੀ ਬੇਮੌਸਮੀ ਬਾਰਸ਼ ਨੇ ਝੋਨੇ ਸਮੇਤ ਸਬਜ਼ੀਆਂ, ਚਾਰਾ ਅਤੇ ਗੰਨੇ ਦਾ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਖਰਚੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਸਾਰੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਝੋਨੇ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਨਾਲ ਘੱਟ ਝੋਨਾ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸਾਰੀ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਪਹਾੜੀ ਨਾ ਸਾੜਨ ਬਦਲੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਤੋਂ ਮੁਕੱਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਆਰਥਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਤੁਲੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਨੇੜੇ ਤੇ ਗੁੰਡਾਗਰਦੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਐੱਸ ਪੀ ਮਜੀਠਾ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਦਿੱਤਾ ਪਰਨਾ

ਮਜੀਠਾ (ਸ਼ਿਵਮ ਆਨੰਦ)-ਹਲਕਾ ਮਜੀਠਾ ਵਿੱਚ ਵਧ ਰਹੇ ਨੇੜੇ, ਗੁੰਡਾਗਰਦੀ ਅਤੇ ਲੁੱਟਾਂ ਖੋਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਾਰਦਾਦਾਂ ਅਤੇ ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਨਾ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ, ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਾਂ ਦੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਾਥੇ ਤੋਰ 'ਤੇ ਡੀਐੱਸਪੀ ਮਜੀਠਾ ਦੇ ਦਫਤਰ ਮੁਹਰੇ ਪਰਨਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਧਰਨ ਵਿੱਚ ਪੁਲਸ ਪ੍ਰਧਾਨਕ ਇਲਾਵਾ ਜੰਮ ਕੇ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਡੀਐੱਸਪੀ ਮਜੀਠਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਿਹਾੜੀ ਕੋਲੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਵਧ ਰਹੇ ਨੇੜੇ, ਗੁੰਡਾਗਰਦੀ ਅਤੇ ਲੁੱਟਾਂ-ਖੋਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਾਰਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹ ਪਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਡੀ. ਐੱਸ. ਪੀ. ਮਜੀਠਾ ਵੱਲੋਂ ਧਰਨ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਆ ਕੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ, ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਾਂ ਦੀਆਂ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਲੇ ਤੁਰੰਤ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾ ਦਿਵਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਰਨ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਲਿਵੇਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨਕ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਲਾਹ-ਮੁਸ਼ਾਰਫ਼ ਵਿਖਾ ਕੇ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ, ਕਾਰਜਕ ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਲਾ, ਪਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਚੌਲਹਵਾਲਾ, ਕਾਮੇਸ਼ ਸਿੰਘ, ਖ਼ਾਲਸਾ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮਿਤ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਧਾਨਕ ਸਿੰਘ, ਅਜੇਬ ਸਿੰਘ ਚੰਡੇ, ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਈ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਆਗੂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਟੀ ਐੱਸ ਯੂ ਵੱਲੋਂ ਐਕਸੀਅਨ ਦਿਹਾੜੀ ਮੰਡਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਖਿਲਾਫ਼ ਗੇਟ ਰੋਲੀ

ਮਜੀਠਾ/ਚੰਡਿਆ ਦੇਵੀ (ਸ਼ਿਵਮ ਆਨੰਦ/ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ)- ਟੈਕਨੀਕਲ ਸਰਵਿਸ ਯੂਨੀਅਨ ਰਜਿ. (ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ) ਵੱਲੋਂ ਬਿਜਲੀ ਘਰ ਮਜੀਠਾ ਵਿਖੇ ਐਕਸੀਅਨ ਦਿਹਾੜੀ ਮੰਡਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਖਿਲਾਫ਼ ਗੇਟ ਰੋਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮਜੀਠਾ-1 ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੋਮਾ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਰੋਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧ ਕਰਦਿਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬਲਾਕਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਐਕਸੀਅਨ ਦਿਹਾੜੀ ਮੰਡਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਮਿਲਣ ਅਤੇ ਯਾਰ ਪੱਤਰ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਸੰਬੰਧੀ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਦਰਜ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਐਕਸੀਅਨ ਵੱਲੋਂ ਸੰਬੰਧੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਤਸੱਲੀਬਖ਼ਸ਼ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜ-ਪੰਜ ਮਹੀਨੇ ਬੀੜਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਦਿਆਂ, ਲਾਈ ਇਨਕੋਰਪੋਰੇਟ, ਜੀਪੀਐੱਫ਼ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ, 01-01-2016 ਤੋਂ ਤਨਾਹ ਸਕੱਲਾਂ ਦਾ ਬਕਾਇਤ ਏਟ ਵਿਚ ਵਿਤਕਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਲੱਖ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲਾਕ ਹੋ 9 ਸਾਲਾ, 16 ਸਾਲਾ, 23 ਸਾਲਾ ਸਕੱਲ ਨਹੀਂ ਲਗਾਏ ਜਾ ਰਹੇ,

ਪੰਜਾਬ ਸੁਥਰਡੀਨੇਟ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਚੋਣ ਅਜਲਾਸ ਸੰਪੰਨ

ਸੁਥਰਡੀਨੇਟ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਜਿੱਤ ਤੋਂ ਵਾਧਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਖੁਸ਼ੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ। ਅੱਤ ਵਿੱਚ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਸਿੱਖ ਸਿੱਲ ਨੇ ਪੈਨਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਲਾਹੌਰੀਆ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਰੰਗੀਲਪੁਰ ਸਕੱਤਰ, ਦਿਲਦਾਰ ਭੰਡਾਲਾ ਜਾਇੰਟ ਸਕੱਤਰ, ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਸਹਾਇਕ ਵਿੱਤ ਸਕੱਤਰ, ਕੁਲਦੀਪ ਪੁਰੋਵਾਲ, ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ ਜੰਬੋਬੇਦਕ ਸਕੱਤਰ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਲੀਵਾਲ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਹੰਢਾਵਾ, ਚੰਚਲ ਕੁਮਾਰ, ਮਨਾ ਸਿੰਘ ਸੋਹਲ, ਹਰਭੋਜ ਸਿੰਘ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਪ੍ਰੈੱਸ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੋਰ, ਸ਼ਮਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ, ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਲਕਪ੍ਰੀਤ ਰੋੜਾਵਾਲੀ, ਜਗਦੀਸ਼ ਬੋਸ, ਅਮਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ, ਨੀਲਮ ਕੁਮਾਰੀ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਜਗਦੀਸ਼ ਰਾਜ ਬੋਸ, ਕੁਲਜੀਤ ਕਾਦੀਆਂ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਪੈਨਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਜ਼ਰ ਡੈਲੀਗੇਟ ਸਰਬਸਮੇਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਅੱਤ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਯੂ ਆਗੂ ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਸੰਗ੍ਰਾਮੀ ਭੁਭ ਇੰਡਾਵਾਂ ਵੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦੋ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਜਲੰਧਰ ਹੋ ਰਹੀ ਡੈਲੀਗੇਟ ਅਜਲਾਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ

ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਸੋਹਲ ਵੱਲੋਂ ਤੀਸਰਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ

ਸਰਦੇ ਅਮਾਨਤ ਖਾਂ (ਮੱਖਣ ਮਨੋਜ)- ਨਹਿਰੂ ਯੂਵਾ ਕੇਂਦਰ ਸੋਹਲ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੋਢੀ ਦੇਵੀ ਕਾਲਜ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਵਿਖੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ ਤੇ ਕਾਲਜ ਪੜ੍ਹਣ ਵਾਲੇ 15 ਤੋਂ 29 ਸਾਲ ਦੇ ਉਮਰ ਵਰਗ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਹੀਦ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਸੋਹਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਭਗਤ ਵਿੱਚ ਤੀਸਰਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਜੇਤੂ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਹਲਕਾ ਤਰਨਤਾਰਨ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਡਾ. ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਟਰਾਫੀ ਅਤੇ ਨਕਦ ਇਨਾਮ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਪਿੰ. ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੀਏਐਸਏ ਨੇ ਬੜੇ ਮਾਣ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨਹਿਰੂ ਯੂਵਾ ਕੇਂਦਰ ਸੋਹਲ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਏ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪ੍ਰਾਇਏਟ ਸਕੂਲਾਂ ਕਾਲਜਾਂ ਤੋਂ ਆਏ ਸਨ। ਪੂਰੇ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਸੋਹਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ ਤੇ ਤੀਸਰਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ।

ਦਿਹਾੜੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸਭਾ ਨੇ ਥਾਣਾ ਖਾਲੜਾ ਅੱਗੇ ਲਾਇਆ ਰੋਸ ਪਰਨਾ

ਭਿੱਖੀਵੰਡ/ਖਾਲੜਾ (ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੋਲਟ/ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ ਗੋਲਟ)-ਦਿਹਾੜੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਅੱਗੇ ਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਕਾਲਜ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਸਬੰਧ 'ਚ ਥਾਣਾ ਖਾਲੜਾ ਦੇ ਗੇਟ ਅੱਗੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਧਰਨਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਧਰਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਦਿਹਾੜੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸਭਾ ਦੇ ਤਹਿਸੀਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੂਘ, ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕਲਸੀ ਅਤੇ ਸਮ ਲਾਲ ਭਗਵਾਨਪੁਰਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸ਼ਿਕਰੇਗੜ੍ਹ ਹੈ ਕਿ ਧਰਨ ਵਿੱਚ 'ਚ ਐਂਟਰਾਂ ਤੇ ਮਰਦਾਂ ਨੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਭਾਗ ਲਿਆ ਲਿਆ। ਧਰਨ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧ ਕਰਦਿਆਂ ਦਿਹਾੜੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸਭਾ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਚਮਨ ਲਾਲ ਦਰਸਾਕੇ ਅਤੇ ਤਹਿਸੀਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੂਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਤੋਂ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਿੱਖ ਪੁੱਤਰ ਧਾਰਾ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਵਾਂ ਦਾ ਕਤਲ ਪਿੰਡ ਦੇ ਹੀ ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਖੰਫੇਦ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਸ਼ਬੰਸ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਸੁਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਮਕ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਫ ਥਾਣਾ ਖਾਲੜਾ ਵਿਖੇ 302 ਦਾ ਪਰਚਾ ਤੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਬੀਤ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਐੱਸ.ਐੱਚ.ਓ. ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਵੱਲੋਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਤਰਨਤਾਰਨ ਦੇ ਐੱਸ.ਐੱਸ.ਪੀ. ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਫੌਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ

ਆਸ ਹੋਮਿਓਪੈਥਿਕ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੇ ਮੁਫਤ ਮੈਡੀਕਲ ਕੈਂਪ ਲਾਇਆ

ਚੋਹਲਾ ਸਾਹਿਬ/ਸਰਹਾਲੀ ਕਲਾਂ (ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਚੌਥਾ, ਰਮਨ ਚੌਥਾ)-ਗਰੀਬ, ਲੋੜਵੰਦ ਤੇ ਬੇਸ਼ਰਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਉੱਘੀ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾ ਆਸ ਹੋਮਿਓਪੈਥਿਕ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਡਾ. ਨਰਾਇਣ ਹੋਮਿਓਪੈਥੀ ਕਲੀਨਿਕ ਵਲਟੌਰਾ ਵਿਖੇ ਮੁਫਤ ਹੋਮਿਓਪੈਥੀ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੋਮਿਓਪੈਥਿਕ ਡਾ. ਸੁਖਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਡਾ. ਨਰੇਣ ਸਿੰਘ ਵਲਟੌਰਾ, ਡਾ. ਰਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੇਧੂ ਚੋਹਲਾ ਸਾਹਿਬ, ਡਾ. ਅਰਸਦੀਪ ਕੌਰ ਸੇਧੂ, ਡਾ. ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਸੇਧੂ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੋਡੀਓਗਾਓਰ, ਡਾ. ਗੁਰਨੱਥ ਸਿੰਘ ਰਮਦਾਸ, ਡਾ. ਕਿਰਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਡਾ. ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਡਾ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਹਲ ਚਾਹਲ ਆਦਿ ਮਾਹਿਰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਕੈਂਪ 'ਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧ 439 ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਰੋਗੀਆਂ ਦਾ ਮੁਫਤ ਚੈਕਅੱਪ ਕਰਕੇ ਮੁਫਤ ਹੋਮਿਓਪੈਥਿਕ ਦਵਾ-ਦਾਰੂ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕੈਂਪ 'ਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਹਿਰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਇਲਾਜ ਦੇ ਨਾਲ ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਸਲਾਹ ਉਪਾਅ ਦੱਸੇ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਫਿਰ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਜਾਂ ਸਰੀਰਕ

ਖੇਮਕਰਨ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਨਸ਼ੀਲੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਸਮੇਤ ਮੁਲਜ਼ਮ ਕਾਬੂ

ਭਿੱਖੀਵੰਡ/ਖਾਲੜਾ (ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੋਲਟ/ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ ਗੋਲਟ)-ਐੱਸ. ਐੱਸ. ਪੀ. ਤਰਨਤਾਰਨ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਸ ਕਪਤਾਨ ਦੇ ਇੱਛਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰੀਤਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਡੀ. ਐੱਸ. ਪੀ. ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨ ਡਿੱਖੀਵੰਡ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨੌਂ ਦੀ ਕੋਠਾਬਾਸ ਨੌਂ ਦੀ ਮਾੜੇ ਅਨੁਸਾਰ ਖਿਲਾਫ ਵਿੱਚੀ ਗਈ ਮੁਹਿੰਮ ਦੌਰਾਨ ਫਿੱ ਦੇ ਸ ਪ ਕ ਵ ਰ ਕੇਵਲਜੀਤ ਰਾਏ ਮੁੱਖ ਅਫਸਰ ਥਾਣਾ ਖੇਮਕਰਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਐੱਸ. ਆਈ. ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਮਹਿੰਦੀਪੁਰ ਪੁਲ ਭੰਡਨ ਤੋਂ ਕਾਬੂ ਕਰਕੇ ਉਸ ਪਾਸੋਂ 105 ਨਸ਼ੀਲੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਬਰਾਮਦ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ

ਵਿਰਾਸ ਚੇਤਨਾ ਕੈਂਪ ਟਰੱਸਟ ਵੱਲੋਂ ਹੋਣਹਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ

ਭਿੱਖੀਵੰਡ/ਖਾਲੜਾ (ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੋਲਟ/ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ ਗੋਲਟ)-ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸਿੱਧਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਕੇਵਲ ਸੋਲਜ਼ ਕੇਨਵੈਂਟ ਸਕੂਲ ਕਾਲ (ਭਿੱਖੀਵੰਡ) ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਕੰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਾਨ ਵੱਲੋਂ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਸਕੂਲ 'ਚ ਪਾਰਠਿਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੱਜ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸੋਲਜ਼ ਕੇਨਵੈਂਟ ਸਕੂਲ ਕਾਲ (ਭਿੱਖੀਵੰਡ) ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਕੰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਰਠਿਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ 'ਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵਧ-ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਰਠਿਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ 'ਚ ਸਿਮਰਨ ਕੌਰ, ਮੁਸਾਫਰ, ਅਨਮੋਲਵੀਰ ਕੌਰ, ਸੁਖਮਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਜਗਨਰ ਸਿੰਘ, ਕਮਲਨਰ ਕੌਰ, ਖੁਸ਼ਬ, ਅਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਸੁਦੀਬਾ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਕੋਸ਼ਣ, ਪਲਕ ਕੌਰ, ਸੰਦੀਪ ਕੌਰ, ਪੁਸ਼ਪੇਤ ਕੌਰ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਨਵਦੀਪ ਕੌਰ, ਅਨਮੋਲਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਮਹਿਕਮੀ ਕੌਰ ਨੇ ਮਹੰਗੀ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਚੰਗੀਆਂ ਪ੍ਰਜ਼ਨੀਆਂ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਣਹਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਰਾਸ ਚੇਤਨਾ ਕੈਂਪ ਟਰੱਸਟ ਵੱਲੋਂ ਸਨਮਾਨ ਚਿੱਠੀ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਕਵੀਬੀਰ ਸੰਥੇ ਵੱਲੋਂ

ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਸਕੀਮਾਂ ਲਈ ਯੋਗ ਲਾਭ ਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ

ਬੁਟਾਲਾ (ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ)-ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਸਕੀਮਾ (ਰਜਿ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਲਈ ਯੋਗ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਅਕਸਰ ਸ਼ੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਚੰਗੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਸਰ 'ਚ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਲੋੜਵੰਦ ਲੋਕ ਸਕੀਮਾਂ ਦੇ ਅਣਕੰਮ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਭਲਾਈ ਸਕੀਮਾਂ ਦੇ ਘੱਟ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਫੰਡਾਪਾਤ ਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨ, ਬੀਮਾਰ, ਬੀਮਾਰੀ, ਮੁੱਢਲੀ ਸਿੱਖ, ਨਸੀ, ਬੀਰ, ਪਸਪਾਤ, ਸਾਂਸੀ, ਮਰਸੀ, ਰਾਏ ਸਿੱਖ, ਗਰੀਬ ਜੱਟ ਆਦਿ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕੁਝ ਅਫਸਰਾਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਅੰਦਰੀ ਸਿਪਾਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਾਰੀ ਵੰਡ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਸਰਕਾਰੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜਲਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਅਪੀਲ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧੀ ਮੈਂਬਰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਸਿੱਧੀ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਭਾਗ 'ਚ ਸਟਾਫ਼ ਦੀ ਭਾਰੀ ਕਮੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਵਿਭਾਗੀ ਕੰਮ ਸਲਣਤਾਪੂਰਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੇ।

ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਫਸਲ ਦਾ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਦਾਣਾ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਵੇਗਾ: ਨਿੱਜਰ

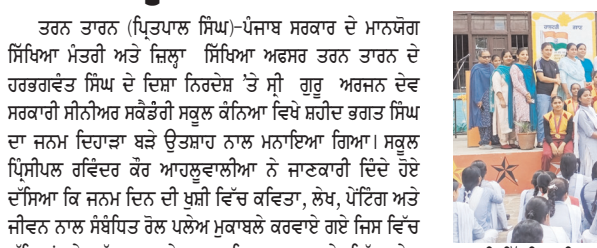
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਨਰਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ)-ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅੱਜ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਰਹੀ ਝੋਨੇ ਦੀ ਖਰੀਦ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਠਾਣਾ ਡਾ. ਇੰਦਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨਿੱਜਰ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਅੱਜ ਭਗਤਵਾਲਾ ਦਾਣਾ ਮੰਡੀ ਵਿਖੇ ਝੋਨੇ ਦੀ ਖਰੀਦ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਘਟ-ਘੱਟ 2060 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕਵਿੰਟਲ ਝੋਨਾ ਗ੍ਰੇਡ-ਏ ਅਤੇ 2040 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕਵਿੰਟਲ ਝੋਨਾ ਕਾਮਨ ਵੈਗਰੀਟੀ ਦੇ ਖਰੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਡਾ. ਨਿੱਜਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੰਧ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਰਦਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ

ਲਾਇਨਜ਼ ਕਲੱਬ ਸੁਨਾਮਪੁਰ ਵੱਲੋਂ ਆਦਰਸ਼ ਬ੍ਰਿਥ ਆਸ਼ਰਮ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਨ ਭੇਟ

ਦੀਨਾਨਗਰ (ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿੱਲਾ)-ਅੱਜ ਆਦਰਸ਼ ਬ੍ਰਿਥ ਆਸ਼ਰਮ ਖ਼ਾਖ਼ੇਲਾੜੀ ਵਿੱਚ ਲਾਇਨਜ਼ ਕਲੱਬ ਸੁਨਾਮਪੁਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਰਾਸ਼ਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ। ਕਲੱਬ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਨੀਲ ਮਹਾਜਨ ਨੇ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਦੁੱਖ ਵੀ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਕਲੱਬ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਆਸ਼ਰਮ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਮਿਸ ਅੰਜਲੀ ਸ਼ਰਮਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ

ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ 'ਚ ਮਨਾਇਆ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ

ਤਰਨ ਤਾਰਨ (ਪ੍ਰਿਠਾਮਲ ਸਿੰਘ)-ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਦੇ ਹਰਗਵੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਿੱਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਕੋਠਿਆ ਵਿਖੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ ਕੌਰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਆਰਯੁਵਾਲੀਆ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਨਮ ਦਿਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕਵਿਤਾ, ਲੇਖ, ਪੇਂਟਿੰਗ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰੋਲ ਪਲੇਅ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਵੱਧ-ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਜੇਤੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਚਿੱਠੀ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਵੱਲੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਸਟਾਫ਼

ਭਰੋਨ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਬੀ ਐੱਸ ਐੱਫ ਨੇ ਸਰਹੱਦੀ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਮੰਗਿਆ ਸਹਿਯੋਗ

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ (ਜਨਕ ਮਹਾਜਨ)-ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਰਹੱਦੀ 'ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਾਲੇ ਪਾਸਿਓਂ ਵੱਧ ਰਹੀਆਂ ਭਰੋਨ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਬੀ ਐੱਸ ਐੱਫ. ਨੇ ਸਰਹੱਦੀ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਮੰਗਿਆ ਹੈ। ਬੀ ਐੱਸ ਐੱਫ. ਹੈਡਕੁਆਟਰ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸੰਮੇਲਨ ਦੌਰਾਨ ਬੀ ਐੱਸ ਐੱਫ. ਦੇ ਡੀ. ਆਈ. ਜੀ. ਪ੍ਰਭਾਕਰ ਜੰਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਹੱਦੀ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਬੀ ਐੱਸ ਐੱਫ. ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੌਕਾ ਅਤੇ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਹੱਦ ਉਪਰ ਸਖਤੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਉਮੀਦਾਂ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵੱਲੋਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਭਰੋਨ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਭਾਕਰ ਜੰਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਰੋਨ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਲਈ ਬੀ ਐੱਸ ਐੱਫ. ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤ ਸਰਹੱਦ ਉਪਰ ਰਾਈਟੋਂਕ ਐਂਟੀ ਭਰੋਨ ਸਿਸਟਮ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬੀ ਐੱਸ ਐੱਫ. ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਰਹੱਦ ਦੇ ਉਪਰ ਪੂਰੀ ਚੌਕੀ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵੱਲੋਂ ਭਰੋਨ ਰਾਹੀਂ ਵਾਰ ਵਾਰ ਚੌਕੀ ਗਈ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਮਨਸੂਬਿਆਂ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਭਰਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਭਰੋਨ ਗਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਕ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਫੜ ਕੇ ਸਖਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਰੋਨ ਦੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਆਪਣੇ ਮਨਸੂਬਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਰਹੱਦੀ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੀ ਐੱਸ ਐੱਫ. ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣ ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਗ

ਗਾਂਧੀ ਜੈਅੰਤੀ 'ਤੇ ਲਵਜੀਤ ਵੱਲੋਂ ਦਸੂਹਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਪਲੀਮੈਂਟ

Sir Marshal Educational Society (Reg.), Pb.

Sir Marshal School
(Affiliated to CBSE), New Delhi
VPO-Bains Awan, District-
Hoshiarpur, Punjab (144208)
E-Mail—sirmarshals@yahoo.com,
www.sirmarshalbainsawan.com
Phone No. +89684-54695

Sir Marshal Convent School
(Affiliated to CBSE) New Delhi
Village- Bhaliala, P.O.-Bassi Wazid
District- Hoshiarpur, Punjab (144208)
E-Mail—sirmarshalschool@gmail.com,
www.sirmarshalbhaliala.com
Phone No. +98761-64695

Sir Marshal Convent School
(Affiliated to CBSE) New Delhi
Village- Nainawal Vaid, P.O.-Sikri
District- Hoshiarpur,
Punjab (144208)
E-Mail—sirmarshals@yahoo.com,
www.sirmarshalnainowalvaid.com
Phone No. +98152-74695

Sir Marshal School
CBSE Pattern New Delhi
Green Avenue(Surya Enclave)
Jalandhar, Punjab (144009)
E-Mail—sirmarshal@gmail.com,
Phone No. +98760-46095

Lovejit Singh : 98158-22581
Hardeep Singh : 75890-48911
E-mail: primeexperttourtravels@gmail.com

PRIME EXPERT TOUR & TRAVELS

Services Provide:-
Visa Consultant, All Types of Ticketing, Embassy & Passport Appointments, Domestic & International Tour Packages, Hotel Booking, All Types of Loans, Western Union & Money Gram, Foreign College Fees & Travel Check, Embassy Files Preparation, All Types of Insurance, Money Exchange & Money Transfer.

Shop No. 15, Opp. New Court Complex, Village Khera Kotli, Teh. Dasuya (Hsp.)

ਘਰ ਦੀ ਰੋਣਕ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ | ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ (ਬ) | ਹਰਸਿਮਰਤ ਕੌਰ ਬਾਦਲ ਸਾਬਕਾ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ | ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ ਸਾਬਕਾ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ | ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੋ. ਗੁ. ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ

ਗਾਂਧੀ ਜੈਅੰਤੀ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਪਲੀਮੈਂਟ ਕੱਢਣ 'ਤੇ ਲਵਜੀਤ ਤੇ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ !

ਸ. ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲੱਖੀ ਗਿਲਜੀਆਂ
ਮੈਂਬਰ ਪੀ.ਏ.ਸੀ. ਅਤੇ
ਸਾਬਕਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਰ.ਟੀ.ਐਸ. ਪੰਜਾਬ

ਗਾਂਧੀ ਜੈਅੰਤੀ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਪਲੀਮੈਂਟ ਕੱਢਣ 'ਤੇ ਲਵਜੀਤ ਤੇ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਵੱਲੋਂ : ਕੁੰਦਰਾ ਨਮਕੀਨ ਐਂਡ ਸਨੈਕਸ

ਗਾਂਧੀ ਜੈਅੰਤੀ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਪਲੀਮੈਂਟ ਕੱਢਣ 'ਤੇ ਲਵਜੀਤ ਤੇ ਸਮੂਹ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਮੁਬਾਰਕਾਂ

ਵੱਲੋਂ : ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਯੂ ਐੱਸ ਏ)

THE INTERNATIONAL ASSOCIATION OF LIONS CLUBS

LIONS CLUB TANDA FATEH 321-D

WELCOME

President Lion Prabh Singh 2020 - 21	Vice President -1 Lion Karnail Singh 2020 - 21	Vice President -2 Lion Jasdev Singh 2020 - 21	Secretary Lion Lovejit Singh 2020 - 21	Treasurer Lion Harish Bhatia 2020 - 21
				P.R.O Lion Manjit Kaur 2020 - 21

ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਮਾਣ ਹੈ

ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ	ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ	ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ
ਅਮਨ ਪੰਨੂੰ	ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ	ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਪੰਨਵਾਰ

ਮੈਂ ਪੰਨਵਾਰੀ ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਸੱਜਣਾਂ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਨਿਮਾਣੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੂੰ 'ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ' ਅਖ਼ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਸਪਲੀਮੈਂਟ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਯੋਗ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਕਾਬਲ ਸਮਝਿਆ ਹੈ। ਆਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਆਸਾਂ 'ਤੇ ਖਰਾ ਉੱਤਰਦਾ ਰਹਾਂਗਾ।

ਲਵਜੀਤ
ਪੱਤਰਕਾਰ ਦਸੂਹਾ, ਮੋਬਾਇਲ : 98158-22581

K' Khasaria Travel Solutions

World Best, World Wide

Gurvinder Pal Singh
Proprietor
8708847295

148, Phase-II, Urban Estate, Dugri Road, Ludhiana-141013 (Punjab) INDIA
E-mail : khasariatravel11@gmail.com

ਜਨਮ ਦਿਨ ਮੁਬਾਰਕ

ਗੁਰਕਰਨ ਸਿੰਘ

ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਮੁਬਾਰਕ

ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਕਰ੍ਹਾ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਦੀ 24ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਦੀਆਂ ਮੁਬਾਰਕਾਂ।

ਏ ਪੀ ਐੱਸ ਕਾਲਜ ਆਫ ਨਰਸਿੰਗ 'ਚ ਕੋਲ ਦੀ ਟੀਮ ਵਲੋਂ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਤੇ ਸਟੈਂਡੀ ਵੀਡੀਓ ਬਾਰੇ ਸੈਮੀਨਾਰ

ਕੁਲਦੀਪ ਚੌਹਾਨ ਨੇ ਇਸ ਸੈਮੀਨਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਕੋਲ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਕੇ ਇਸ ਸੈਮੀਨਾਰ ਦਾ ਅਯੋਜਨ ਕਰਵਾਇਆ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸੈਮੀਨਾਰ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਕਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਕੁਲਦੀਪ ਚੌਹਾਨ, ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਨਿਠਾਮਾ, ਨੀਤੂ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ, ਇੰਦਰਬੀਰ ਕੌਰ, ਮਿਸ ਇੰਦੂ, ਸਵਿੰਦਰ, ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਰਤੀ, ਸੁਨੈਨਾ, ਅਮਨਪ੍ਰੀਤ, ਪਵਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ, ਜਸਮੇਲ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਸਟਾਫ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ।

ਜੈ ਜਵਾਨ ਜੈ ਕਿਸਾਨ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ
ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ
ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ
ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ
ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ

ਸਵਰਗੀ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਜੀ
ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
118ਵੇਂ ਜਨਮ ਦਿਵਸ
ਮੌਕੇ ਸਤਿਕਾਰ ਭੇਟ ਕਰਦੀ ਹੈ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ **ਜੈ ਜਵਾਨ, ਜੈ ਕਿਸਾਨ** ਦਾ ਬੁਲੰਦ ਨਾਅਰਾ ਸਾਡੇ ਬਹਾਦਰ ਸੈਨਿਕਾਂ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤਕਸ਼ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੰਦਾ ਰਹੇਗਾ

ਸੁਚਨਾ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ

ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ
ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ

ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ, ਜਲੰਧਰ

ਗਜ਼ਲ	
ਬਖਸ਼ਿਆ ਹੈ ਮਾਣ ਜਿਹੜਾ ਉਸ 'ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਮਾਣ ਹੈ ਬੁਕਰ ਹੈ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਵਕਤ ਨੂੰ ਪਹਿਚਾਣ ਹੈ	
ਕੌਣ ਕਿਵਾਂ ਪੁੱਗਦਾ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਅਖਬਾਰ ਨੇ ਦੱਸਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਜਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ਿਆਂ ਵਿਚ ਖਾਣ ਹੈ	
ਕੌਣ ਜੰਤਾ ਨਾਲ ਕਿਸਦੇ ਹੱਕ ਜੁੜਦੀ ਭੀੜ ਵੀ ਕੀ ਪਤਾ ਜੇ ਅਸਲਿਆਂ ਦੀ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਣ ਹੈ	
ਕਲਜ਼ੂਗਾਂ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਯੁਗ ਯੁਗਾਂਤਰ ਤੀਕ ਸੀ ਤੇਲ ਕੀ ਸਾਵਾਂ ਰਹੇ ਪੂਰ ਨੀਤ ਅੰਦਰ ਕਾਣ ਹੈ	
ਰੱਤ ਡਿੱਜੀ ਹੋਤ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਕਟਾਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਫਿਰ ਸਜ਼ਾ ਮਾਸੂਮ ਲਾਸ਼ਾਂ ਵਾਸਤੇ-ਫ਼ੁਰਮਾਣ ਹੈ	
ਗਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿਚ ਬੱਝਿਓ ਅਨਭੋਲ ਵਿਗਾਸਤ ਲੱਗਦੇ ਲਾਂਭਦੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਪਹਿਚਾਣ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਣ ਹੈ	
ਤਾਲ ਸੂਰ ਸੰਗੀਤ ਵਿਰਵੀ 'ਵਾਜ਼ ਟੂਾਰਾਂ ਮਾਰਦੀ ਰਾਜ ਹੈ ਸਿਰ ਤਾਜ ਹੈ ਕਹਿੰਦਾ ਕਹਾਉਂਦਾ ਗਾਣ ਹੈ	
ਫਿਰ ਕਿਸੇ ਘਰ ਤੀਲ੍ਹਾ ਤੀਲ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵੀ ਰੱਬ ਖੁਦ ਰਬਵਾਨ ਕਿੱਦਾਂ ਜਜ਼ਬਿਆਂ ਦਾ ਘਾਣ ਹੈ	
ਖੁਦ ਸਿਆੜਾਂ ਦੱਸਿਆ ਪਰਤੀ ਨੇ ਕੀਤੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਪੀੜਿਆ ਸਮਿਆਂ ਨੇ ਜਦ ਕਿਰਸਾਣ ਦਰ ਕਿਰਸਾਣ ਹੈ	
ਨੀਦ ਇੱਥੇ ਨਾ ਜੁੜੀ	

ਸਫ਼ਾ 2 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਸੀਤਾ ਭੈਣ ਜੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਮਗਰੋਂ ! ...

ਭੈਣਜੀ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਏਹ ਉਨ੍ਹਾ ਦੇ ਛੋਟੇ ਭੈਣ ਹੋਣਗੇ। ਏਨੇ ਸਾਲ ਬੀਤ ਗਏ ਨੇ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾ ਨੂੰ ਬਿਥਰ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਚਿਤਵ ਰਿਹਾ ਸਾਂ।

ਉਹ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ 1980 ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਆਏ ਸੀ ਤੇ 1996 ਵਿਚ ਪਰਮੇਟ ਹੋ ਕੇ ਚਲੇ ਗਏ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਆਣ-ਜਾਣ ਦਾ ਸਾਧਨ ਪੁਰਾਣੀ ਟ੍ਰਾਂਟੀ ਇਕੋ ਰੋਡਵੇਜ਼ ਦੀ ਬੱਸ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਜੋ ਅੜਾਣ ਪਾਉਂਦੀ ਤੇ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਿਗਦੀ, ਵੇਲੇ-ਕੁਵੇਲੇ ਨਾਲ ਵੀ ਆਉਂਦੀ ਤੇ ਜਾਂਦੀ, ਜਿੱਥੇ ਜੀਅ ਕਰਦਾ, ਖਰਾਬ ਹੋ ਕੇ ਖੜ ਜਾਂਦੀ, ਕਿਤੇ ਗੈਅਰ ਅੜ ਜਾਦਾ, ਕਿਤੇ ਤੇਲ ਮੁੱਢ ਜਾਦਾ ਤੇ ਕਿਤੇ ਪਹੀਆ ਪੈਂਦਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਸਵਾਰੀਆਂ ਬਹੁਤ ਖੱਜਲ-ਖੁਆਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਤੇ ਬੁੜਬੁੜ ਕਰਦੀਆਂ, ਸੀਤਾ ਭੈਣਜੀਆਂ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਇਹੋ ਇਕੋ ਸਾਧਨ ਸੀ।

ਮੈਂ ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਇਹ ਦਿਨ ਨੌੜਿਓਂ ਦੇਖੇ ਹੋਏ ਨੇ। ਸੋ, ਸੀਤਾ ਭੈਣਜੀ ਹੁਗੇਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਆਂਦੇ ਰਹੇ, ਜਦੋਂ ਅੱਤਵਾਦ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵੀ ਸਿਖਰਾਂ ਉੱਤੇ ਸੀ।

ਕਾਰ 'ਚੋਂ ਉਤਰ ਜਦ ਮੈਂ ਪੈਰੀਂ ਹੱਥ ਲਾਏ ਤੇ ਗਲਵੱਕੜੀ ਪਾਈ ਤਾਂ ਬੋਲੇ, “ਵੇ ਨਿਦਰ, ਤੂੰ ਤਾਂ ਉਹੋ ਜਿਹਾ ਹੀ ਏਂ, ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਤੇ ਟੀਵੀ ਚੈਨਲਾਂ ਉੱਤੇ ਰੋਜ਼ ਦੇਖਦੀ ਆਂ ਤੇਨੂੰ।” ਉਹ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ। ਘਰ ਵੜੇ। ਉਨ੍ਹਾ ਦੇ ਪਤੀ ਵੀ ਜੁਸਤ-ਬੁਰਤ ਤੇ ਮਿਲਾਪੜੇ ਸੁਆਅ ਵਾਲੇ ਮਿਲੇ। ਸੋਦੀਪ ਕੋਲ ਆ ਕੇ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਪੜੇ, ਮੇਰੀ ਦਿਨ ਵਿਚ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਵਾਰ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਆਂ। ਭੈਣ ਜੀ ਨੇ ਮੇਰੀ ਦਾਦੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਕਿ ਤੇਰੀ ਕਾਠੀ ਤੇਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰੀ ਸਕੂਲੋਂ ਲੈਣ ਆ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਤੇ ਉਹ ਬਸ ਅੱਡੇ ਉੱਤੇ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਬੜੀ ਚੰਗੀ ਸੀ ਤੇਰੀ ਦਾਦੀ। ਭੈਣ ਜੀ ਨੇ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਸਭ ਪਰਵਾਰ ਦੇ ਜੀਆਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਘਰ ਦੇ ਦਸੇ ਨਿਕੇ-ਵੱਡੇ ਜੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਸਨ। ਫਿਰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਹੁਣ ਤੇਰਾ ਵਿੱਡੇ ਦੁਖਣੋਂ ਹਟ ਗਿਆ? ਨਿਕੇ ਹੁੰਦੇ ਦਾ ਵਿੱਡੇ ਬੜਾ ਦੁਖਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤੇਰਾ, ਤੇ ਬਸਤਾ ਚੁੱਕ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਭੈਣ ਜੀ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਦਿਓ, ਘਰੇ ਜਾਣਾ ਏਂ। ਸਾਰੇ ਹੱਸ ਪਏ। ਭੈਣ ਜੀ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਵਿਚ ਬੈਠਾ ਮੈਂ ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਵਿਚਰ ਰਿਹਾ ਸਾਂ। ਨੰਗੇ ਪੈਰ। ਬੇਰੀ ਵਾਲਾ ਝੋਲਾ ਤੇ ਝੋਲੇ 'ਚ ਉੱਘੜ-ਦੁੱਘੜ ਕਾਪੀਆਂ, ਕਿਤਾਬਾਂ ਤੇ ਦਾਦੀ ਵੱਲੋਂ ਠੰਠਾ ਬਣਾ ਕੇ ਅੰਬ ਦੇ ਅਚਾਰ ਦੀ ਫਾੜੀ ਨਾਲ ਪੌਣੇ ਵਿਚ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ। ਹੱਥ ਵਿਚ ਇਕ ਬੇਰੀ ਦਾ ਟੋਟਾ ਹੋਰਾਂ ਵਿਛਾਉਣ ਨੂੰ।

ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਭਰ ਆਈਆਂ। ਸੀਤਾ ਭੈਣ ਜੀ ਦੀ ਸੰਗਤ ਸੁੱਖ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ। ਆਖਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਬਾਲ ਸਭਾ ਵਿਚ ਤੇਰੀ ਤੁੰਬੀ ਸੁਣ ਕੇ ਬੜਾ ਅਨੰਦ ਆਉਂਦਾ ਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਉਦੋਂ ਈ ਨਾਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਦਿਨ ਇਹ ਮੁੰਡਾ ਕੁਛ ਬਣੁੰਗਾ ਤੇ ਹੁਣ ਤੂੰ ਕਮਾਲ ਕਰਤੀ, ਏਨੀ ਮਿਹਨਤ ਤੇਰੀ, ਹੁਣ ਤਾਂ ਅਫਸਰ ਵੀ ਬਣ ਗਿਆ, ਏਨੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਿਖਤੀਆਂ ਨੇ, ਸ਼ਾਬਾਸ਼ ਬੱਚੇ, ਪਰਾਉਤ ਆਫ ਯੂ।

ਸਫ਼ਾ 1 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਦਵੰਦਵਾਦ ਦੇ ਨੇਮ ...

ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਜਾਲ ਵਿਛਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਸੱਤਾ 'ਤੇ ਸਹਮਾਏ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸੱਤਾ ਉਸ ਲਈ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਕਿਸਾਨੀ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਖੋਹਣ ਲਈ ਧੱਕਾ ਵਰਤਣਾ ਸੱਤਾ ਨੂੰ ਸਕਣ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਚੰਬੀ ਹੈ। ਕਿਸਾਨੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਵੇਸੀ ਅਤੇ ਨੀਮ ਫੋਜੀ ਬਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਹਨ, ਸਮਾਜਕ ਰੁਤਬਾ ਵੀ ਉੱਚਾ ਹੈ, ਇਤਿਹਾਸ ਵੀ ਲੜਾਕੂ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਅਣਡਿੱਠ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਸੱਤਾ ਨੇ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਆਰਥਕ ਔਕੜਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਨੀਤੀ ਅਪਣਾ ਰੱਖੀ ਹੈ।

ਖੇਤੀ ਵਰਤੋਂ ਜਿਣਸਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਉੱਚੀਆਂ ਹਨ। ਲਾਗਤੀ ਖਰਚੇ ਵਧੇਰੇ ਹਨ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਢੇਰੀ ਛੋਟੀ ਹੈ ਤਾਂ ਖਰਚੇ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਮੰਡੀਕਰਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਖਰੀਦ-ਮੁੱਲ ਤੋਹ ਕਰਨ ਦਾ ਢੰਗ ਗੈਰ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕਿਸਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਵੀ ਬੇਹੁਜ਼ਗਾਰ ਹਨ, ਪੜ੍ਹਾਈ ਮਹਿਗੀ ਹੈ, ਇਲਾਜ ਮਹਿਗਾ ਹੈ।

ਕਿਸਾਨੀ ਦੀਆਂ ਖੁਦ ਦੀਆਂ ਪਰਤਾਂ ਹਨ। ਸਭ ਦੇ ਹਿੱਤ ਇਕਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਢੇਰੀ-ਪੱਖੋਂ ਛੋਟਾ, ਮਝਲਾ (ਦਰਮਿਆਨਾ) ਕਿਸਾਨ, ਵੱਡਾ ਕਿਸਾਨ ਆਦਿ ਸ਼ਬਦ ਵਖਰੇਵਾਂ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਖੇਤੀ ਢੰਗ ਪੱਖੋਂ ਸਮੁਦਾਇਚਾਰਾ ਢੰਗ ਦੀ ਖੇਤੀ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਾਲੀ ਖੇਤੀ ਪ੍ਰਚੱਲਤ ਹੈ।

ਬਾਹਰੀ ਹਮਲੇ (ਤਿੰਨ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ) ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਂਝਾ ਘੋਲ ਸੰਭਵ ਹੈ, ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਹਮਲਾ ਪਿਛਾੜਣ ਤੋਂ ਬਚ ਜਿੱਤਿਆ ਵੀ ਗਿਆ ਹੈ।

ਔਮ ਔਸ ਘੀ ਦਾ ਘੋਲ ਸਾਂਝਾ ਆਧਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਦੇਸ਼ ਵਿਆਪੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਇਸ ਦੀ ਸਮਾਇਤ 'ਤੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਮਜ਼ਦੂਰ, ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਸ਼ਹਿਰੀ ਆਪਣਾ ਹਿੱਤ ਸਮਝ ਕੇ ਆ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ ਅਤੇ ਕਦੀਆਂ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਟਕਰਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਸੱਤਾ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ। ਮਤਭੇਦ ਵਧਣ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਹੈ।

ਇਹ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਆਰਥੀ ਦਬਾਅ ਬਣਾਉਣ ਤੱਕ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲਾ ਵਰਤਾਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਕੱਲਾ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਸੰਕਟ ਖੜਾ ਕਰ ਸਕਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਕੁਝ ਗਿਆਇਤਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਤੱਕ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਮੁਕਤੀ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਆਰਥਕ ਘੋਲ ਹੀ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕੀ 'ਮਜ਼ਦੂਰ ਘੋਲ' ਸਭ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਸਮਕਾਲੀ ਕਾਵਿ ਵੰਨਗੀਆਂ

ਓਥੋਂ ਸੁਣੀਂਦੀ ਮਸਕੀ ਆਪਣੇ ਪੱਲੇ ਚੁਗਾਨੀ ਮੰਜਿਆਂ ਦਾ ਵਾਣ ਹੈ

ਉੱਘਦੇ ਮੰਜੇ ਅਲਾਣੇ ਰਹਿਣ ਵਿਰਵੇ ਨੀਦ ਤੋਂ ਖਾਬ ਆਉਂਦੇ ਤੁਬਕਦੇ ਮਨ ਰਾਜਕੀ ਨਿਰਮਾਣ ਹੈ

ਪਿੰਡਾ ਉਧੌੜੀ ਜਾ ਰਹੀ ਪੱਛੋਂ ਵਗੇ ਸਣ-ਬੱਦਲੀ ਮੋਰ ਕੂਕਣ ਲੱਗ ਪਏ ਸਾਰਾਂ 'ਚ ਮੁਰਦੇਹਾਣ ਹੈ

ਕੱਦ ਆਦਮ ਜਾਤ ਦਾ ਜਜ਼ਬਾਤ ਅਸਲੋਂ ਪਾਸਵੀ ਦੇਖ ਪੰਨਾ ਬੱਲ ਕੇ ਸਿਥਕ ਹੈ ਯਾ ਪੋਰਾਣ ਹੈ

ਆਸਰੇ ਕਰਕੇ ਪਰੇ ਆ ਦੇਖ ਪਿੜ ਵਿਚ ਦੇਖੀਏ ਕੌਣ ਕਿੰਨਾ ਪੁੰਤ ਨਿਕਲੇ ਕਿਸ 'ਚ ਕਿੰਨਾ ਤਾਣ ਹੈ

ਪਲਕੁ ਭਰ ਚੋਤੇ 'ਚ ਆ ਜਾ ਬਹਿਣ ਫਿਰ ਤੋਂ ਕਬਰ ਵਿਚ ਮੁਰਦਿਆਂ ਦੀ ਜਾਗ ਪਿੰਛੇ ਮਚਿਆ ਘਮਸਾਣ ਹੈ

ਆਉਣ ਤੱਕ ਧੁਖਦੀ ਰਹੀ ਫਿਰ ਔਤ ਬਲ ਕੇ ਸੌਂ ਗਈ ਅੱਗ ਦਾ ਸ਼ਮਸ਼ਾਨ ਤੀਕਰ ਆਉਣ ਹੈ ਫਿਰ ਜਾਣ ਹੈ

ਜੇ ਬਦਨ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਚਿਰ ਸਥਾਈ ਨਾ ਮਿਲੇ ਆਤਮਾ ਵੀ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਸਥੀਆਂ ਦਾ ਛਾਣ ਹੈ

- ਦੇਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੌਰਲ

ਵਿਚਲਾ ਕੋਈ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਸ਼ਾਂਤ ਰਾਹਾਂ ਵਿੱਚ

ਕਵਿਤਾਵਾਂ/ਇਤਿਆਦ

ਦਾਨਵ, ਰਾਖਸ਼ ਦਨਦਨਾਉਦੇ ਅੰਗ ਵਰ੍ਹਾਉਦੇ ਹੱਥਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਤ੍ਰਿਸ਼ੂਲ ਤੇ ਬਰਛੇ ਦਰਾਂ ਉੱਤੇ ਧਮੱਚੜ ਪਾਉਂਦੇ ਜ਼ਹਿਰ ਫੈਲਾਉਦੇ ਵੱਡੀਆਂ ਪਾਉਂਦੇ ਬੰਦੇ ਤੋਂ ਬੰਦਾ ਮਰਵਾਉਂਦੇ

ਚੁੱਪ ਚੁਪੀਤੇਂ ਦੇਖਣ ਨਾਲੋਂ ਹੱਥ 'ਤੇ ਹੱਥ ਪਰ ਬੈਠਣ ਨਾਲੋਂ ਅੱਖਾਂ 'ਤੇ ਪੱਟੀ ਬੰਨ੍ਹਣ ਨਾਲੋਂ ਬੋਬੱਸ ਹੋ ਕੇ ਬੈਠਣ ਨਾਲੋਂ ਦੌੜਾਂ ਨਾਲ ਹੈ ਲੜਨਾ ਚੰਗਾ ਜੀਣ ਦੇ ਲਈ ਲੜਦੇ-ਲੜਦੇ ਮਰਨਾ ਚੰਗਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਬਾਝੋਂ ਕੋਈ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਿਚਲਾ ਕੋਈ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਵਿਚਲਾ ਕੋਈ ਰਾਹ ਨਹੀਂ

- ਰਿਪੁਦਮਨ ਸਿੰਘ ਰੂਪ

ਦੇਖੋ ਕੈਸਾ ਹਾਲ ਹੋਣ ਨੂੰ ਫਿਰਦਾ ਹੈ

ਦੇਖੋ ਕੈਸਾ ਹਾਲ ਹੋਣ ਨੂੰ ਫਿਰਦਾ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਮਿਰਾ ਕੰਗਾਲ ਹੋਣ ਨੂੰ ਫਿਰਦਾ ਹੈ

ਲਹੂ ਪੀਣਿਆਂ ਰੋਜ਼ ਰੋਜ਼ ਕੇ ਰੱਤ ਪੀਤੀ ਹੈ ਦੋਹ ਪੱਖੋਂ ਉੱਜ ਬਹੁਤ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤੇਂਟ ਦਾ ਭੋਨਿਆ ਜਿਸਮ ਰੋਣ ਨੂੰ ਫਿਰਦਾ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਮਿਰਾ ਕੰਗਾਲ ਹੋਣ ਨੂੰ ਫਿਰਦਾ ਹੈ

ਦੁਕਾਨ ਦਾ ਫਰਕ

ਸਰਿਤਾ ਨੂੰ ਅੱਜ ਦਫਤਰੋਂ ਛੁੱਟੀ ਸੀ। ਘਰ ਦੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕੰਮ ਮੁਕਾ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਭਾਣਜੀ ਦੀ ਮੰਗਣੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਐ, ਕਿਉ ਨਾ ਅੱਜ ਮਾਲ 'ਚੋਂ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਡਰੌੱਸ ਲੈ ਆਵਾਂ। ਸਰਿਤਾ ਦਾ ਪਤੀ ਰਮੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਘਰ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਝੱਟ ਹੀ ਜਾਣ ਦੇ ਸਿਲਾਹ ਬਣਾ ਲਈ। ਬੋਟਾ ਰਾਹੁਲ ਅਜੇ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਲਈ ਵਿਹਗਲਾ ਸਮਾਂ ਵੇਖ ਕੇ ਉਹ ਝੱਟ ਹੀ ਕਾਰ 'ਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋ ਗਏ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਮਾਲ ਵਿੱਚ ਪਰੋਚ ਗਏ।

ਸੋਚਿਆ ਪੇਕਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਕਿੰਨੇ ਚਿਰ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਪ੍ਰੋਗਰਮ ਆਇਆ, ਪੈਸੇ ਜਿੰਨੇ ਮਰਜ਼ੀ ਲੱਗ ਜਾਣ, ਪਰ ਕੱਪੜੇ ਵਧੀਆ ਹੀ ਲੈਣੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਦੁਕਾਨ ਤੋਂ ਡਰੌੱਸ ਪਸੰਦ ਆ ਗਈ। ਹੋਟ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਦੁਕਾਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਬਾਰਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੱਸਿਆ। ਰਮੇਸ਼ ਨੇ ਝੱਟ ਹੀ ਆਪਣਾ ਕਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਕੱਢ ਕੇ ਪੈਸੇ ਦੇ ਦਿਤੇ ਤੇ ਉਹ ਬਾਹਰ ਨੂੰ ਹੋ ਤੁਰੇ। ਹੋਰ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਸਿੱਧਾ ਬਸ਼ਮੇਂਟ 'ਚ ਪਹੁੰਚੇ ਤੇ ਕਾਰ 'ਚ ਬਠਿ ਕੇ ਘਰ ਨੂੰ ਚੱਲ ਪਏ। ਮਾਲ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਿਆ ਹੀ ਸੀ ਇੱਕ ਰੋਹੜੀ ਤੋਂ ਆਲੂ ਪਏ ਦੇਖ ਕੇ ਸਰਿਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਜੀ, ਇੱਥੋਂ ਹੀ ਆਲੂ ਲੈ ਜਾਨੇ ਹਾਂ, ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਸਬਜ਼ੀ ਬਣਾਉਣੀ ਹੁੰਦੀ ਐ ਤੇ ਰਾਹੁਲ ਖੇਡ ਕੇ ਨਹੀਂ ਮੁੜਦਾ, ਰੋਜ਼ ਹੀ ਲੇਟ ਹੋ ਜਾਨੀ ਹਾਂ” ਰਮੇਸ਼ ਨੇ ਕਾਰ ਰੋਹੜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾ ਲਾਈ।

ਰੋਹੜੀ ਕੋਲ ਇੱਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਬੈਠਿਆ ਹੋਇਆ ਸਨ। ਪਸੀਨੇ ਨਾਲ ਸਿਰ ਤੋਂ ਪੈਰਾਂ ਤੱਕ ਖ਼ਿੰਜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਗੱਤੇ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਨਾਲ ਹਵਾ ਝੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਰਮੇਸ਼ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬੈਠਾ ਰਿਹਾ ਤੇ ਸਰਿਤਾ ਨੇ ਕਾਰ 'ਚੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਪਹਿਲਾ ਹੀ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ, “ਬਾਬਾ ਜੀ ਕੀ ਰੋਟ ਐ ਆਲੂਆਂ ਦਾ” ਉਸ ਨੇ ਰੋਹੜੀ ਨੂੰ ਸਰਸਰੀ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰ ਕੇ ਕਿਹਾ, “ਪੁੱਤ ਦਸ ਰੁਪਏ ਕਿੱਲ ਨੇ, ਜੇ

ਸਫ਼ਾ 1 ਦੀ ਬਾਕੀ

ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸੈਣ-ਸੁਪਾਣਾ ਦੀ ਸਹਾਇਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਲਾਜਵੰਤੀ ਨਾਇਡੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਲਾ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਕਲਾ ਜਿਉਂਦੀ ਰਹੇ। ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਕਲਾ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 300 ਰੁਪਏ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਇਹ ਕਲਾ ਸਿੱਖਦਾ ਹੈ, ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ 300 ਰੁਪਏ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਪਿੰਡ ਦੀ ਸੜਕ ਤੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਦੇਖਣ 'ਤੇ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਪਹਾੜੀ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਬਣਿਆ ਕੱਡਾਪੱਲੀ ਕਿਲ੍ਹਾ ਵੀ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਇਤਿਹਾਸ ਸਮਾਈ ਬੈਠਾ ਹੈ। 14ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਕੱਡਾਪੱਲੀ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਪੁਰਾਤੱਤਵ ਸਰਵੇਖਣ (ਏ ਐੱਸ ਆਈ) ਸਾਂਝ-ਸੰਭਾਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਤਿੰਨ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਹਨ, ਮੁੱਖ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਨੂੰ 'ਦਰਗਾਹ ਦਰਵਾਜ਼ਾ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਗੁਨਾਈਟ ਪੱਥਰਾਂ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ 12 ਫੁੱਟ ਚੌੜਾ ਤੇ 15 ਫੁੱਟ ਉੱਚਾ ਹੈ। ਦਰਗਾਹ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗੋਲਕੰਡਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਪਹਾੜੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਜੰਗਲਾਯੋਂਤ ਪਿੰਡ ਵੱਲ ਖੁੱਲ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਕਿਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ 'ਚ 'ਕੱਡਾਪੱਲੀ ਕੋਟਾ' ਦੇ ਨਾਂਅ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਨਾਲ ਲੈਂਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਥੇ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ 'ਕੱਡਾਪੱਲੀ ਐਂਪ' ਡਾਊਨਲੋਡ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਦੋ ਐੱਸ ਆਈ ਨੇ ਓਪਨ ਵਾਈ-ਫਾਈ ਇੰਟਰਨੈਟ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਐੱਸ ਐੱਸ ਐੱਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਸਾਰੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ, ਤਸਵੀਰਾਂ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਜਾਨਣ 'ਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਸੈਲਾਨੀ ਐਂਪ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਕੈਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਚਿੱਤਰ ਅਤੇ ਆਪ ਬੋਲ ਕੇ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਖੁਦ ਦੱਸਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਫਲਾਣਾ, ਇਥੇ ਕਿੰਨੇ ਪੈਂਤੇ ਕਿੰਨੇ ਤੱਕ ਰਾਜ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਤੁਕੜਿਆਂ ਵਾਲੇ ਸੂਰ, ਜੋ ਪੁਰਾਤਨ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ 'ਚ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੌਣ ਸਨ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬੀੜਣ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੀ ਵਾਪਸਿਆ।

ਰੋਹੀ ਦਾ ਪੰਜਵੇਂ ਦਿਨ ਸਵੇਰੇ ਨਾਰਾਹਜੁਨ ਸਾਗਰ ਭੋਮ ਜਾਣ ਦਾ ਸੀ। ਭੋਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਨਦੀ 'ਤੇ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਭੋਮ 1969 'ਚ ਪੂਰਾ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਦੀ ਉਚਾਈ 124 ਮੀਟਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਛੋਟੇ ਲੰਮਾ ਹੈ। ਆਜ਼ਾਦ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਖੋਜਨਾਵਾਂ 'ਚ ਇਹ ਭੋਮ ਇੱਕ ਹੈ। ਭੋਮ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਇੱਕ ਝੀਲ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਝੀਲਾਂ 'ਚ ਇੱਕ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਾਰਾਹਜੁਨ ਕੋਂਡਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਂਅ 'ਤੇ ਇਸ ਭੋਮ ਦਾ ਨਾਂਅ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਤਿਠੇ ਠਾਪੂ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਕੁਝ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਚ ਰੱਖੀਆਂ ਕੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤਾਂ ਤੀਜੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਖੋਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਭੋਮ 'ਚ ਬਣੇ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕਿਸ਼ਤੀ ਰਾਹੀਂ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਤਕਰੀਬਨ 40 ਮਿੰਟ ਦੇ ਕਿਸ਼ਤੀ ਦੇ ਸਫ਼ਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਅਜਾਇਬਘਰ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ 'ਚ ਪਦਾਰੱਤਵ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬੋਧ ਧਰਮ ਨਾਲ ਸੰਬਧਤ ਸਮਗਰੀ ਨੂੰ ਨਿਹਾਰਦਿਆਂ ਸਮੇਂ ਦਾ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਚੱਲਿਆ ਕਿ ਕਦੇ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਗਿਆ।

ਪਿੱਛਲੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਭੱਜ-ਦੌੜ ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਬੱਠ ਚੁੱਕੇ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਕੋਟਾਪਟਨਮ ਸੀਅਸ਼ੋਰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਵਾਪਸ ਆ ਗਏ। ਇਹ ਉਹ ਥਾਂ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਮਛੰਗਾ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਬਿਲਕੁਲ ਐਂਨ ਸੁਮੁੰਦਰ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ। ਇੱਥੇ ਰਹਿਣਾ ਵੀ ਫਾਦਗੀਰ ਰਿਹਾ। ਸ਼ਹਿਰੀ ਜਾਂ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ 'ਚ ਰਹਿਣ ਨਾਲੋਂ ਇੱਕ ਅੱਲਸੀ ਰੀ ਤਜਰਬਾ ਸੀ। ਮਛੰਗਿਆਂ ਦੀ ਬਸਤੀ 'ਚੋਂ ਆਉਂਦੀ ਮੰਛੀ ਦੀ ਨਮਕੀਨ ਗੋਧ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਤਾਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਰਹੀ, ਪਰ ਬੇੜ੍ਹੇ ਚਿਰ ਬਾਅਦ ਸਭ ਠੀਕ ਲੱਗਣ ਲੱਗਾ। ਰਾਤ ਨੂੰ ਸੁਮੁੰਦਰ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਦਿਲ ਨੂੰ ਹੱਲ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਜਦ ਮੈਂ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਮੁੰਦਰ ਕਿਨਾਰੇ ਗਿਆ ਤਾਂ ਦਿਲ ਕੇਥਾਉਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਤਰਾਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਿਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਮਛੇਰੇ ਗਣਪਤੀ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਸੁਮੁੰਦਰ 'ਚ ਵਿਸਰਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਵਾਰੀ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਬੇੜ੍ਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਸ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ। ਮਛੰਗਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸੁਮੁੰਦਰ ਨਾਲੋਂ ਲਹਿਰਾਂ ਨਾਲ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਲੱਧਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਪਤਾ ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਹੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਸੁਮੁੰਦਰ, ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਕਿਨਾਰੇ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਡਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਲਈ ਸੁਮੁੰਦਰ 'ਚ ਮਛੀਆਂ ਖੜਨ ਲਈ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਕਦੇ ਸੁਮੁੰਦਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਵਿਚਾਰ ਨੁਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲੈਣਾ ਤੇ ਕਦ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਡੋਰ ਸੁਮੁੰਦਰ 'ਚ ਸਮਾਅ ਜਾਣੀ, ਪਰ ਜਿਉਣ ਲਈ ਹਰ ਕੋਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹੀ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ।

ਦੱਖਣ ਭਾਰਤ 'ਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨਦੀਆਂ 'ਚ ਇੱਕ ਪੰਨਾ ਤਾਂ ਪੰਨਾ ਨਦੀ, ਜੋ ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਵਹਿਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਦੀ ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਵਹਿੰਦੀ ਹੋਈ ਉਥੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸਹਾਇਕ ਹੈ। ਇਹ ਨਦੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨਾਟਕ ਸੂਬੇ 'ਚ ਸਥਿਤ ਨੰਦਾਦੁਰਗ ਨਾਂਅ ਦੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ

ਨੀਲੇ ਚਿੱਟੇ ਗਏ ਹੁਣ ਪੀਲੇ ਆ ਗਏ ਨੇ ਸਭ ਦੇ ਸਭ ਪੰਜਾਬ ਸਬੂਤਾ ਖਾ ਗਏ ਨੇ ਹਰ ਕੋਈ ਇਸ ਦੀ ਬੁਰਕੀ ਖੋਹਣ ਨੂੰ ਫਿਰਦਾ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਮਿਰਾ ਕੰਗਾਲ ਹੋਣ ਨੂੰ ਫਿਰਦਾ ਹੈ

ਕਹਿੰਦੇ ਸੀ ਬਦਲਾਅ ਅਜਿਹਾ ਆਵੇਗਾ ਦੁੱਖਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਹਰ ਕੋਈ ਪਾਵੇਗਾ ਖੱਟੇ ਜਿੱਕਿਆਂ ਨਾਲ ਮੋਹਣ ਨੂੰ ਫਿਰਦਾ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਮਿਰਾ ਕੰਗਾਲ ਹੋਣ ਨੂੰ ਫਿਰਦਾ ਹੈ

ਲੈ ਲੈ ਕਰਜ਼ੇ ਕਿੰਜ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਚੱਲੁਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਬਿਸਤਰਾ ਮੱਲੁਗਾ ਨਾਲ ਸਰਿਜਾਂ ਨਾੜਾਂ ਕੋਹਣ ਨੂੰ ਫਿਰਦਾ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਮਿਰਾ ਕੰਗਾਲ ਹੋਣ ਨੂੰ ਫਿਰਦਾ ਹੈ

ਅਫਸਰ, ਲੀਡਰ ਅਤੇ ਮਹਾਂ ਲੁਟੇਰਿਆਂ ਨੇ ਨਿਗਲ ਗਿਆ ਹੈ ਮੈਨੂੰ ਦੇਖੋ ਮੱਠਿਆਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸਿਓ ਸਿਖਰਾਂ ਛੋਹਣ ਨੂੰ ਫਿਰਦਾ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਮਿਰਾ ਕੰਗਾਲ ਹੋਣ ਨੂੰ ਫਿਰਦਾ ਹੈ

ਲੜੇ ਖੂਬ ਕਿਰਸਾਨ ਔਤ ਵਿੱਚ ਭਟਕ ਗਏ ਪੜਿਆ ਵਾਲੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਅਟਕ ਗਏ ਆਪਣੀ ਆਪੋ ਲਾਸ਼ ਢੋਹਣ ਨੂੰ ਫਿਰਦਾ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਮਿਰਾ ਕੰਗਾਲ ਹੋਣ ਨੂੰ ਫਿਰਦਾ ਹੈ

ਸਿਰਫ ਕਾਗਜ਼ੀ ਮਸਲਤ ਦੇ ਨਾਲ ਸਰਨਾ ਨਹੀਂ ਮੁਫਤਖੋਰੀਆਂ ਨਾਲ ਖਜ਼ਾਨਾ ਭਰਨਾ ਨਹੀਂ ਲੈਂਟਰ ਵਾਲਾ ਕੋਠਾ ਚੋਣਾ ਨੂੰ ਫਿਰਦਾ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਮਿਰਾ ਕੰਗਾਲ ਹੋਣ ਨੂੰ ਫਿਰਦਾ ਹੈ

ਮੁੜ ਪੈਰਾਂ ਸਿਰ ਹੋਣ ਲਈ ਹੀਲੇ ਲੱਭਦੇ ਹਾਂ ਵੇਚ ਵੇਚ ਪੰਜਾਬ ਵਸੀਲੇ ਲੱਭਦੇ ਹਾਂ ਦਿੱਲੀ ਵਾਲਾ ਬੂਹਾ ਢੋਹਣ ਨੂੰ ਫਿਰਦਾ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਮਿਰਾ ਕੰਗਾਲ ਹੋਣ ਨੂੰ ਫਿਰਦਾ ਹੈ

ਕਹਿਣ ਸਿਆਣੇ ਸੁਰਬੀਰ ਕੋਈ ਆਵੇ ਜੇ ਗੁੰਮਿਆ ਹੋਇਆ ਪੰਜਾਬ ਮੋੜ ਲਿਆਵੇ ਜੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਸਾਡੀ ਤਾਕਤ ਟੋਹਣ ਨੂੰ ਫਿਰਦਾ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਮਿਰਾ ਕੰਗਾਲ ਹੋਣ ਨੂੰ ਫਿਰਦਾ ਹੈ

ਅਜੇ ਵੀ ਵੇਲਾ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਪੜਚੋਲੀਏ ਜੀ ਜੋ ਬੇਲਣਾ ਦਿਲੋਂ ਤੇ ਢਿੱਡੋਂ ਬੋਲੀਏ ਜੀ

ਇਕੱਠੇ ਪੰਜ, ਦਸ ਕਿੱਲੋਂ ਲੈ ਲਹਿੰਗੇ ਤਾਂ ਹੋਰ ਦੇ ਰੁਪਏ ਘੱਟ ਲਾ ਲਵਾਂਗਾ” ਤੱਕੜੀ ਦੇ ਵੱਟੇ ਸਹੀ ਕਰਦਿਆਂ ਬਾਬੇ ਨੇ ਕਿਹਾ।

“ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਿਉਂ ਲੁੱਟ ਮਚਾਈ ਐ, 10 ਫੁੱਟਦੇ ਕਿੱਲੋਂ? ਜਾਇਜ਼ ਫੋਟ ਕਰੋ ਤਾਂ ਹੀ ਲਵਾਂਗੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਹੋਰ ਰੋਹੜੀਆਂ ਬਬੇਰੀਆਂ ਨੇ, ਹਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਅੱਗ ਹੀ ਲਾਈ ਐ ਲੋਕਾਂ ਨੇ।” ਸਰਿਤਾ ਨੇ ਗਾਪਖੀ ਲਾਈਨ ਮੂੰਹ 'ਚ ਹੀ ਬੁੜਬੁੜਾਈ।

ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਹਲਕੀ ਜਹੀ ਮੁਸਕਾਨ ਲਿਆ ਕੇ ਕਿਹਾ “ਬੋਟਾ ਗੁੱਸਾ ਨਾ ਕਰੀਂ, ਤੜਕੇ ਮੰਡੀ ਤੋਂ ਆਲੂ ਲਿਆਉਣ ਤੇ ਦੋਰ ਗਾਤ ਤੱਕ ਇਸ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਬੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ, ਪਰ ਮੈਂ ਰੁਪਏ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਪੈਂਟ ਦੀ ਅੱਗ ਬੁਝਾਉਣ ਲਈ ਰੋਹੜੀ ਲਾਉਂਦਾ ਹਾਂ, ਫਿਰ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁੱਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਐ। ਤੁਸੀਂ ਜਿਸ ਮਾਲ 'ਚੋਂ ਨਿਕਲੋ, ਜ਼ਰੂਰ ਕੋਈ ਸਮਾਨ ਲਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਕੀ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਵੀ ਰੁਪਇਆ ਘੱਟ ਕੀਤਾ? ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਉਮੀਦ ਐ ਕਿ ਲਿਫਾਵਾ ਵੀ ਮੁੱਲ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਐ, ਤੇ ਦੁਕਾਨ ਦਾ ਹੀ ਤਾਂ ਫਰਕ ਐ, ਉੱਥੇ ਪਿਆ ਹੋਇਆ ਕੱਚ ਵੀ ਹੀਰਿਆਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਤੇ ਮੈਂ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਰੋਹੜੀ ਸਿੱਕਰ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਚਿਕੀਰੈਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਾ ਕੇ ਰੋਟੀ ਜੋਗਾ ਆਣਾ ਘਰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ, ਤੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਫਿਰ ਤੋਂ ਉਹੀ ਢਿਕਰ। ਗੱਲ ਖਤਮ ਕਰਦੇ-ਕਰਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਚਿੱਤਾ ਤੇ ਨ

ਪੇੜਾਂ ਮੁਲਾਕਾਤੀ : ਡਾ. ਸੋਨੀਆ

ਮਾਂ ਕਿਸੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ—ਸਲੀਮ ਪਾਸ਼ਾ ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਾਤਲ ਨੇ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਲੇਖਕਾਂ, ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਲੀਮ ਪਾਸ਼ਾ ਚਰਚਿਤ ਪਰਵਾਸੀ ਲੇਖਕ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਨਸਰ ਰਾਹੀਂ ਸਮਾਜਕ, ਆਰਥਕ, ਰਾਜਨੀਤਕ ਪੱਖਾਂ ਦੀ ਬਾਤ ਪਾਉਂਦਿਆਂ 'ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਾਲ ਸਦਾਇਨ' ਦੇ ਮਹਾਂਵਾਕ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਸਮੁੱਚੀ ਲੋਕਾਈ ਨੂੰ ਅਮਨ, ਚੈਨ, ਸ਼ਾਂਤੀ, ਭਾਈਚਾਰਕ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮਰਹੂਮ ਸ਼ਹੀਦ ਕੁੰਜਾਹੀ ਦੀ ਸੰਗਤ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਰੀ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣੇ ਚੁੱਕੇ ਪਾਸ਼ਾ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦਾ ਝੋਰਾ ਵੀ ਅੰਦਰੋਂ-ਅੰਦਰੀ ਹੱਥਾਇਆ ਹੈ।

ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਗਜ਼ਲ ਅਤੇ ਪਗੀਤਕ ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਪਾਠਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿਲੋਂ ਪਿਆਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਨਾਲ ਜਿੰਦ-ਜਹਿਦ ਕਰਦੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਤੰਗੀਆਂ-ਤੁਰਸ਼ੀਆਂ, ਤਲਖੀਆਂ, ਬਿਰਹਾ, ਭਟਕਣ, ਇਕੱਲਤਾ ਦੇ ਸੰਤਾਪ ਦੇ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕਾਵਿਕਤਾ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਲੀਮ ਪਾਸ਼ਾ ਦਾ ਨਾਂਅ ਮੁਹਰਲੀ ਸਫ਼ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਲੀਮ ਪਾਸ਼ਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨਜ਼ਮ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਰਾਹੀਂ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਨੂੰ ਬੌਧਿਕ ਸੂਝ ਰਾਹੀਂ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਹੁ-ਬ-ਰੂ ਕਰਕੇ ਨਾਮਣਾ ਖੱਟਿਆ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਫੋਨ ਉੱਤੇ ਹੋਈ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੇ ਅੰਤ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ :

? ਸਲੀਮ ਪਾਸ਼ਾ ਜੀ, ਆਪਣੇ ਪਰਵਾਚਕ ਪਿਛਲੇ ਬਾਰੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਓ।

—ਮੇਰਾ ਜਨਮ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਗੁਜਰਾਤ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ। ਮੇਰੇ ਵਾਲਿਦਾਨ ਦੇ (ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ) ਅਸੀਂ ਅੱਠ ਪੀੜਾਂ—ਪੁੱਤਰ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਵਾਲਿਦਾ (ਪਿਤਾ) ਪੇਸ਼ੇ ਵਜੋਂ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਦੇ ਸਨ।

? ਵਿੱਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਬਾਰੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਓ। —ਮੇਰਾ ਪਰਵਾਰ ਅੱਠ ਦੀ ਗਰੀਬੀ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਿਆ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਵਾਲਿਦਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਤੇ ਮੇਰੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਨੰਬਰ-1 ਗੁਜਰਾਤ ਵਿਖੇ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਪਾਇਆ। ਮੇਰੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸਕੂਲ

ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਵਾਲਿਦਾਨ (ਮਾਪਿਆਂ) ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ। ਇਸ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ ਮੈਂ ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਦਾਖਲਾ ਲੈ ਲਿਆ। 1987 ਵਿੱਚ ਬੀ ਏ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ। ਮੈਂ ਹੋਰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਪਰੰਤੂ ਆਰਥਕ ਮਜਬੂਰੀਆਂ ਕਾਰਨ ਮੈਂ ਨੌਕਰੀ ਲੱਭਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਮੈਨੂੰ ਪੱਟਿੰਗ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸ਼ੌਕ ਹੈ। ਇਸੇ ਚਿਤਰਕਾਰੀ, ਡਿਜ਼ਾਇਨਿੰਗ ਸਦਕਾ ਮੈਨੂੰ ਬੂਟ (ਫ਼ੀਰਕਤ) ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਮਿਲ ਗਈ।

? ਸ਼ਮਸੀਅਤ ਉਸਾਰੀ 'ਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਬਦੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰੋ। —ਹਰੇਕ ਸ਼ਬਦੀਅਤ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੱਥ ਵਾਲਿਦਾਨ (ਮਾਪਿਆਂ) ਭਾਵ ਹੱਥ ਵਰਗੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਇਸ ਸ਼ਮਸੀਅਤ ਦੀ ਦੇਣ ਮੇਰੇ ਵਾਲਿਦਾਨ ਦੀ ਹਨ। ਮਾਂ ਇੱਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਕੋਈ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਮੇਰੇ ਵਾਲਿਦਾਨ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਾਲੀਮ ਯਾਤਰਤਾ (ਪੜ੍ਹੋ-ਲਿਖੋ) ਨਹੀਂ ਸਨ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਸਾਨੂੰ ਨੌਕ ਤੋਂ ਇਮਾਨਦਾਰ ਬਣਾਇਆ। ਹੱਕ-ਸੱਚ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਇਲਮ ਦਿੱਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਬਕ ਅੱਜ ਵੀ ਯਾਦ ਹੈ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਇੱਕ ਵਾਰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਨੌਕ ਕਮਾਈਆਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਫਲ ਮਿਲਦੇ ਹਨ।

? ਤੁਹਾਡੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਕੀ ਹੈ? ਇਹ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਕਵਿਤਾ ਹਰ ਕੋਈ ਲਿਖ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਵਿਤਾ ਕਵੀ ਨੂੰ ਉਤਰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕਰੋ। —ਇਹ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਦੇਣ ਹੈ। ਇਸ ਉੱਤੇ ਜਾਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਰੱਬੀ ਇਲਹਾਮ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਰ ਸ਼ਾਇਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਵੇਲੇ ਬੈਠ ਕੇ ਨਹੀਂ ਤਰਾਸ਼ਦਾ, ਸਗੋਂ ਸੋਚਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਵੀ ਮਨ ਦੀਆਂ ਬਹੁਗਾਂ ਵਿੱਚ ਮੱਛਰਾਉਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

? ਤੁਹਾਡੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਵਿੱਚ ਇਨਕਲਾਬੀ ਸੁਰ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਭਾਵਕ ਹੋਇਆ ਜਾਂ ਸੁਚੇਤ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਾਪਰਿਆ। ਇਸ ਇਨਕਲਾਬੀ ਸੁਰ ਲਈ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਕਵੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ 'ਤੇ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

—ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਆਜ਼ਾਦ ਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਜ਼ਾਮ ਮਾਨਵ ਨੂੰ ਨੀਵੀਂ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਸਮਾਜਕ, ਧਾਰਮਕ, ਰਾਜਨੀਤਕ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀ ਆਤ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਸੁਪਨੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵੇਚ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਨਕਲਾਬੀ ਸੋਚ ਉਸ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਸਿਸਟਮ ਪ੍ਰਤੀ ਬੁਲੰਦ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਵੇ, ਜਿਸ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਸੋਚ ਗੁਲਾਮ ਹੋ

ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਪਾਉਂਦੀ ਬਿਆਨਦੀ ਹੈ— ਸਭ ਧਰਮਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਕੱਦਸ ਥਾਵਾਂ, ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਜੀਣ ਜੱਗ ਦੀਆਂ, ਸਾਰੀਆਂ ਮਾਵਾਂ।

? ਤੁਹਾਡੀ ਕਵਿਤਾ ਨੇ ਤੁਹਾਡੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਤੇ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਇਆ ਹੈ।

—ਕਵਿਤਾ ਨੇ ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਰਸ ਭਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਕਵਿਤਾ ਮੇਰੇ ਆਲੋ-ਦੁਆਲੇ ਤੋਂ ਉਪਜਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਜਾਂ ਫੇਰ ਆਲੋ-ਦੁਆਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰਦਿਆਂ ਸ਼ਾਇਰੀ ਦਾ ਸ਼ੁਰੂ ਸਿਰਜ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਜਦੋਂ ਫਿਲਮ ਜਾਂ ਨਾਟਕ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ, ਉਸ ਦੇ ਪਾਤਰਾਂ ਨਾਲ ਕਲਪਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਵਾਦ ਰਚਾ ਕਵਿਤਾ ਸਿਰਜ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ। ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਈ ਵਾਰ ਚਿੱਤਰ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਭਾਵ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੁਹਰਾਅ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਚਿਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਇਰੀ ਦੇ ਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਜ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਕਵਿਤਾ ਲਿਖਦਾ ਨਹੀਂ, ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਿਉਂਦਾ ਹਾਂ। ਜਿਵੇਂ ਇਨਸਾਨ ਲਈ ਸਾਹ ਲੈਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਲਈ ਕਵਿਤਾ ਲਿਖਦਾ ਵੀ ਉਨਾ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

? ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸੋਸਟ ਕਵਿ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਨਜ਼ਦੀਕੀਆਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਵੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਤਕਾਰ, ਲੇਖਕ ਦਾ ਕੀ ਰੋਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

—ਤਕਨੀਕੀ ਦੁਨੀਆ ਸਾਰੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਮੁਖਲਾ ਕਾਰਨ ਹੈ, ਹਰ ਮੁਲਕ ਰਾਤੋ-ਰਾਤ ਸੰਸਾਰ ਸ਼ਕਤੀ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਮੀਰੀ ਤੇ ਦਬਾਅ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਹਿੱਤ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਭਾਵ ਮਾਨਵੀ ਘਾਣ ਕਰਨ ਤੱਕ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜਾ ਵੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਲਈ ਮਾਨਵੀ ਜੀਵਨ ਮਾਇਨੇ ਨਾ ਰੱਖ ਕੇ ਆਪਣੀ ਐਮਟੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਸੰਤਾਪ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੇਖਕ ਦਾ ਰੋਲ ਸਜੱਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਮਨਵੀ ਪਿਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਬਾਕ ਤੇ ਨੇਰੀਜ ਕਰੇ ਤੇ ਮਾਨਵਤਾ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਹਿੱਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਹਿਤ ਰਚੇ। ਸਾਹਿਤ ਰਚਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜੋਕਰ ਆਰਥਕ ਪੱਖੋਂ ਨੀਕ ਹੋ ਕੇ ਰਾਗੀਓ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੀ ਗੁਰੱਜ ਨਾ ਕਰੇ।

? ਕਵਿਤਾ ਲਿਖਦੇ-ਲਿਖਦੇ ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੇ ਹੋ, ਕਿਵੇਂ ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਵੱਲ ਲੈ ਮੁੜੀ।

—ਮੈਂ ਡਰਾਇੰਗ ਦਾ ਸ਼ੈਲੀ ਸੀ, ਹਰ ਵੇਲੇ ਧਰਤੀ, ਕੰਧਾਂ 'ਤੇ ਉਗਲਾਂ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਕਲਾ-ਕ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਕਲਪਨਾ ਵਿੱਚ ਉੱਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਪੈਨਸਿਲ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ, ਕੰਧਾਂ 'ਤੇ ਲੀਕਾਂ ਵਾਹੁਣਾ ਜਾਂ ਕਾਰਟੂਨ ਵੀ ਬਣਾਉਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਰੰਗ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰਲੇ ਜਟਿਲ ਤੇ ਸੁਖਮ ਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਾਵਿਕ ਧਰਾਤਲ 'ਤੇ ਉਲੀਕਣ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਰੰਗਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ਬਦ ਸਿਰਜਣਾ ਦੇ ਧਰਾਤਲ 'ਤੇ ਉਤਰਨਾ ਪਿਆ। ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੇਰੀਆਂ ਬੇਟੀਆਂ ਮੇਰੇ ਨਕਸ਼ੇ ਕਦਮ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਪੱਟਿੰਗ ਤੋਂ ਕਵੀ ਹੋਣ ਤੱਕ ਦਾ ਸਫਰ ਉਦੋਂ ਤਹਿ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਇਮਰੱਜ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਪਣੀ ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਰਾਹੀਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੇ ਕਵਿਤਰੀ ਹੋਣ ਤੇ ਸਫ਼ਰ ਨੂੰ ਬਾਬੂਬੀ ਬਿਆਨਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਲਾ ਦਾ ਮੁੱਲ ਪੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ। ਕਲਾ ਕੁਝ ਬੁਝਾਅ ਸ਼ੈਲੀ ਦੇ

ਹਿਮਾਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੋਬੋਬਾਜ਼ੀ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ।

? ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤ ਵਰਗੇ ਸੁਖਾਵੇਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ ਰਾਜਨੀਤਕ ਧਿਰਾਂ ਸਿੱਮਵਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਾਠਕ ਵਰਗੇ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਕਰਨ ਹਿੱਤ ਕੀ ਕਹਿੰਗੇ।

—ਦੇਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਸ਼ਕਤੀ ਰਾਹੀਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਦਬਾਅ ਅਧੀਨ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤਤਾਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜੰਗ ਦਾ ਮਾਰੋਲ ਬਣਾਈ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਆਵਾਮ ਦੇ

ਸਲੀਮ ਪਾਸ਼ਾ

ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿਆਰ ਦੀ ਥਾਂ ਨਫ਼ਰਤ ਦੀ ਤਵੱਕੋਂ ਭਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਮਾਨਵਤਾ ਦਾ ਧਰਮ ਨਿਭਾਉਂਦਿਆਂ ਮੈਂ ਲੇਖਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਅਮਨ, ਪਿਆਰ, ਮੁਹੱਬਤ, ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਲੋਚਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਕੁਰਾਨ ਦਾ ਵਾਸਤਾ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਇਹਨਾਂ ਸਮਾਜ ਦੰਪੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਦਾ ਦਾ ਤੇ ਦਾਨਿਸ਼ਵਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਲੰਬਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਵਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਚੰਗੀ ਸੋਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ। ਮੈਂ ਸਮੁੱਚੀ ਲੋਕਾਈ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਹਿੱਤ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਵੀ ਹਾਂ।

? ਕੋਨੇਡਾ ਦੀ ਧਰਾਤਲ 'ਤੇ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਸਾਂਝਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਵੀ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਕੀ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਸਾਡੇ ਧਰਾਤਲ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਸ ਦੀਆਂ ਰਹਿਗੁਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ।

—ਜਨਮ ਭੋਇ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਨਾਲ ਰਿਸ਼ਤਾ ਨਹੁੰ-ਮਾਸ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਨਾ ਚਲਾ ਜਾਵੇ, ਪਰੰਤੂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜਨਮ ਭੂਮੀ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰ ਸਕਦਾ। ਮੇਰੇ ਮਨ ਦੀਆਂ ਸਿਮਰਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਵੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮੇਰੇ ਹੁਲਾਰੇ ਦਿੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਵਾਲਦਾਇਨ ਤੇ ਮਿੱਤਰਾਂ-ਪਿਆਰਿਆਂ ਨਾਲ ਬਿਤਾਇਆ ਸਮਾਂ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੂੰ ਭਾਵੁਕ ਕਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਨ ਤੀਬਰ ਹੋ ਆਪਣੇ ਮੁਲਕ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦੀ ਜ਼ਿਦ ਵੀ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਕੋਠੇ ਵਗਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣਾ ਔਖਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਕੋਨੇਡਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਹਨ, ਪਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਤੋਂ ਟੁੱਟਣ ਦਾ ਖਮਿਆਜ਼ਾ ਕਦੇ ਭਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮੇਰੇ ਜ਼ਿਨਨ ਵਿੱਚ ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਸਮਾਂ ਕਿਸੇ ਮਸਜਿਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਅਜ਼ਾਨ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ।

? ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਜੋ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ/ ਸੈਮੀਨਾਰਾਂ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਕੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਲਈ ਜਾਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਵਿਕਾਸ ਹਿੱਤ ਉਲੀਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

—ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਜਾਂ ਸੈਮੀਨਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ। ਇਹਨਾਂ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਪੇਪਰਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝਦੇਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਪੇਪਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨਾਏ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਨਾ ਹੀ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਪੋਸਟਾਂ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਮੌਜ-ਮਸਤੀ ਕਰਵਾ ਕੇ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਤੇ ਭਰਮ ਸਿਰਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

? ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ, ਤੁਸੀਂ ਮੁਲਾਕਾਤ ਲਈ ਸਮਾ ਦਿੱਤਾ, ਪਾਠਕ ਵਰਗੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਗੇ।

—ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ! ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਅਵਾਮ ਦੇ ਨਾਲ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਆਵਾਮ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਤੇ ਸ਼ਾਇਰੀ ਦੇ ਸੁਖਮ ਪੱਖਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ। ਮੈਂ ਸਮੁੱਚੇ ਆਵਾਮ ਲਈ ਅਮਨ-ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਤਵੱਜੋਂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਇਮਰੱਜ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਦੀਆਂ ਦੇ ਲਾਈਨੀ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਵਿਰਾਮ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ— ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਫੜਿਆ ਹੋਇਆ ਫੁੱਲ ਚੁੱਪ ਰਹਿ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ ਮੈਂ ਅਮਨ ਲਈ ਹਾਂ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਫੜੀ ਹੋਈ ਤਲਵਾਰ ਬੋਲ ਕੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੀ ਮੈਂ ਅਮਨ ਲਈ ਹਾਂ।

ਗਿਆਨ ਸੈਦਪੁਰੀ

ਕੁਲ ਹਿੰਦ ਦਲਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਔਰੰਗਾਬਾਦ (ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ) ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਕੌਮੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਹਿੰਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਅਸੀਂ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਅਕਸਪ੍ਰੈਸ 'ਤੇ ਚੋਨਈ ਲਈ ਚੱਲਣਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇੱਕ-ਦੂਸਰੇ ਦਾ ਹਾਲ-ਚਾਲ ਪੁੱਛਣ ਉਪਰੰਤ ਚਾਹ ਪੀਣ ਲਈ ਕੋਈ ਰੋਹੜੀ ਲੱਭ ਰਹੇ ਸਾਂ। ਏਨੇ ਨੂੰ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਅਕਸਪ੍ਰੈਸ ਪੁਲਟ ਵਾਹਮ ਤੇ ਟਰੇਨ ਆਣ ਲੱਗੀ। ਚਾਹ ਪੀ ਕੇ ਅਸੀਂ ਟਰੇਨ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਹੋ ਗਏ। ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਬੈਠਿਆਂ ਹਜੇਕਾ ਜਿਹਾ ਲੱਗਾ ਇਹ ਟਰੇਨ ਦੇ ਤੁਰਨ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਦੋਖਿਆ ਕਿ ਰਾਤ ਦੇ 9 ਵੱਜ ਕੇ ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਕੁਝ ਦੇਰ ਅਸੀਂ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ, ਜਲਦੀ ਹੀ ਨੀਂਦ ਆ ਗਈ।

ਪੈਰਾਂ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਜਾਗ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਤਾਂ ਗੱਡੀ ਝਾਸੀ ਦੇ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੁਕੀ ਹੋਈ ਸੀ ਤੇ ਸਮਾਂ ਤੜਕੇ ਚਾਰ ਵਜੇ ਦਾ। ਬੌੜੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਫਿਰ ਅੱਖ ਲੱਗ ਗਈ। ਦੁਬਾਰਾ ਜਾਗਿਆ ਤਾਂ 6 ਵੱਜ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। 'ਗਰਮ ਚਾਏ' ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਕੰਨੀਂ ਪੈਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਕਾਮਰੰਡ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਗੋਰੀਆ ਨੇ ਚਾਹ ਦਾ ਆਰਡਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਚਾਹ ਦੀਆਂ ਚੁਸਕੀਆਂ ਦੋਹਾਨ ਗੋਰੀਆ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਸਾਡੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਬਾਹਰ ਦਾ ਮਾਰੋਲ ਦੇਖਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਇਲਾਕਾ ਪਥਰੀਲਾ ਹੈ ਤੇ ਫਸਲਾਂ ਮਰੀਅਲ ਜਿਹੀਆਂ। ਇਸੇ ਦੋਹਾਨ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਭਾਕੁਆਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਨਾਨਕ ਚੰਦ ਬਾਜਾਜ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਸੰਘੜਾ ਨੇ ਗੱਲ ਹੋਰ ਪਾਸੇ ਮੋੜ ਲਈ। ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਪਹੁੰਚਦੀ ਆਰਗੈਨਿਕ ਕਣਕ ਦੀ ਗੱਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ, ਜਦ ਨੂੰ ਭੋਪਾਲ ਦਾ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਆ ਗਿਆ। ਭੋਪਾਲ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਸਾਥੀ ਨੇ ਭੋਪਾਲ ਗੈਸ ਕਾਂਡ ਦੇ ਦੁਖਾਂਤ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਲੁੱਟ ਦੀ ਗੱਲ ਛੱਡ ਲਈ। ਇੱਥੇ ਅੱਧਾ ਘੰਟਾ ਗੱਡੀ ਰੁਕੀ ਰਹੀ। ਟਰੇਨ ਨਰਮਦਾ ਨਦੀ ਦੇ ਪੁਲ ਉਪਰੰਤ ਗੁਜਰੀ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੱਧਿੰਦੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਗੰਦੇ ਹੋ ਰਹੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਨਰਮਦਾ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਹੋਣ ਲੱਗੀ।

ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਇੱਕ ਵਜੇ ਟਰੇਨ ਨਾਰਾਧਰ ਦੇ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੁਕੀ। ਇੱਥੋਂ ਸਾਡੇ ਗਰੁੱਪ ਵਿੱਚ ਸਾਥੀ ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਗਨਵੀਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਚੋਨਈ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਚਰਚਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ।

ਇਸੇ ਦੋਹਾਨ ਸਾਡੇ ਵਾਲੇ ਡੱਬੇ ਵਿੱਚ ਢੋਲਕੀ ਦੀ ਥਪਥਪਾਟ 'ਤੇ ਗਾਉਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ। ਗਾਉਣ ਵਾਲੀ ਇਸ ਟੋਲੀ ਵਿੱਚ ਮਦਦ, ਔਰਤਾਂ ਤੇ ਬੱਚੇ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕ ਈਸਾਈ ਪੁਚਾਰਕ ਸਵਾਮੀ ਦਾਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇੰਡੀਅਨ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸੱਦੇ 'ਤੇ ਕੰਨਿਆ ਕੁਮਾਰੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਥੇ ਇਹ ਲੋਕ ਪੂਰਾ ਇੱਕ ਮਹੀਨਾ

ਰਹਿਣਗੇ ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਈਸਾਈ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੇ। ਇਸੇ ਵੇਲੇ ਮੇਰੇ ਚੇਤਿਆ 'ਚ ਜਲੰਧਰ ਨੇੜਲੇ ਖਾਬਰੇ ਵਾਲੇ ਚਰਚ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਉਭਰ ਆਈਆਂ।

ਏਨੇ ਨੂੰ ਛੇ ਵੱਜ ਗਏ। ਗਰਮੀ ਤੋਂ ਕੁਝ ਰਾਹਤ ਮਿਲੀ। ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਕੁਝ ਟਹਿਕਣ ਲੱਗੇ। ਗੱਡੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪੁਲ ਉੱਤੇ ਗੁਜਰੀ, ਪਰ ਇਸ ਦਰਿਆ ਦਾ ਨਾਂਅ-ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਿਆ। ਕੁਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਵਾਰੰਗਲ ਦਾ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਆ ਗਿਆ। ਦੇਰ ਰਾਤ ਤੱਕ ਚੋਨਈ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸੰਬੰਧੀ ਚਰਚਾ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹੜੇ ਵੇਲੇ ਨੀਂਦ ਨੇ ਘੇਰ ਲਿਆ।

ਟਰੇਨ ਦੇ ਸਫਰ ਦੇ ਤੀਸਰੇ ਦਿਨ ਸਵੇਰੇ 5 ਵਜੇ ਜਾਗ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਟੇਸ਼ਨ ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਐੱਮ.ਜੀ.ਆਰ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਚੋਨਈ ਉਤਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਵਾਰੀਆਂ ਨੇ ਉਤਰਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਅਸਮਾਨ ਛੱਹਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਸਵਾ ਛੇ ਵਜੇ ਟਰੇਨ ਐੱਮ.ਜੀ.ਆਰ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਜਾ ਰੁਕੀ। ਫੋਨ ਰਾਹੀਂ ਅਸੀਂ ਸਥਾਨਕ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਸਾਂ। ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਏ ਤਾਂ ਲਾਲ ਝੰਡੇ ਵਾਲੇ ਆਟੋ ਦਿਸ ਪਏ। ਅਸੀਂ ਸੱਤ ਜਥੇ ਦੇ ਆਟੋਆਂ 'ਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਵੀਹ ਕੁ ਮਿੰਟ ਵਿੱਚ ਆਈ.ਸੀ.ਐੱਸ.ਏ ਪੁੰਗਰਾਮ ਸੈਂਟਰ ਪਹੁੰਚ ਗਏ, ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਦਲਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਕੌਮੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਡਾ ਗਰਮਜੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੋਹਾਨ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਆਵੇ ਤਾਂ ਕੁਮਾਰ ਨਾਓ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇ। ਭਾਵੇਂ ਕੋਰਲਾ, ਕਰਨਾਟਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਜਾਓ, ਸੁਭਿਆਂ ਦੇ 35 ਮੈਂਬਰ ਪੁੰਗਰਾਮ ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ ਇਕੱਤਰ ਹੋ ਗਏ। ਏਨੇ ਨੂੰ ਮੀਟਿੰਗ ਵਾਲੀ ਬੰਸ ਆ ਗਈ। ਬੰਸ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਅਸੀਂ ਅੱਧੇ ਕੁ ਘੰਟੇ ਵਿੱਚ ਮੀਟਿੰਗ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਮੀਟਿੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਤਿਸ਼ਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਕੱਚਾਵਰ ਮਜ਼ਦੂਰ ਆਗੂ ਆਰ. ਨਾਲਾਕਾਨੂੰ ਨੇ ਝੰਡਾ ਲਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਨਿਭਾਈ। ਉਦਘਾਟਨੀ ਤਕਰੀਰ ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਕਮਰੰਡ ਡੀ.ਰਾਜਾ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਰਕਸ, ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਅਤੇ ਪੇਰੀਅਰ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ ਨਰੋਇਆ ਸਮਾਜ ਸਿਰਜਣ

ਲਈ ਹੱਥਮਾਲ ਮਾਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਦਘਾਟਨੀ ਸੈਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕੁਲ ਹਿੰਦ ਦਲਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਮਾ ਮੁਰਗੀ (ਪੁਡੂਚੇਰੀ) ਅਤੇ ਪੇਰੀਅਰ ਸਵਾਮੀ ਖੰਸ ਕੋਂਦਰ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਕੁਮਾਰ ਸੇਨ (ਚੋਨਈ) ਨੇ ਵੀ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਦਲਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਵੀ.ਐੱਸ. ਨਿਰਮਲ ਵੱਲ ਪੰਜ ਕੀਤੇ ਏਜੰਡੇ 'ਤੇ ਲੰਬੀ-ਚੌੜੀ ਬਹਿਸ ਹੋਈ।

ਮੈਂ ਚੋਨਈ ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਚੱਲਦੀ ਬਹਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੇ ਗਰੁੱਪ ਆਗੂ ਕਲੋ ਛੁੱਟੀ ਲਈ। ਇਹ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਸਾਡੀ ਪੁੰਗਰਾਮ ਸੈਂਟਰ ਲੱਗਾ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਊਂਟਰ 'ਤੇ 15 ਰੁਪਏ ਦੀ ਟਿਕਟ ਲਈ। ਲੰਬੇ-ਚੌੜੇ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਆਕਰਸ਼ਣ ਪੱਥਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਚੋਨਈ ਦਾ ਪੁਰਾਤਨ ਇਤਿਹਾਸ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਤਕ ਮੇਲਾ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਇਹ ਮੇਲਾ ਪੱਥਰਾ ਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਨ ਰੁਚੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਮਦਰਾਸ ਬਾਰੇ ਮੁਕੰਮਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੰਬੰਧੀ ਚਾਰ ਜਿਲਦਾਂ ਦਾ ਸੈੱਟ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਸੈੱਟ ਦੀ ਕੀਮਤ 3600 ਰੁਪਏ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਵਿੱਚ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਘੁੰਮਦਿਆਂ ਸ਼ਾਮ ਪੈ ਗਈ। ਮੇਰੇ ਪੁੰਗਰਾਮ ਸੈਂਟਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਾਕੀ ਸਾਥੀ ਮੀਟਿੰਗ ਮੁਕਾ ਕੇ ਪਰਤ ਆਏ ਸਨ।

ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਮੀਟਿੰਗ 'ਤੇ ਚੱਲਦੀ ਬਹਿਸ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪੁੰਗਰਾਮ ਕਰਵਾਇਆ। ਤਾਮਿਲ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਗੀਤ ਤੇ ਨਾਚ ਰਾਹੀਂ ਕਮਾਲ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਪੁੰਗਰਾਮ ਭਾਸ਼ਾਈ, ਇਲਾਕਾਈ ਤੇ ਪਹਿਰਾਵੇ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਪਾਰ

ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਚੋਨਈ

ਦੀ ਹੱਥਮਾਲ ਮਾਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਦਘਾਟਨੀ ਸੈਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕੁਲ ਹਿੰਦ ਦਲਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਮਾ ਮੁਰਗੀ (ਪੁਡੂਚੇਰੀ) ਅਤੇ ਪੇਰੀਅਰ ਸਵਾਮੀ ਖੰਸ ਕੋਂਦਰ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਕੁਮਾਰ ਸੇਨ (ਚੋਨਈ) ਨੇ ਵੀ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਦਲਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਵੀ.ਐੱਸ. ਨਿਰਮਲ ਵੱਲ ਪੰਜ ਕੀਤੇ ਏਜੰਡੇ 'ਤੇ ਲੰਬੀ-ਚੌੜੀ ਬਹਿਸ ਹੋਈ।

ਮੈਂ ਚੋਨਈ ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਚੱਲਦੀ ਬਹਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੇ ਗਰੁੱਪ ਆਗੂ ਕਲੋ ਛੁੱਟੀ ਲਈ। ਇਹ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਸਾਡੀ ਪੁੰਗਰਾਮ ਸੈਂਟਰ ਲੱਗਾ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਊਂਟਰ 'ਤੇ 15 ਰੁਪਏ ਦੀ ਟਿਕਟ ਲਈ। ਲੰਬੇ-ਚੌੜੇ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਆਕਰਸ਼ਣ ਪੱਥਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਚੋਨਈ ਦਾ ਪੁਰਾਤਨ ਇਤਿਹਾਸ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਤਕ ਮੇਲਾ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਇਹ ਮੇਲਾ ਪੱਥਰਾ ਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਨ ਰੁਚੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਮਦਰਾਸ ਬਾਰੇ ਮੁਕੰਮਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੰਬੰਧੀ ਚਾਰ ਜਿਲਦਾਂ ਦਾ ਸੈੱਟ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਸੈੱਟ ਦੀ ਕੀਮਤ 3600 ਰੁਪਏ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਵਿੱਚ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਘੁੰਮਦਿਆਂ ਸ਼ਾਮ ਪੈ ਗਈ। ਮੇਰੇ ਪੁੰਗਰਾਮ ਸੈਂਟਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਾਕੀ ਸਾਥੀ ਮੀਟਿੰਗ ਮੁਕਾ ਕੇ ਪਰਤ ਆਏ ਸਨ।

ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਮੀਟਿੰਗ 'ਤੇ ਚੱਲਦੀ ਬਹਿਸ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪੁੰਗਰਾਮ ਕਰਵਾਇਆ। ਤਾਮਿਲ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਗੀਤ ਤੇ ਨਾਚ ਰਾਹੀਂ ਕਮਾਲ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਪੁੰ